

Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Чорноморський національний університет ім. Петра Могили
Національний університет ім. В. О. Сухомлинського
Асоціація викладачів англійської мови ТІСОЛ-Україна
(TESOL-Ukraine)

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ
ГАЛУЗІ В КОНТЕКСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ.
GENERAL ASPECTS OF INNOVATION DEVELOPMENT OF EDUCATION IN
THE CONTEXT OF INTERNATIONAL COOPERATION OF UKRAINE»

25 – 26 квітня 2019 р.

Миколаїв

2019

**УДК 811
М-34**

Редакційна колегія:

**В.С. Шибанін – д-р. тех. наук, професор;
О. В. Артюхова – канд. пед. наук, доцент;
К. В. Тішечкіна – канд. філол. наук, доцент.**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в контексті міжнародного співробітництва України. General Aspects of Innovation Development of Education in the Context of International Cooperation of Ukraine», 25 – 26 квітня 2019 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – с. 127

У матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції «Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в контексті міжнародного співробітництва України», розглянуто різноманітні актуальні питання, пов'язані з професійною діяльністю майбутніх фахівців, проаналізовано досвід інших країн.

УДК 811

© Миколаївський національний аграрний університет, 2019

Зміст	
<i>Ness A.J.</i> Review of compact first published by Cambridge university press.	5
<i>Laurent Orioux</i> Le mouvement des Gilets jaunes : une révolution de Maïdan à la Française.....	6
<i>Spachto G.</i> Welcome to friendly Norway!.....	7
<i>Tanner R.</i> Grammar for first certificate in the intermediate English classroom.....	10
<i>Айзікова Л.В.</i> Універсальні стратегії навчання англійської мови: рекомендації міжнародної асоціації TESOL.....	11
<i>Артюхова О.В.</i> Situations of business communication in foreign language classes.....	13
<i>Барчук В.В.</i> Ukrainian export market of corn in 2018/19 my.....	16
<i>Бернацька Г.С.</i> Компетентнісний підхід при викладанні іноземної мови за професійним спрямуванням у коледжах.....	18
<i>Білоус А.О.</i> Словотвірна категорія агентивності похідних субстантивів в українській мові порівняно з польською та англійською.....	20
<i>Буровицька А.І.</i> Освітні можливості змішаної системи навчання при викладанні іноземної мови.....	22
<i>Василенко М.Ю.</i> Бухгалтерський баланс та його сутність.....	23
<i>Герцун М.</i> Oat cultivation technology.....	26
<i>Гладир О.Є., Медведєва Л.М.</i> Упровадження інноваційних технологій з фізичного виховання у процес підготовки студентів до майбутньої професійної діяльності.....	28
<i>Гнатів З.Я.</i> Міжнародне співробітництво у сфері освіти: приклади взаємопроцесів.....	31
<i>Гриженко Г.Ю.</i> Заняття іноземної мови як база розвитку навичок комунікативної культури.....	33
<i>Диндаренко О.А.</i> Використання комп'ютерної гри як інтернет-ресурсу при навчанні професійної англійської мови юристів.....	35
<i>Zhebko O., Gannichenko T.</i> Project methods of teaching foreign languages in the context of modern pedagogical technologies.....	37
<i>Залівіна А.В.</i> Gains from multinational competition.....	39
<i>Ігнатенко Ж.В.</i> Вплив стилю педагогічного спілкування викладача на ефективність навчальної діяльності студентів.....	41
<i>Кірдан О.П.</i> Професійна підготовка майбутніх економістів у системі неперервної освіти Швеції.....	44
<i>Коваль Г.В.</i> Інноваційна спрямованість в освіті.....	46
<i>Колбудська А.</i> Profits of an enterprise: essence and significance.....	48
<i>Кугляр А.А.</i> International finance.....	50
<i>Куць В.</i> Soybeans – strategic crop in Ukraine.....	52
<i>Майстренко М.І., Майстренко Л.В.</i> Крос-культурний підхід викладання іноземної мови у вищому закладі.....	55
<i>Марковська А.В.</i> Формування соціокультурної компетентності здобувачів вищої освіти при перекладі фразеологічних трансформацій (на матеріалі німецькомовної преси).....	57
<i>Матвєєва К.С.</i> Особливості ділової англійської мови як основного засобу професійного спілкування фахівців економічного профілю.....	59

<i>Мельник О.С., Овчарук С.В.</i> Успішність студентів із вадами здоров'я та комплексний підхід до їх фізичного розвитку.....	65
<i>Нежлукченко Т.І., Нежлукченко Н.В., Папакіна Н.С.</i> Упровадження сучасних новітніх технологій навчання у рамках проекту Eсоіmpact.....	67
<i>Обушенкова С.</i> Coaching as a new style of management.....	70
<i>Олійник Н.М., Макаренко С.М.</i> Моніторинг розвитку галузі освіти України на шляху до євроінтеграції.....	72
<i>Остафійчук О.Д.</i> Synergy in teachers' professional development.....	74
<i>Охота Н.В.</i> Modern concepts of managerial accounting.....	75
<i>Паламар Д.І.</i> Evolution.....	78
<i>Петренко Н.В., Медведєва Л.М.</i> Особливості проведення занять з фізичного виховання в аграрному університеті.....	80
<i>Retrenko W.</i> Evaluation im Hochschulbereich.....	83
<i>Погорєлова К.Ю.</i> Здобутки слов'янської акцентології у вивченні акцентних типів у діахронії.....	84
<i>Пономаренко Н.Г.</i> Забезпечення якості післядипломної освіти в німецькомовних країнах ЄС.....	86
<i>Пустовойченко Д.В.</i> Вплив іноземної мови на формування професійної мобільності майбутніх фахівців	88
<i>Ракова А.Ю.</i> Pedagogical psychology: beyond the 21st century.....	90
<i>Раковська М.А.</i> Культурологічний підхід у навчанні студентів іноземної мови	92
<i>Rakhuba V.I.</i> Designing a language course for students of logistics.....	94
<i>Реннер І.</i> Inflation in Ukraine. Its features and ways to overcome it.....	96
<i>Саламатіна О.О.</i> Іншомовне публіцистичне інтерв'ю як засіб формування соціокультурної компетентності здобувачів освіти.....	99
<i>Смирнова А.А.</i> Development of the tourism industry, as a priority of economic development of Ukraine.....	101
<i>Смирнова О.О.</i> Доцільність використання сучасних інформаційних технологій у процесі навчання іноземній мові.....	103
<i>Тертична К.</i> Photoperiodism.....	105
<i>Tishechkina K.V., Gannichenko T.A.</i> Methods in English teaching.....	107
<i>Ткачук А.В.</i> Problems of the ukrainian banking system competitive capacity	110
<i>Філіппова П.</i> Small business in Ukraine, state and problems of development	112
<i>Шляхова Т.В.</i> How globalization affects developed countries.....	115
<i>Шеїна О.О.</i> Особливості використання медіаосвітніх технологій у професійній підготовці студентів університету.....	117
<i>Шмуля Л.В.</i> Мотиваційний компонент процесу навчання іноземної мови.....	118
<i>Шугаєва Т.</i> Innovative strategy in economy of Ukraine.....	120
<i>Якименко А.О.</i> Globalization: negative and positive effects.....	121
<i>Ярченко Є.С.</i> International investment.....	124

REVIEW OF COMPACT FIRST PUBLISHED BY CAMBRIDGE UNIVERSITY PRESS

For many people who are studying English, it is necessary to receive certification to demonstrate your level of English. Whether it be to study at a foreign university, for a new job or promotion that works with foreign clients, emigration to an English speaking country or just for personal gratification. Demonstrating upper-intermediate level (B2) becomes a goal for many English learners, as this level is the key to unlock many of the previously mentioned life-goals. As a result many of you who are reading this may wish to take the FCE English exam accredited by Cambridge University. This is a logical choice as the qualification is internationally recognized by employers and prestigious educational institutions and once obtained, will remain with you forever; unlike IELTS which expires after two years. *Compact First* is one of many books used to prepare students for this exam. In this article I'll look over the advantages and disadvantages of using this book for exam preparation.

One of the obvious advantages to this course is that it is published by Cambridge University Press, who also write the FCE exam. Therefore, if your desire is to pass the exam this book will carefully and clearly outline all topics and knowledge that will feature in the examination. You will not need to concern yourself with memorizing vocabulary or grammar constructions that will not feature in the FCE exam itself, making it particularly useful for students who wish to streamline their learning for this particular exam. Each unit examines one of the themes that can come up in the exam, such as the environment, technology, free time activities etc. Additionally each unit will go over some grammar rules and constructions as well as lexical items all in accordance to upper intermediate level. Additionally students who study using this book will get the opportunity to practice exam tasks such as reading and listening tasks in the style of those found in the actual exam. This is very useful for those training for this exam; however, those who wish to study English for fun may find such a structure tedious and unfulfilling. The content is geared merely to fit the needs of the exam and not to delve deeply into the complexities of English language.

One of the drawbacks of this course is the lack of explanation of certain grammatical structures. The course presupposes that the student who is taking this course already possesses a large body knowledge, and it's not clear from the outset what level a student should have before they embark on this course. Other course books for this and other examinations do more to cover for any gaps in the students' knowledge by providing thorough explanations of even simple grammar rules. Of course with a competent teacher any gaps in knowledge can be covered through additional exercises and professional guidance, although if a student was studying alone, the information gap may seem overwhelming without assistance.

So in conclusion this course book is a very useful tool for those who wish to attain the FCE certificate as it lays out the necessities of the exam in a simple format and gives real practice for what a student can expect when taking the FCE examination. It's not designed to be a general language course, and as a result can be less interesting for those who wish to study just for fun. Likewise it can be a little daunting if your level is not already at an intermediate level. So those of you who wish to take the FCE exam but

are starting from a lower level might be suggested to seek the assistance of a tutor to make up for any gap in knowledge.

References:

1. Lopez F., Scanlan M., & Gundrum B. *Preparing teachers of English language learners: Empirical evidence and policy implications. Education Policy Analysis Archives*, 2013. № 21(20). C. 1-31.

2. TESOL International Association (TESOL). *Standards for Initial TESOL Pre-K-12 Teacher Preparation Programs*. Alexandria, VA: Author, 2018. URL: <https://www.tesol.org/advance-the-field/standards/tesol-caep-standards-for-p-12-teacher-education-programs>

3. TESOL International Association (TESOL). *The 6 Principles for Exemplary Teaching of English Learners: Grades K-12*. Alexandria, VA: Deborah J. Short, Helene Baker, Nancy Cloud, Andrea B. Hellman, and Linda New Levine, 2018.

УДК 811

Laurent Orioux

LE MOUVEMENT DES GILETS JAUNES : UNE REVOLUTION DE MAÏDAN A LA FRANÇAISE.

Le mouvement des Gilets jaunes est apparu en France en octobre 2018 et s'est étendu dans de moindres proportions à d'autres pays. Ce mouvement social spontané trouve son origine dans la diffusion, principalement sur les réseaux sociaux, d'appels à manifester. Il est appelé ainsi car les partisans de cette mobilisation revêtent le gilet de sécurité jaune fluorescent qui est obligatoire en France dans tous les véhicules.

La mobilisation trouve son origine dans le rejet de l'augmentation de la taxe sur le carburant. Elle s'élargit rapidement à d'autres revendications fiscales et sociales. Ce mouvement de colère populaire est du à une fiscalité jugée injuste ou mal répartie. Les revendications des Gilets jaunes concernent essentiellement la hausse du pouvoir d'achat des classes populaires, le maintien ou la création de services publics, ou encore le rétablissement de l'impôt sur la fortune.

Mais les revendications deviennent rapidement politiques et institutionnelles. Les Gilets jaunes exigent ainsi une amélioration de la démocratie représentative tel que le référendum d'initiative citoyenne, la démission du président Emmanuel Macron, voire l'abolition du régime présidentiel français afin d'adopter un régime parlementaire.

À partir du 17 novembre 2018, le mouvement s'organise autour de blocages de routes, de ronds-points, et de manifestations nationales chaque samedi.

Les protestations trouvent un fort écho dans les zones rurales et périurbaines, et s'étendent aussi aux grandes villes.

Les manifestants sont pour la plupart des personnes de conditions modestes. Il s'agit d'ouvriers et d'employés qui ont du mal à boucler leurs fins de mois car ils sont fortement exposés aux taxes. Ils sont contraints d'utiliser leur voiture en raison de l'absence de transports publics dans les zones où ils résident. Ils subissent de plein fouet l'augmentation des taxes sur le carburant mise en place par le gouvernement.

Des violences lors des manifestations hebdomadaires provoquent d'importants dégâts matériels et donnent lieu à de nombreuses arrestations.

Amnesty International ou des institutions comme l'ONU et le Conseil de l'Europe accusent alors la France de dérives dans le maintien de l'ordre. L'usage de certaines armes non létales tels que les Lanceurs de Balles de Défense (LBD) ou les grenades de désencerclement est très critiqué.

Initialement opposé à toute concession, le Président de la République Emmanuel Macron est vivement pris à partis. les Gilets Jaunes contestent sa légitimité. Il est considéré comme trop favorable aux riches et méprisant avec les pauvres.

Devant l'ampleur de la révolte populaire, l'exécutif finit par renoncer à la hausse de la taxe sur le gazole. Le président Macron, annonce ensuite des mesures pour un total de plus de 10 milliards d'euros en faveur des Français en difficulté. Il lance un grand débat national afin de recueillir les doléances des Français.

Cette réponse de l'exécutif est cependant jugée insuffisante par la plupart des Gilets jaunes, qui poursuivent leur mobilisation sous différentes formes. Environ 50 000 à 80 000 personnes défilent dans les rues françaises chaque samedi depuis 20 semaines.

Et le bilan de ces manifestations est très lourd à ce jour : Onze personnes ont trouvé la mort accidentellement, plusieurs centaines de personnes ont été blessées, parfois très gravement, notamment chez les manifestants, mais aussi au sein des forces de l'ordre. Deux mille personnes ont été condamnées pour des actes de violence. Mille personnes sont en prison.

La prestigieuse avenue des Champs Elysées à Paris a été dévastée à plusieurs reprises ainsi que les centres des principales villes françaises. Le bilan de toutes ces destructions seraient de 200 millions d'euros. Le manque à gagner pour les commerçants serait d'environ un milliard d'euros.

Le pouvoir semble désemparé face à ce mouvement de colère populaire qui a surpris les observateurs même les plus aguerris de la vie politique française.

La France est maintenant suspendue aux résultats du Grand Débat National lancé par le Président Macron et qui seront dévoilés le 8 avril.

Que vont proposer les Français pour sortir de cette crise inédite ? Quelles seront les réponses retenues par le pouvoir ?

Cela suffira-t-il à apaiser, en France, cette colère populaire envers le pouvoir?

Les Ukrainiens, experts en révolutions en tout genre, devraient peut-être nous éclairer pour trouver la porte de sortie de cette révolution de Maïdan "à la française".

УДК 811.111

Geir Spachmo

WELCOME TO FRIENDLY NORWAY!

Whether you are thinking about visiting Norway for a short vacation trip, travelling to the country on business or planning to relocate, it's essential to understand the basic facts of the local culture, values and practices before you go. This will show

native Norwegians that you respect their culture and way of life enough to have taken time to research it. It will also make transition into a new way of life much easier.

Facts & Stats

- Located on the western Scandinavian peninsula
- Covers 148,747 square miles
- Population: 5,213,985
- Capital city: Oslo
- Other major cities: Stavanger, Bergen and Trondheim
- Borders: Finland, Sweden, and Russia with Denmark situated just across

the Skagerrak Strait

- Constitutional monarchy
- Egalitarian culture

An average of 14 people per square kilometre makes Norway one of the most scarcely populated countries in the world. The majority of residents live in the southern half of the country. Norway has a constitutional monarchy and King Harald V (since Jan. 17th 1991) is the current reigning monarch. While the Royal Family has limited powers, there is a deep respect for them among the general population. There is also a great sense of national pride among Norwegians, with the National Holiday on 17th of May one of the most highly anticipated annual celebrations.

The capital city of Oslo is home to more than half a million residents and is considered an important trading and maritime centre. Norway is an extremely open and accepting country with a highly tolerant attitude towards other cultures and nationalities. Religion does not play an overt role in everyday life, although more than half the population are registered at baptism as being members of the Lutheran Church of Norway, which is the official state religion.

Around 95% of the population speak Norwegian as their first language. Norwegian has two written forms – Bokmaal (book Norwegian) and Nynorsk (new Norwegian) – both of which are recognised as official languages. The vast majority of people (around 80–85%) use Bokmaal. There are also a number of dialects throughout the country that vary slightly from the traditional language. Around 0.2% of the population, in the far north, speak Finnish.

The Norwegian language is very similar to Swedish and Danish. Children of expatriates are encouraged to learn Norwegian and the government requires any applicant for Norwegian citizenship to either be skilled in Norwegian, one of the Sami languages or another of the Scandinavian languages or provide proof of having attended Norwegian classes for a minimum of 300 hours. English is the primary foreign language taught in Norwegian schools. The majority of the population is fairly fluent, although some older people have limited skills.

Norway is renowned for its exceptional natural beauty. Its coastline stretches more than 102,000 kilometres and the region boasts around 240,000 islands. Thanks to a public rights law named *allemannsrett* (all men's rights), residents are free to roam through any uncultivated land. This makes for incredible outdoor sports opportunities and ventures into landscapes seemingly untouched by modern life.

Along with hundreds of thousands of lakes and fjords, ski runs, sailing, ferrying or spending the weekend staying in a lakeside fisherman's cabin, the country has boundless outdoor opportunities. Hiking is very popular among the local people and a

good way to acquaint with them. The Norwegian lifestyle is extremely healthy and life expectancy is second best in the world, 84 for women and 81 for men, just behind Japan.

It's not just the landscapes that are green. The government has strict environmental commitments with a pledge to reduce greenhouse gases by 40% before 2030. Plans are currently being put in place to make downtown Oslo entirely pedestrianised, cutting car pollution significantly.

Local Culture, Etiquette and Customs

Norway has a strictly egalitarian culture within which Jante Law is a pillar. According to Jante Law, values of humility, respect, simplicity and equality are a priority. As such, Norwegian people are not vocal about their own achievements (wealth, intelligence, material goods) and are generally unimpressed by those who show off about such things. People are valued for their honesty, respect and goodness without any need to judge others on their professional standing. It is markedly different to Eastern European culture, whereby a person's professional role is often used to determine opinions and make judgements.

Work-Life Balance

Norwegians very much work to live and there is a healthy work-life balance. A typical working week will not exceed 40 hours and the office workday usually lasts from 8-4 with an early finish on Fridays. It is extremely difficult for your employer to let you go after the probation period. You will also have a healthy annual leave allowance. It is frowned upon – and sometimes forbidden – not to take your holiday time.

Hierarchy in the workplace is usually flat, as equality and democracy are valued. An informal leadership style co-exists with a healthy balance between employee freedom and responsibility. The office environment is usually casual with a first name basis and informal dress code, with the exception of high-end banking and finance environments.

Relocation and Advice for Expatriates

Norway is a consistent feature in prestigious world rankings and was named the best place to live in in the world by the United Nation's Annual Human Development Report. It also came second in the UN's World Happiness Report. It is renowned for its excellent public healthcare system and employee rights, among other key points.

Family is of the utmost importance and most employment contracts will reflect these values with excellent maternity and paternity leave policies. New mums are granted 12 months' paid leave at 80% (or 10 months at 100%) and subsidised childcare. It's a wonderful place for children as they grow up, too, as access to higher education is considered fundamental for all and the majority of Norwegian universities and state university colleges do not charge tuition fees, even to foreign students. Norway has one of the highest adult literacy rates in the world. It is worth noting that marriage is not considered a prerequisite to starting a family and many couples of all ages live together without getting married first.

Healthcare is unparalleled and the government healthcare spend (approx. \$13,000 per head annually) is the highest in the world. You have a free choice of provider and all residents are members of the Norwegian National Insurance scheme with the right to access healthcare services. While treatment is not free, there is an annual cap on how much any individual has to pay for healthcare.

When it comes to accommodation, if you are moving to one of the main cities such as Oslo, Bergen or Trondheim, homes are likely to be smaller than you are used to. Norwegian accommodation is cosy but functional so keep an open mind. The cost of living is high, and taxes are high, but salaries are extremely competitive, and the quality

of life is exceptional. Norway is one of the most expensive countries in the world to live in, but the benefits are unparalleled.

Public transport in Norway is reliable and easy to use. A comprehensive network of long-distance buses, trains and ferry lines cover the country, while the major cities have good bus, metro and tram routes. The Hurtigruten coastal liner follows the coastline from north to south while regular ferries take passengers from Oslo to Denmark, Sweden, and Germany. The train network from Oslo Sentralstasjon (Central Station) covers domestic routes across the country and international travel to Gothenburg, Stockholm and Malmö. Oslo's central bus station operates express and international busses across most of Europe.

Social graces

When making friends in a new country, there are certain ways to abide by. When you are invited for a meal at a Norwegian home, you must always be punctual. It is also customary to bring a gift such as flowers, a houseplant, chocolates or wine. Norwegians keep work and play separate, so avoid talking about business matters in a social setting. Table manners are formal and almost all food is eaten with a knife and fork. Do not begin eating until the hostess starts and if you wish to make a toast, avoid doing so using beer. And always reciprocate any invitation! It is good manners and a fast track to solidifying friendships.

УДК811.111

Robert Tanner

GRAMMAR FOR FIRST CERTIFICATE IN THE INTERMEDIATE ENGLISH CLASSROOM

I am using the *Grammar for First Certificate, Second Edition* by Louise Hashemi and Barbara Thomas (Cambridge University Press, ISBN: 978-0-521-69087-4) as the sole textbook for my intermediate English class. My students are members of the faculty here at Mykolaiv National Agrarian University, and, for the most part, the book serves my purposes well.

Each chapter of *Grammar* covers a particular grammatical topic (questions, adjectives, and adverbs are three examples) and begins with a short listening section (from the included CD, with transcripts in the back of the book) that introduces the new grammatical topic through dramatic illustration. There are then questions about the audio that focus the students' attention on the grammatical topic.

Following this is an explanation in English of the grammatical topic of the chapter. Because this is a *grammar*-focused textbook, this is, understandably, where the book excels. The grammatical topics are divided into smaller points and thoroughly explained, with charts and tables as needed. The authors also provide sufficient examples for each point. The students read these grammatical sections at home, and rarely do they come to class requiring further elucidation. (And only once or twice, such as with the ordering of adjectives, have I taken issue with the grammar as it was presented.)

The next section of each chapter includes exercises for practicing the new grammar. These exercises range from fill-in-the-blanks to choosing the grammatically correct sentence to completing a sentence from a few key words. The students also do

these at home. The answers are included in the back of the book, and they are invaluable in allowing the students to check their answers and consider relevant grammar points while the exercises are fresh in their minds. We go over the exercises again in class, and this is often when I see the students' difficulties and correct or redirect any misunderstandings.

Finally, each chapter ends with "exam practice." This can encompass reading or grammatical questions and always concludes with a writing task. Although intended as preparation for the First Certificate, I use the exercises as additional practice. The writing task further cements (and checks) the grammatical points of the chapter in that the tasks are oriented towards further practice. For example, in the chapter on adjectives, students are asked to write about their bedrooms. They are given potentially "useful words and expressions" and told to focus on using adjectives in their writing. This allows the students to practice the grammar in a more natural way, and correcting these short writing assignments gives me another opportunity to see what has been missed or insufficiently drilled in the exercises.

Overall, I am quite happy with this book, but as a teacher, I quite naturally would like to see more exercises. Furthermore, because all parts of language (reading, writing, listening, speaking, grammar, and vocabulary) ceaselessly work together in the mind of the student, I would like to see more reading and the addition of vocabulary-building. I believe the authors missed an opportunity in not including texts in *every* chapter. This, along with the listening sections, could have allowed a subject theme of each chapter to complement the grammatical theme, with the vocabulary in the listening section reappearing in the text, in the grammatical examples, and in the exercises. I believe the inclusion of more texts and subject themes, while pushing the book more towards being a conventional English textbook, would have given the students further vocabulary essentially for free. And, with language-learning being as hard as it is, why not give them something free?

A reading supplement would be the logical solution, but I am reluctant to suggest the authors devise one, as I believe a language course is most effective when it is a cohesive whole. Nonetheless, I may find myself assigning additional reading in order to strengthen my students' vocabulary and reading skills. I would, however, suggest the authors create an exercise supplement, with further banks of questions and exercises for additional practice.

Grammar for First Certificate provides a solid grammar base for the intermediate student of English. As this was the authors' intention, the book succeeds wonderfully. As the sole textbook for an intermediate English class, however, the book shows its shortcomings in this narrow focus.

УДК 371.311:811.111

Л.В. Айзікова

**УНІВЕРСАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ:
РЕКОМЕНДАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ АСОЦІАЦІЇ TESOL**

The publication is aimed at analysis of the key principles for teaching of English developed by the experts of the TESOL International Association that are strategic goals for achieving excellence in teaching and should serve as the foundation of any English language learning program at every level of education.

Публікація присвячена викладу та аналізу ключових принципів навчання англійської мови, розроблених експертами Міжнародної асоціації викладачів англійської мови для носіїв інших мов TESOL, які є стратегічними цілями для досягнення досконалості у викладанні і мають служити основою для будь-якої програми підготовки з англійської мови на кожному рівні освіти.

В умовах активної інтеграції України у світовий економічний, політичний, інформаційний та освітній простір надзвичайно високого значення набуває володіння громадянами нашої країни англійською мовою як найбільш популярною мовою міжнародного спілкування. Ці обставини накладають велику відповідальність на національну систему підготовки з англійської мови і спонукають спільноту вчителів англійської мови до вивчення успішного досвіду зарубіжних колег. Безсумнівними є досягнення системи підготовки з англійської мови Сполучених Штатів Америки як мультикультурної держави, що має тривалу практику інтеграції представників багатьох культур та носіїв різних мов у англійськомовну спільноту країни. Розгалужена державна система підготовки з англійської мови успішно функціонує завдяки об'єднаним зусиллям професіоналів, які регулярно працюють над теоретичними та практичними питаннями мовної освіти та методики викладання англійської мови і активно поширюють результати своїх напрацювань. Привідну роль у цій діяльності відіграє заснована у США Міжнародна асоціація викладачів англійської мови для носіїв інших мов TESOL (Teachers of English to Speakers of Other Languages) [2]. Безцінний багаж напрацювань, акумульований учасниками цієї професійної спільноти має велику цінність для удосконалення методик навчання іноземної мови в національній системі освіти України.

Теоретичні та практичні аспекти мовної освіти та методики викладання англійської мови вивчалися широким колом зарубіжних дослідників (J. Abedi, S. An, K. Ballantyne, J. Batalova, P. Bode, H. Burr, N. Cloud, M. Dove, S. Echevarria, K. Ferriere, S. Fitzsimmons, F. Genesee, C. Goldenberg, E. Haas, E. Hamayan, S. Hayakawa, A. Honigsfeld, B. Keysar, J. Kim, J. Levy, R. Linqunti, V. Marian, D. Murphy, S. Nieto, G. Orfield, R. Rumberger, A. Sanderman, W. Saunders, G. Sunderman, T. Smyth, D. Schon, A. Shook, D. Short, M. Vogt, J. Zong та ін.), на чий доробок спирається сучасна викладацька спільнота.

Однак, в умовах потужного потоку інформації у сьогоденному суспільстві та високого робочого навантаження учитель-практик потребує конкретного керівництва з удосконалення методики викладання англійської мови [1]. Завдання з розв'язання цієї проблеми поставила Міжнародна асоціація TESOL, яка вважає, що активний інтерес до вивчення англійської мови в усьому світі створює потребу в загальному розумінні теорії вивчення другої мови спілкування, ефективної організації процесу навчання та оцінювання, що є ключем для прийняття вчителем обґрунтованих рішень з урахуванням усіх суттєвих факторів у своїй практичній діяльності. Міжнародна асоціація TESOL визначила основний набір універсальних ключових принципів для зразкового викладання англійської мови – «Шість принципів взірцевого навчання» («The 6 Principles for Exemplary Teaching of English Learners»), що спираються на десятиліття досліджень у галузі мовної освіти та теорії вивчення мови.

Тож, взірцеве навчання англійської мови, згідно з концепцією Міжнародної організації TESOL, ґрунтується на таких шести принципах:

1. Знайте своїх учнів.
2. Створюйте умови для вивчення мови.
3. Розробляйте якісні уроки.
4. Гнучко адаптуйте викладання.
5. Здійснюйте моніторинг та оцінку розвитку мовних компетенцій студентів.
6. Взаємодійте та співпрацюйте в рамках професійних об'єднань. [3].

Таким чином, системне та послідовне дотримання зазначених принципів взірцевого навчання англійської мови забезпечить ефективну адаптацію навчального процесу до особистісних характеристик та досвіду учнів, дозволить продемонструвати учням високі очікування вчителя щодо їхньої успішності, що сприятиме підсиленню їхньої мотивації та підвищить продуктивність навчання. Важливим елементом Принципів є пропаганда безперервного професійного розвитку вчителів, постійної співпраці в рамках професійних об'єднань, систематичного обміну найкращими практиками та взаємної підтримки у вирішенні поточних проблем.

Література:

1. Lopez F., Scanlan M., & Gundrum B. *Preparing teachers of English language learners: Empirical evidence and policy implications. Education Policy Analysis Archives*, 2013. № 21(20). С. 1-31.

2. TESOL International Association (TESOL). *Standards for Initial TESOL Pre-K-12 Teacher Preparation Programs*. Alexandria, VA: Author, 2018. URL: <https://www.tesol.org/advance-the-field/standards/tesol-caep-standards-for-p-12-teacher-education-programs>

3. TESOL International Association (TESOL). *The 6 Principles for Exemplary Teaching of English Learners: Grades K-12*. Alexandria, VA: Deborah J. Short, Helene Baker, Nancy Cloud, Andrea B. Hellman, and Linda New Levine, 2018.

УДК 811.111

O.V. Artyukhova

SITUATIONS OF BUSINESS COMMUNICATION IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES

Situations of business communication in foreign language classes are considered in the article. There are five situations of business communication depending on the functions and features of the use of language.

Key words: *business communications, discussion, presentation, business correspondence.*

У статті розглянуто ситуації ділового спілкування на заняттях іноземної мови. У залежності від функцій та особливостей використання мови розглянуто 5 ситуацій спілкування.

Ключові слова: *ділове спілкування, обговорення, презентація, ділова кореспонденція.*

Depending on the functions and features of the use of language there are five situations of business communication:

1. Meetings and discussions. This includes formal and informal meetings and discussions on various business topics. Depending on the specifics of the language used by communicants, this area is divided, in turn, on the control of meetings, direct participation in the meeting and the establishment of mutual understanding between partners in communication. Control over the meetings, presentation of the theme of the meeting, summing up and the like. Direct participation in the meeting gives the participants an opportunity to participate in the discussion of various business issues, express their views, support it with arguments and add new facts, agree or disagree, make proposals and draw conclusions. Establishing mutual understanding between partners in communication is the main factor at international meetings, where mainly English business communication is used.

2. Presentation of information. When presenting information, the topic to be reported and the manner in which it is reported are important. Therefore, the authors include information by telephone, presentations, talks and reports, brief information during the gathering by one or more representatives of the firms, as well as the transmission of information by telex and Fax. The presentation of information may be related to the structure of the company and the description of goods, the delivery time of goods, the difference and similarity between goods of competitors etc.

3. Business communication by phone is defined as a separate situation of business communication. The language used on the phone should be official; a lot of words and phrases are used only when communicating on the phone. Communication, communicating by phone, should clearly and accurately express thoughts and explain incomprehensible information, well-oriented in the topic that is discussed, because they do not have the opportunity to refer to visible stimuli (graphs, charts, maps, instructions), which is sometimes used in the presentation of business information.

4. Business correspondence that is carried out by correspondence, telex and Fax.

5. Direct business communication is a situation in which partners communicate in an informal setting, discussing business issues. It is used not only in business, but also conversational speech.

Classification by N. Briger is not fundamentally different from the above; the author only highlights the presentation and negotiations in some situations of business communication. We believe that the presentation and the negotiations can be united by a common goal, a way of conducting, a result that is expected, and a language that is used by the communicant. The main goal is to convince the partner, to solve a problem of common interest. Therefore, before the negotiations and presentation it is necessary first of all to determine the purpose and content of the conversation. There are two ways of conducting business negotiations and presentations: oral and written. In oral communication, an economics specialist should listen and understand his partner.

On the one hand, the participants act as a transmitter of information. They encode their message into verbal and nonverbal signs. On the other hand, they are receivers that must decrypt this message. Depending on the level of business experience, communicants have different possibilities of expression and perception of these situations of communication, mainly verbs are used, they help to form and present a specific picture. The communicants use short sentences, which are more understandable. Pauses in speech

perform psychological functions, they send attention, emphasize what has been expressed.

It should be noted that business language is considered as a language for special purposes, it has important elements relevant for different situations of business communication. The incoming information should be clear, should save time (both the one who speaks and the one who listens), and therefore should be concise.

Preference is given to clarity and logic; thoughts should be decorated with words that show the logic of the process (as a result, for this reason, in order to and others).

Especially in cases where communication takes place face to face, Telefax or phone, certain concepts can be expressed in words-clusters to avoid verbosity (cash with order, just in time delivery). The terminology used in the business language has a slightly different nature: it is not as precise as scientific terminology. Business language in General is more connected with everyday household topics, and therefore more often undergoes changes under the influence of social factors. In the traditional genres of business communication (public speaking, interviews, consultations, etc.) Communication strategies for business communication were implemented in our country following recent changes in our international relations, which require the ability of self-presentation, presentation, holding a press conference and a conference at the international level.

Therefore, it can be concluded that the stages of training business communication terminology are related to the stages of analyzing professional texts

In addition to modeling speech situations, during the playback of which students activate the use of terminological vocabulary in speech, students also corrected in the preparation and writing of business documents in order to consolidate the terminology in written speech. In particular, students prepare reports that they submit during the student scientific conference. The preparation of the report is a form of implementation of the group project. One report can be prepared by a mini-group of four to five students. Work on the preparation of the report begins with the definition of the topic or subject of the study. As a rule, students are offered topics of reports that are closely related to their chosen specialization or are of practical interest to them. It is necessary to remind students that the planning of the project involves such stages as the consideration of the goal, the analysis of the audience, the selection of methods of collection and processing of information, facts, statistics. The information collected should be systematized, interpreted and presented in an objective and impartial manner in the report. In addition to the report, a prepared terminology dictionary is submitted. That is why in the process of performing the written task will be an active study of terminological vocabulary.

References:

1. Ashly A. *Commercial Correspondence* / A. Ashly. –Oxford: University Press, 2008. – 267 p.
2. Rebecca Chapman. *English for Emails. Express Series* / R. Chapman. –Oxford: University Press, 2011. – 139 p.
3. Wolker H. Paul C.J. Rowlinson, Verlag TH. Mann. *Diseases and Pests of Rape*. Gelsenthirchen. – Buer, 2002. – 215 p.
4. Marius Misztal. *Test in Correspondence. Thematic Vocabulary*. / M. Misztal. – K., 2006. – 165 p.
5. Mark Abbotson. *Cambridge English for Engineering* / M. Abbotson. –Cambridge: University Press, 2008. –112 p.

6. Harris Michael. Opportunities: in 5 volumes Pre – Intermediate / M. Harris, D. Mover, A. Sikorzynka. – Essex : Longman, 2002. - 172 p.

7. McCarthy Michael. English Vocabulary in Use. Upper.- Intermediate & Advanced / M. McCarthy, F. Odell. – Cambridge : University Press, 2011. – 175 p.

УДК 811.111

В. В. Барчук

UKRAINIAN EXPORT MARKET OF CORN IN 2018/19 MY

У статті наведено важливість кукурудзи, як стратегічної культури; динаміку росту посівних площ; динаміку росту цін на експортну продукцію; передбачення ситуації на 2019-ий рік.

The article highlights the importance of maize as a strategic culture; the dynamics of growing sown areas; the dynamics of prices growth for export products; prediction of the situation for 2019 year

Key words: corn, prices, production, export, record.

Corn is the third important feed grain in Ukraine. Planted area has increased despite several impediments: obsolete and inadequate harvesting equipment, high cost of production (specifically post-harvest drying expenses), and pilferage. The main production region is eastern and southern Ukraine, although precipitation amounts in some oblasts in the extreme south are too low to support corn production. Corn is typically planted in late April or early May. Harvest begins in late September and is usually nearing completion by early November. Only 25 to 50 percent of total corn area is harvested for grain; the rest is cut for silage, usually in August. (The USDA corn estimates refer to corn for grain only.) Corn is used chiefly for poultry and swine feed, and production and consumption have risen since 2000 concurrent with a rebound in poultry inventories. Russia and Belarus are the chief destinations for Ukrainian corn exports.

In 2017/18 MY, the market of corn demonstrated a lot of surprises. The trend developed, due to the high volatility of prices, which for a long time was not traditional for the settled behaviour of the corn market. Almost missing demand and small-scale shipments from the seaports of Ukraine in the beginning of the season contributed to formation of low export prices. At the same time, in the mid-season the prices for feed corn started increasing and reached the level of 2-grade milling wheat, and even exceeded it in some periods.

So, how the market will develop in 2018/19 MY? The current article focuses on the first month of the new season.

Agrarians noticed the reporting price aspect, and in the current season the market continued developing the upward dynamics of the planted areas under corn (up 1.3% compared with 2017/18 MY). In addition, in the periods of corn ripening and harvesting, Ukraine faced very favourable weather conditions. According to preliminary estimations, the average yield increased by almost 31.7% — to 7.25 t/ha. To date, APK-Inform analysts estimated the production volumes of corn in 2018/19 MY at the level of 32.7 mln tonnes, up 33% compared with last year, which is the new absolute record.

Taking into account 9% growth of the domestic consumption (mainly due to the feed component), and increasing of the carry-over stocks in the beginning of the season by almost 16% — to 1.1 mln tonnes, the export potential totals nearly 24.5 mln tonnes.

In 2017/18 MY, Ukraine exported 17.9 mln tonnes of corn, down 16.2% compared with 2016/17 MY. It should be noted that in the off-season period (August-September of 2018), the export volumes almost doubled compared with the same period in 2017 (766.7 thsd tonnes, against 389.3 thsd tonnes). Such trend appeared, due to the active interest of the EU countries in purchasing of the product. In particular, the Netherlands increased the import volumes of Ukrainian corn in 3.5 times — to 291.5 thsd tonnes, Spain — up 1.2 times (65.8 thsd tonnes), Italy — up 2.6 times (68.5 thsd tonnes), Belgium — up 2 times (64.9 thsd tonnes), Poland — up 1.05% (166.62 thsd tonnes), as well as the United Kingdom — 66 thsd tonnes, and Portugal — 27.5 thsd tonnes.

Despite the fact that in 2017/18 MY the supplies of Ukrainian corn to the EU countries decreased from 9.2 mln tonnes to 8.3 mln tonnes, such countries as Italy, Ireland, Hungary and Finland significantly increased the import volumes.

Also, Ukraine increased the supplies to China and Lebanon, which for two recent months of 2017/18 MY imported 50 thsd tonnes and 34.8 thsd tonnes of corn, respectively. In the season-2017/18, China imported 2.73 mln tonnes of corn of Ukrainian origin, up 1.83 times compared with the figures in 2016/17 MY.

According to the statistics figures, in October 2018 the Ukrainian seaports supplied almost 50 thsd tonnes of corn to China, up 8.2 times compared with the same indicator last year, Libya — almost 100 thsd tonnes, against 932.5 tonnes only, and the EU — 969.8 thsd tonnes, against 221.4 thsd tonnes.

In particular, in the EU the following countries mainly provided the bulk of the reporting increase of imports: Spain — up 3.1 times to 255.7 thsd tonnes, Italy — up 1.4 times to 85.3 thsd tonnes, and the Netherlands — up 5.5 times to 199.1 thsd tonnes. In addition, the supplies of Ukrainian corn to France increased from 0.16 tonnes to 24.1 thsd tonnes, Poland — from 343 tonnes to 12.1 thsd tonnes, Finland — from 21 tonnes to 5 thsd tonnes, and Austria — from 1.2 tonnes to 1.7 thsd tonnes. The current situation developed, due to a number of problems with the volumes and qualitative features of new crop corn of the EU origin.

Also, Ukraine increased the exports to Turkey — from 6.8 thsd tonnes to 34.5 thsd tonnes. Taking into account rather complex political and economic situation in the country, it is unlikely that the reporting sales market is reputed as stable, and market participants do not expect for high import rates.

According to APK-Inform figures, in the first month of 2018/19 MY Ukraine exported almost 1.3 mln tonnes of corn, an increase of nearly 2.5 times compared with the same month last year. The price factor played its important role in achievement of the reporting result.

Last season started with quite low prices, but in the mid-season the export prices slightly increased. The growth of global prices provided its additional support to price strengthening. In late February - early March 2018, the prices demonstrated the most rapid upward dynamics. Since mid-March to mid-April, the prices reached the maximum figures, when the export prices for corn in Ukraine reached the level of prices for 2-grade wheat, and sometimes even exceeded them.

In the beginning of 2018/19 MY, the prices started actively decreasing, due to the seasonal factor and expectations of the record high production volumes in Ukraine by the majority of market operators. Since the beginning of September until the end of October

2018, the offer prices for corn on FOB basis decreased by nearly 10 USD/t — to 160-167 USD/t, and reached the 12-month minimum level. The low prices contributed to increasing of the importers interest in purchases of feed corn, which became the factor of price stabilizing and even led to slight increasing of prices (up 1-5 USD/t — to 165-168 USD/t FOB).

The offer prices with delivery in December varied within the range of 167-171 USD/t FOB.

To date, Europe inspires hope about the prospects of the Ukrainian corn export market, while Egypt provides the certain stress. The shipment rates are high, but the prices are low, and in the short term there will not be their active increasing, due to the seasonal factor.

Література:

1. Weiland, R.T. and Ta, C.T. (1992). Allocation and retranslocation of 15N by maize (*Zea mays* L.) hybrids under field conditions of low and high N fertility. *Australian Journal of Plant Physiology*, 19, 77-88.
2. Wilhelm, W.W.; Johnson, J.M.F.; Hatfield, J.L.; Voorhees, W.B. and Linden, D.R. (2004). Crop and soil productivity response to corn residue removal: A literature review. *Agronomy Journal*, 96, 1-17.
3. Wang, D.; Prato, T.; Qiu, Z.; Kitchen, N.R. and Sudduth, K.A. (2003). Economics and environmental evaluation of variable rate nitrogen and lime application for claypan soil fields. *Precision Agriculture*, 4, 35-52.
4. Online resource: <https://www.apk-inform.com/en/exclusive/topic/1104041>
5. Online resource: <http://wdc.org.ua/uk/node/29>

УДК 371.21

Г.С. Бернацька

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ У КОЛЕДЖАХ

The article is dedicated to the issue of competent approach in teaching foreign languages. The author proves the importance of changes in basics of teaching languages. The teachers need to use new methods and technologies in order to make students use their knowledge in practice.

Key words: *competent approach, communicative competence, cognitive approach, communication.*

Зміни в суспільно-політичній ситуації, розвиток міжнародних контактів в усіх сферах, залучення до цих контактів усе більшої кількості наших громадян, міжнародна інтеграція привели до збільшення ролі та значення вмінь та навичок реального іншомовного спілкування. Змінилося й саме розуміння цього спілкування в педагогіці й освіті в цілому.

Формування ключових компетенцій студентів є одним з найважливіших завдань, що стоять перед викладачами. У зв'язку з цим актуальним стає питання компетентісного підходу на заняттях з іноземної мови.

Дослідники компетентісного підходу до навчання пропонують декілька класифікацій ключових компетенцій. За однією з них (автор А.В. Хуторської) ключовими освітніми компетенціями є: ціннісно-сміслова, загальнокультурна, навчально-пізнавальна, інформаційна, комунікативна, соціально-трудова, особистісного вдосконалення. Дана класифікація найбільш відповідає вимогам компетентісного підходу, адже сформована на основі головних цілей освіти, структурного представлення соціального досвіду і досвіду особистості, а також основних видів діяльності студента.

Комунікативна компетентність включає в себе знання мов, способів взаємодії з людьми і подіями, які тебе оточують, навички роботи у групі, оволодіння різноманітними соціальними ролями в колективі. Студенти оволодівають даною компетенцією під час вирішення кейсів, заповнення анкет і документів, написанні ділових листів.

Комунікативна компетенція в широкому сенсі лежить в основі всієї людської діяльності. На сучасному етапі розвитку інформаційного суспільства, з виникненням нових засобів комунікації ми здатні по-новому оцінити роль і значення комунікативної компетенції, яка все більше стає основою соціально-економічного розвитку суспільства та інтелектуально-емоційного розвитку індивіда. Це ключова міжпредметна компетенція, без якої неможливе безпосереднє чи опосередковане спілкування в жодній галузі, неможливе зберігання, передача і накопичення наукового та побутового знання. Поза комунікативною компетенцією неможливе існування людської цивілізації й самої людини як *homo sapiens*.

Дуже важливе місце в комунікативній компетенції займають власне комунікативні вміння та навички:

- ініціювати та вступати в контакт;
- формувати сприятливе перше враження;
- задавати питання і відповідати на них;
- вести бесіду, коротко і точно формувати свою думку;
- слухати, чути й розуміти те, що мав на увазі співрозмовник;
- здійснювати зворотній зв'язок, тобто передати партнерові, що його почули й зрозуміли;
- вирівнювати емоційну напругу в бесіді чи дискусії;
- зчитувати й грамотно інтерпретувати невербальні сигнали співрозмовника (погляди, міміку, жести, пози);
- управляти власними експресивними сигналами в процесі спілкування;
- ефективно взаємодіяти з іншими, здійснюючи співробітництво;
- володіти моделями спілкування;
- використовувати в процесі взаємодії різноманітні стилі спілкування;
- розуміти специфіку мовних жанрів та комунікативних засобів досягнення мети при взаємодії.

В умовах переходу від пізнавального підходу у навчанні до компетентісного, зміни ціннісних орієнтацій, викладачеві необхідні нові методи і технології, що дозволять викладачу виявляти наявні у студента знання, актуалізувати їх, додавати те, чого не вистачає, структурувати навчальний

матеріал, вчити не просто запам'ятовувати й відтворювати, а й застосовувати на практиці. Методи, що організують навчання через бажання, активізують навчання студентів, стимулюють їхню природну цікавість, мотивують їх самостійно оволодівати знаннями.

Література:

1. Буренко В. Стратегічні напрями розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти / Валентина Буренко, Валерій Редько // Іноземні мови в сучасній школі. – 2012. – № 4. – С. 28–33.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / науковий керівник українського видання доктор пед. наук, професор С. Ю. Николаєва. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Карп'юк О. Д. Європейське Мовне Портфоліо: методичне видання / О. Д. Карп'юк. – Тернопіль : Лібра Терра, 2008. – 112 с.
4. Николаева С. Ю. Проект «Тьюнинг образовательных систем в мире» и формирование иноязычной коммуникативной компетентности / С. Ю. Николаева // Іноземні мови. – 2012. – № 2. – С. 5–12.
5. Халеева И. И. Понимание иноязычного устного текста как аспект межкультурной коммуникации / И. И. Халеева // Глядя в будущее. – М. : ЗЕМА ; МГЛУ, 1992. – С. 120–127.
6. Хом'як А. Особистісно-діяльнісний підхід як важлива умова формування комунікативної компетентності учнів у процесі вивчення англійської мови [Текст] / А. Хом'як // Молодь і ринок. – 2008. – № 2 (37). – С. 129–134.

УДК 811.161.2–115'373.611

А. О. Білоус

СЛОВОВІРНА КАТЕГОРІЯ АГЕНТИВНОСТІ ПОХІДНИХ СУБСТАНТИВІВ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ ПОРІВНЯНО З ПОЛЬСЬКОЮ ТА АНГЛІЙСЬКОЮ

Синхронічне зіставлення особливостей словотворення української, польської та англійської мов дозволяє виявити відмінності у функціонуванні систем цих неспоріднених мов. Назви виконавців дії є одним із найбагатших словотвірних розрядів як щодо кількості лексем, так і щодо багатогранності словотвірних типів у межах словотвірної категорії особи. На сьогодні існують різні думки стосовно семантико-синтаксичної сутності словотвірної категорії агентивності.

Об'єктом пропонованої розвідки є словотворення відіменникових агентивів у сучасній українській, польській та англійській літературних мовах. Мета – охарактеризувати словотвірну категорію агентивності (відіменникові агентиви) в системах української, польської та англійської мов, виявивши основні спільні та відмінні словотвірні типи, які її формують.

Дослідження словотвірної категорії агентивності привертало увагу багатьох науковців. І. Ковалик подав власну класифікацію СК іменника, у якій чітко визначив місце словотворчого розряду *nomina agentium*. Н. Клименко структурувала вміст СК агентивності, визначивши її ядро та периферію. О. Потебня наголошував на відмінному функціонуванні цієї СК у різних мовах.

В. Олексенко звертав увагу на стилістичні можливості словотвірної категорії особи. Межі СК агентивності також досліджували: Н. Шнякіна, А. Мамрак, В. Лопатін, Ю. Балтова. Словотвірну будову агентивних назв вивчали: Т. Басова, А. Майборода, І. Олійник. Окремі семантичні підгрупи розглядали: В. Коломієць, І. Сухомлин, Н. Титаренко та ін. відомі науковці.

Словотвірна категорія – це абстрактна одиниця дериватології, що формується сукупністю словотвірних типів, похідні слова в межах яких належать до однієї частини мови, утворені однакою способом та об'єднані спільністю дериваційного значення, що виражене різними словотвірними формантами. Залежно від частиномовної належності твірного слова суфіксальні іменники поділяємо на віддієслівні та відіменні (відіменникові та відприкметникові), а також агентиви, утворені основоскладанням і словоскладанням.

СК агентивності охоплює особливості творення лексичних одиниць – назв діяча від дієслівної основи за допомогою відповідних суфіксів. На сьогодні термін «агентивність» є рідковживаним, у лінгвістичній літературі здебільшого використовуються словосполучення *назви суб'єкта дії, виконавця дії*.

Твірна основа похідних субстантивів передає основне лексичне значення слова і може вказувати на об'єкт, інструмент, місце або результат дії. Словотвірний формант має агентивне значення, тобто вказує на виконавця дії, яка, у свою чергу, розуміється потенційно виконуваною. Таким чином, відіменникові агентивні назви можна поділити на такі семантичні групи як відоб'єктні, відрезультативні, відлокативні та відінструментальні. Розподіл слів проводиться за допомогою трансформації агентивів, розгортання значення слова до рівня простого речення. Наприклад, агентив *діл-о́к* зі значенням «той, хто спритно веде справи (діла)» утворений від іменника *діло*, що є об'єктом потенційної дії *вести*. Тому *діл-о́к* – відоб'єктний агентив.

Отже, за таким критерієм досліджувані деривати об'єднано в семантичні групи:

- відоб'єктні: *agrésor* – той, хто виявляє агресію (*agrés-or* ← *agrésія*);
- відрезультативні: *розбійник* – той, хто займається розбоєм (*розбій-ник* ← *розбій*);
- відлокативні: *бібліотéкар* – працівник бібліотеки (*бібліотék-ар* ← *бібліотéка*);
- відінструментальні: *автомобіліст* – той, хто їздить автомобілем (*автомобіл-іст* ← *автомобілізм*).

Деякі утворення в зіставлюваних мовах можуть бути мотивовані різними обставинами виконуваної дії. Наприклад, у пол. *sklepik-arz* – той, хто працює в магазині (← *sklepik*, тому відлокативний агентив), в укр. *кράм-а́р* – той, хто закупає крам, товар (← *крам*, тому відоб'єктний агентив). Відмінне утворення номінацій пояснюється різним світосприйняттям носіїв досліджуваних мов. У статті такі деривати віднесено до однієї семантичної групи, але зазначено невідповідності в мотивації.

Віддієслівні, відприкметникові агентиви та назви діячів, утворені словоскладанням, можуть бути предметом подальших досліджень. Проаналізовані в статті словотвірні типи словотвірної категорії агентивності дають можливість охарактеризувати словотвірний потенціал кожної досліджуваної мови, який забезпечує збагачення їхнього словникового складу.

ОСВІТНІ МОЖЛИВОСТІ ЗМІШАНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Нині вивчення мов є ключем до успіху у різних сферах діяльності спеціалістів, тому все більш актуальним є питання про пошук нових підходів задля ефективного вивчення англійської мови спеціалістів нефілологічного профілю. Навчання незалежно від місця знаходження зменшує обмеження із здобуття освіти та надає можливість учасникам освітнього процесу мати постійний доступ до освітніх ресурсів. Все більше викладачів займаються впровадженням поєднання елементів електронного навчання з традиційними комунікативним, інтерактивним, текстоцентричними методами у роботі зі студентами різних спеціальностей. Актуальним питанням є як електронне навчання допоможе підготувати студентів до практичної іншомовної діяльності.

Врахування потреб суб'єктів електронного навчання вимагає гнучкого подання навчального матеріалу з можливістю його доставляння у будь-якому вигляді. На сьогодні серед викладачів вищих навчальних закладів популярною стає «Blended Model» — змішана модель навчання, при якій застосовують форми типового традиційного навчання, інтегровані в e-learning (інтерактивні навчальні платформи, streaming video, відеоконференції).

До засобів змішаної системи навчання окрім традиційних методів навчання на сучасному етапі відносять :

- ✓ соціальні мережі.
- ✓ електронні курси через соціальні сервіси та системи електронного навчання Moodle
- ✓ навчання через скайп
- ✓ Використання месенджерів (таких як Telegram, Viber)
- ✓ використання мобільних додатків;
- ✓ використання електронної пошти;
- ✓ персональні блоги;
- ✓ вікі джерела та інтернет-ресурси;

Основними рисами «нового елементу» - e-learning є комплексність, системність (комплексне охоплення цільових груп, системне вирішення питань організації та забезпечення електронного навчання); розвиток сучасних педагогічних технологій на базі інформаційного освітнього середовища (проблемне і проектне навчання, навчання у співпраці, формування портфоліо студента і викладача тощо).

Використання змішаних форм навчання під час вивчення іноземних мов студентами нефілологічних факультетів буде ефективним, якщо вправи навчального процесу буде пов'язано з майбутньою професійною діяльністю студентів. Викладач повинен зважати на рівень володіння мовою студентами, на рівень сформованості комунікативних навичок. Потрібно слідкувати, щоб теоретичні знання в процесі активного навчання ставали усвідомленими, щоб

студент розвивав і удосконалював не лише знання з мови, а й міг пов'язувати їх з майбутнім фахом.

Електронні засоби навчання передбачають організацію й розвиток як діалогового спілкування студент-викладач, так і самостійного навчання в ході такого навчання студенти критично мислять, вирішують складні проблеми на основі аналізу обставин і відповідної інформації, зважують альтернативні думки, беруть участь у дискусіях, спілкуються з іншими людьми. Для цього на заняттях організується індивідуальна, парна і групова робота, застосовуються дослідницькі проекти, рольові ігри, йде робота з документами і різноманітними джерелами інформації, використовуються творчі роботи тощо.

Форми дистанційного навчання передбачають побудову різних моделей організації професійної підготовки: від самостійної роботи до спільної взаємодії суб'єктів педагогічного процесу у площині ел

Використання Blended model дає можливість консультацій, відповіді на поставлені запитання самостійного зробити навчання гнучким, доступним і персоналізованим. Кожен має можливість навчання з будь-якого місця, в будь-який час. Система e-learning розширює можливості навчання, одержання додаткових освітніх послуг, необхідних планування і здійснення навчання за власною траєкторією та ін. Отже інтеграція електронного навчання дозволяє:

- ✓ розвивати аудіальні та комунікативні навички ;
- ✓ вивчати іноземні мови мобільно;
- ✓ підбирати різнотипні завдання для студентів відповідно їх спеціалізації;
- ✓ отримати вільний доступ до навчання.

Електронне дистанційне навчання сприяє самостійному опрацюванню матеріалу, розвитку комунікативних і творчих здібностей студентів. Використання електронних девайсів для вивчення мов допомагають багаторазово повторювати матеріал у зручному для студента темпі і контролювати міру його засвоєння.

Ефективність дистанційних технологій навчання заснована на тому, що студенти самі відчувають потребу в подальшому здобутті знань, отримують змогу працювати з навчальними матеріалами в індивідуальному режимі.

УДК 811.111

М. Ю. Василенко

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ БАЛАНС ТА ЙОГО СУТНІСТЬ THE BALANCE SHEET AND ITS ESSENCE

The article investigates the balance sheet as a method of reflecting the state of economic assets, its essence and form. The different economic information of balance, depending on its meters is allocated.

Keywords: *balance sheet, the form of the balance sheet, the task of the balance sheet, asset, liability, meter, balancing indicator.*

Management of financial and economic activities of the enterprise requires timely and accurate information about the status and movement of economic assets in composition and placement, sources of formation and purpose. Such information can be

obtained using the balance sheet. The word «balance» from French means scales, balance [1].

The balance sheet is a rich source of information on the basis of which the financial and economic activities of an economic entity are disclosed.

Balance sheet-a method of reflecting the state of economic assets (property) on their composition and sources of their formation in the valuation at a certain date in the form of balance sheet [2].

The task of the balance sheet - to give a summary of the assets and their sources in value terms at a certain date. Such information is necessary for internal (managers, specialists, employees of the enterprise) and external (shareholders, creditors of the enterprise, tax services) users to make decisions [3].

The form of the balance sheet and the procedure for its filling in Ukraine are regulated by the order on «General requirements for financial statements». According to Art. 11 «General requirements for financial reporting» of the Law of Ukraine «on accounting and financial reporting in Ukraine» balance sheet, together with the statement of financial results, statement of cash flows, statement of equity, segment reporting and notes to the reports, is a component of the financial statements of the enterprise [4].

In the form of balance sheet-a table on the left side of which reflect the composition and placement of economic assets and which is called an asset, and on the right side, which is called a liability, reflecting the sources of formation of economic assets. The words «asset» and «liability» mean the relevant parties to the balance sheet. This so-called horizontal form of building the balance sheet, as a rule, is typical for Germany, Italy, Russia. For Ukraine, this construction is practical and traditional. For example, in England, the United States uses a vertical form of building the balance sheet: first show the composition of the asset, and then the liability [5].

Balances reflect different economic information and depending on the meters are:

- natural-characterize the sources of formation of material resources and directions of their use. It is usually used in the planning of economic activities of the enterprise;
- labor-characterize the number and composition of labor resources, their distribution and use;
- cost-consist in value terms at the level of individual enterprises, industries, countries [6].

There are the following types of balance sheet:

- introductory-drawn up at the beginning of the enterprise. The balancing indicator in the introductory balance sheet is the authorized capital, since at this stage there is no other source of income due to the lack of economic activity;
- periodic-consists during the calendar year for the reporting periods;
- annual-reflects the state of the company's capital placed in assets and liabilities at the beginning of the next year, as well as the results of activities for the previous year;
- consolidation-is made in case of merger of several enterprises into an Association on the rights of a legal entity;
- distribution-is prepared during the restructuring of large enterprises, their division into smaller enterprises with the rights of a legal entity;
- capovani — designed for balance-sheet adjustments contractive;

- liquidation — is made in case of liquidation of the enterprise, which has the status of a legal entity;
- summary-is made at the enterprise which part the restructured enterprises or the farms allocated for independent balance;
- consolidated-involves the inclusion in its composition of all enterprises of one company, firm, concern with the right of a legal entity.
- independent-are subjects endowed with the rights of a legal entity.

In the absence of such rights, a separate balance sheet is drawn up. This approach applies to the structural units of the economic entity (shops, branches, plots, etc.) [7].

The given list of balance sheets essentially corresponds to the life cycle of a legal entity. In this way, the transformation in the organizational structure of the person occurs mainly under the influence of his financial condition and place in the relevant segment of the market of goods, works and services.

For all other types of balance sheet balancing indicator can act as the authorized capital of the organization and the financial result of its activities.

Inference

Based on the balance sheet data, you can get an idea of the current state of Affairs in the organization, in other words, the balance sheet is an indicator of the financial condition of the organization.

An important condition for a complete qualitative analysis of financial and economic activity of the enterprise is the ability to analyze financial statements, and, in particular, its main form - the balance sheet. It is important to understand the economic content of each balance sheet item, how to evaluate it, the role in the activities of the enterprise, the nature of changes in the amounts for a particular article and the value of these changes to assess the economy of the enterprise. The ability to read the balance sheet makes it possible only on the basis of the study of balance sheet items to obtain a significant amount of information about the company.

Literature:

1. Accounting: Studies. manual.\ Belinskaya O. V., Odnolko V. O. – Odessa: ONEU, rotaprint, 2013. – 166 p.
2. Abstract of lectures on discipline «Accounting» for students in the direction of 6.030509 «Accounting and audit» (Part) / Compiled by A. V. Budko – monay: DSTU, 2016 – 116 p.
3. Suk L. K., Suk P. L. Accounting: textbook. - K.: Knowledge, 2008. – 507 p.
4. National regulation (standard) of accounting 1 «General requirements for financial reporting»: Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 07.02.2013 №73 // [Electronic resource]. – Mode доступу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SH000099.html
5. International financial reporting standards (translation version in Ukrainian – 2011) // [Electronic resource]. – Access mode
6. Kuzminski, A. M., Kuzminsky Y. A. Theory of accounting: textbook. – K.: KNEU, 1999. - 288 p.
7. Tkachenko N. M. Accounting financial accounting at the enterprises of Ukraine: Textbook. – K.: ask, 2001. – 784 p.

OAT CULTIVATION TECHNOLOGY

The article describes briefly the technology of oat growing. The soil conditions under which oats grow and grow well are shown. The recommendations for the preparation of the soil before sowing the crop are given. Also in the article the information on crops and the rate of oat seeding is indicated. The specified rules for oat fertilization and harvesting terms are specified. The use of oats is given.

Key words: *oats, soil, sowing, fertilizer, harvesting.*

У статті коротко описана технологія вирощування вівса. Показані ґрунтові умови, за яких овес добре росте і розвивається. Наведені рекомендації до підготовки ґрунту перед посівом культури. Також у статті вказана інформація про посів і норму висіву вівса. Вказані норми удобрювання вівса та строки збирання врожаю. Наведено використання вівса.

Ключові слова: *овес, ґрунт, посів, добриво, збирання врожаю.*

Oats is an important Cereal crop as well as fodder crop. Cultivation of Oat is similar as wheat crop. It is mainly grown in Temperate and Subtropical climates. It can also thrive well in high-altitude tropics. They are very popular due to their health benefits. Oat meal is very famous food. Oats is rich in proteins and fiber. They also help in weight loss, controlling blood pressure and for building strong immune system.

Oat can be cultivated on wide range of soils. However they thrive best on well drained loamy soils having good organic matter. The optimum soil pH range required is 5.0 to 6.5 for higher yield. Oat crop tolerates higher pH range soils than wheat or barley.

Land should be made weed free from previous planting or crop and it should be ploughed 6 to 7 times to achieve fine tilth stage. Weed management is not necessary in case if plants become successful to make a good crop stand. Weeds are less likely to occur in oats. 1-2 hoeing can be given as intercultural operations.

Generally, sowing is done by drilling method by keeping 20 cm to 30 cm distance between any two rows. An average seed rate required is about 70 to 80 kg per one hectare land.

Application of Farm Yard Manure along with chemical fertilizers would increase the quality and crop yield. For an irrigated crop, 40 to 45 kg of 'N' and 20 to 25 kg of P₂O₅ should be provided.

Usually, oats are cultivated as rainfed crop, in case of irrigated crop, it requires 1 irrigation for every 15 days after sowing the seeds.

Oat crop will become available for harvesting after 4 months of sowing. If it is for fodder use, 2 cuttings should be taken from 40 to 45 day's interval and leave for seed setting. In order to avoid grain shedding, crop harvesting should be done in early April month.

Harvest techniques are a matter of available equipment, local tradition, and priorities. Farmers seeking the highest yield from their crops time their harvest so the kernels have reached 35% moisture, or when the greenest kernels are just turning cream-colour. They then harvest by swathing, cutting the plants at about 10 cm (3.9 in) above ground, and putting the swathed plants into windrows with the grain all oriented the same

way. They leave the windrows to dry in the sun for several days before combining them using a pickup header. Finally, they bale the straw.

Oats can also be left standing until completely ripe and then combined with a grain head. This causes greater field losses as the grain falls from the heads, and to harvesting losses, as the grain is threshed out by the reel. Without a draper head, there is also more damage to the straw, since it is not properly oriented as it enters the combine's throat. Overall yield loss is 10–15% compared to proper swathing.

Historical harvest methods involved cutting with a scythe or sickle, and threshing under the feet of cattle. Late 19th- and early 20th-century harvesting was performed using a binder. Oats were gathered into shocks, and then collected and run through a stationary threshing machine.

Historical attitudes towards oats have varied. Oat bread was first manufactured in Britain, where the first oat bread factory was established in 1899. In Scotland, they were, and still are, held in high esteem, as a mainstay of the national diet.

In Scotland, a dish was made by soaking the husks from oats for a week, so the fine, floury part of the meal remained as sediment to be strained off, boiled and eaten. Oats are also widely used there as a thickener in soups, as barley or rice might be used in other countries.

Oats are also commonly used as feed for horses when extra carbohydrates and the subsequent boost in energy are required. The oat hull may be crushed ("rolled" or "crimped") for the horse to more easily digest the grain,[citation needed] or may be fed whole. They may be given alone or as part of a blended food pellet. Cattle are also fed oats, either whole or ground into a coarse flour using a roller mill, burr mill, or hammer mill. Oat forage is commonly used to feed all kinds of ruminants, as pasture, straw, hay or silage.

Winter oats may be grown as an off-season groundcover and ploughed under in the spring as a green fertilizer, or harvested in early summer. They also can be used for pasture; they can be grazed a while, then allowed to head out for grain production, or grazed continuously until other pastures are ready.

Oat straw is prized by cattle and horse producers as bedding, due to its soft, relatively dust-free, and absorbent nature. The straw can also be used for making corn dollies. Tied in a muslin bag, oat straw was used to soften bath water.

Oats are also occasionally used in several different drinks. In Britain, they are sometimes used for brewing beer. Oatmeal stout is one variety brewed using a percentage of oats for the wort. The more rarely used oat malt is produced by the Thomas Fawcett & Sons Maltings and was used in the Maclay Oat Malt Stout before Maclays Brewery ceased independent brewing operations. A cold, sweet drink called avena made of ground oats and milk is a popular refreshment throughout Latin America. Oatmeal caudle, made of ale and oatmeal with spices, was a traditional British drink and a favourite of Oliver Cromwell.

Oat extracts can also be used to soothe skin conditions, and are popular for their emollient properties in cosmetics.

Oat grass has been used traditionally for medicinal purposes, including to help balance the menstrual cycle, treat dysmenorrhoea and for osteoporosis and urinary tract infections.

Steamed oat noodles and rolls made from youmian.

In China, particularly in western Inner Mongolia and Shanxi province, oat (*Avena nuda*) flour called youmian is processed into noodles or thin-walled rolls, and is consumed as staple food.

Література:

1. Baum B.R. (1977): Oats: wild and cultivated. A monograph on the genus *Avena* L. (Poaceae). Monograph No. 14, Supply and Services Canada, Ottawa, Canada.
2. Ladizinsky G. (1995): Domestication via hybridization of the wild tetraploid oats *Avena magna* and *Avena murphyi*, *Theor. Appl. Genet.*, 91, 639-646.
3. Malzew A.I. (1930): Wild and cultivated oats, *Bull. Appl. Botan. Genet. Plant Breeding*, Suppl. 38.

УДК 378.091.3

О.Є. Гладир
Л.М. Медведєва

УПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПРОЦЕС ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ДО МАЙБУТНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

At present, there are many educational concepts and technologies that have come to be replaced by traditional ones. New technologies and methods of teaching are used in physical education classes at higher educational institutions. Due to this, the competent development of physical abilities and the awakening of interest to students in physical education is realized, as well as their awareness of the need for appropriate physical training for the future profession.

В даний час склалося чимало освітніх концепцій і технологій, які прийшли на зміну традиційним. Нові технології і методики навчання застосовуються на заняттях з фізичного виховання у вищих навчальних закладах. Завдяки цьому досягається грамотний розвиток фізичних здібностей і пробудження інтересу у студентів до занять фізкультурою, усвідомлення ними необхідності відповідної фізичної підготовки до майбутньої професії.

Ключові слова: *інноваційні технології, студент, професійно-прикладна фізична підготовка, фізичні якості.*

Сучасне суспільство всіляко зацікавлене в якісній підготовці підростаючого покоління до продуктивної праці. Вся існуюча система навчання і виховання у вищих навчальних закладах спрямована, в основному, на підготовку студентської молоді до обраного фаху. Але повноцінне використання професійних знань і умінь можливо лише при хорошому стані здоров'я, високій працездатності молодих фахівців, які можуть бути придбані ними при регулярних і спеціально організованих заняттях фізичною культурою і спортом під час навчання у вузі. Необхідні для професійної підготовки фізичні якості й рухові навички формуються й удосконалюються в процесі сполучення професійного навчання зі спеціальною професійно-прикладною фізичною підготовкою.

В аграрному вузі організація професійно-прикладної фізичної підготовки студентів будується відповідно вимогам до обраної професії (агроном, технолог, кінолог, ветеринарний лікар, фахівці механізації, транспорту і сервісу, садівництва, та ін.). Для багатьох професій велике значення мають такі якості, як досконала сенсомоторна (зорово-рухова) координація, здатність до широкого розподілу і швидкого переключення уваги, швидкість мікродій, розвиток навичок правильної ходьби, правильної постави та ін. Коли ж професійна діяльність протікає в ускладнених умовах (вирощування розсади і овочів у відкритому чи закритому ґрунті, збирання врожаю, загазованість і т. д.), то додатково потрібен розвиток адекватних цим умовам якостей - загартування по відношенню до високої або низької температури і відносної вологості повітря, статична витривалість м'язів спини і т. п.

З урахуванням розвитку професійно важливих якостей особистості повинні підбиратися й освітні технології, які будуть сприяти удосконаленню рухових якостей студентів, дотриманню ними здорового способу життя, підвищенню мотивації до занять фізичною культурою та спортом, формуванню стійкої мотивації щодо збереження здоров'я, усвідомленню значення фізичної підготовленості до майбутньої професійної діяльності.

Використання інноваційних технологій розширює руховий досвід, вдосконалює навички життєво необхідних рухових дій, використання їх у повсякденній та ігровій діяльності, формує практичні навички для самостійних занять фізичними вправами та проведення активного відпочинку, допомагає розвитку творчої особистості, удосконаленню та підвищенню особистого результату.

Використання мультимедійних технологій дозволяє посилювати інтелектуальні можливості студента, впливаючи на його пам'ять, емоції, мотиви, інтереси, створює умови для перебудови структури його пізнавальної та продуктивної діяльності.

Безпосередньо на заняттях з фізичного виховання застосовують мультимедіа для:

1. Розробки презентацій з видів спорту. Використання презентацій на заняттях дозволяє детальніше і наочно надавати теоретичний матеріал, що робить процес освіти найбільш ефективним. За допомогою презентацій можна доступно пояснити правила спортивних ігор, тактичні дії гравців, барвисто піднести історичні події, біографії спортсменів.

2. Проведення занять з музичним супроводом. У різних частинах практичного заняття музика виконує специфічні функції: в підготовчій частині вона налаштовує на навчальний процес, в основній частині, особливо при виконанні силових справ, задає ритм і темп, в кінці заняття сприяє швидшому зняттю втоми і ефективному відновленню. При виконанні вправ музика створює також той емоційний фон, який стимулює бажання виконувати рухи якнайкраще, повніше.

3. Перегляду та аналізу відео зі змагань з видів спорту. Перегляд відеозаписів змагань дозволяє спортсменам побачити свої помилки і проаналізувати їх, щоб уникнути в наступних змаганнях; краще вивчити своїх суперників.

4. Презентації доповідей здобувачами вищої освіти на студентських конференціях(секція фізвиховання).

Здоров'язберігаючі технології є стрижнем усіх педагогічних технологій, спрямованих на зміцнення та відтворення здоров'я учасників освітнього процесу. Поняття «здоров'язберігаючі технології» об'єднує в собі всі напрямки діяльності освітнього навчального закладу щодо формування, збереження та зміцнення здоров'я:

- створюють безпечні умови для навчання;
- спрямовані на вирішення завдань зміцнення фізичного здоров'я, підвищення потенціалу (ресурсів) здоров'я;
- сприяють посиленню мотивації на ведення здорового способу життя, підвищенню відповідальності за особисте здоров'я, здоров'я родини;
- спрямовані на забезпечення рухової активності та розвиток фізичних якостей.

Групові (колективні) технології - це організація фізичного виховання, за якої навчання певним вправам здійснюється в процесі спілкування між студентами у групах(взаємонавчання). Володіючи досить потужною спонукальною силою, групові технології навчання здатні оптимізувати навчальний процес, зробивши його більш ефективним. Використання групових технологій при навчанні розділу «Спортивні ігри» дозволяє збільшити моторну щільність занять, активізує пізнавальну діяльність студентів, покращує емоційний фон заняття.

Використання **інформаційних комп'ютерних технологій (ІКТ)** у позанавчальній діяльності і на заняттях робить предмет фізична культура сучасним. Вони дозволяють вирішити проблему пошуку і зберігання інформації, планування, контролю і управління заняттями фізичною культурою, діагностики стану здоров'я і рівня фізичної підготовленості студентів.

Використання інтерактивних технологій на заняттях з фізичного виховання сприяє створенню атмосфери доброзичливості й порозуміння. У студентів зникає почуття страху, вони стають розкутими, впевненими у своїх силах, налаштовуються на успіх, виявляють здібність до творчості. Останнім часом в якості інтерактивної технології велику популярність здобули квести(від англ. Quest - пошук). Квест, як педагогічна технологія, поєднує в собі елементи і мозкового штурму, і тренінгу, і гри. Спортивний квест - це нетрадиційна форма заняття, яка сприяє розвитку спортивно-пізнавального інтересу студентів і підвищує емоційно-психологічний настрій на заняттях фізичного виховання при виконанні основних спортивних вправ. Так як на таких заняттях створюється невимушена обстановка, вони подобаються студентам більше, ніж звичайні заняття з суворою структурою і встановленим режимом роботи.

Використання методу колового тренування надає можливість комплексного впливу на розвиток рухових якостей. Систематичні заняття за методом колового тренування сприяють вихованню самостійності, наполегливості, цілеспрямованості та інших морально-вольових якостей. До переваг методу належить і можливість чітко управляти великою групою студентів та організувати самостійні заняття.

Метод використання нестандартного устаткування і тренажерних пристроїв значно підвищують моторну щільність заняття, робить його емоційно насиченим, ефективнішим. Застосування тренажерів дає змогу за короткий час розв'язати проблему розвитку рухових якостей, передбачених навчальною програмою, здійснити фізичну та технічну підготовку.

Майбутній фахівець сільськогосподарського виробництва повинен знати, вміти і, головне, реалізувати свої професійні навички на практиці. Сучасний фахівець повинен бути загартованою, фізично культурною людиною. Поетапно організована інноваційна система фізичного виховання з використанням нетрадиційних форм та методів фізичного виховання та різних технологій забезпечує досягнення цієї мети.

Література:

1. Миронова Г. Л., Джолиев И. М., Каримов Н. М. Формирование культуры личности выпускника аграрного университета с использованием средств физической культуры и спорта // Аграрный вестник Урала. 2013. № 9. С. 71–73.
2. Москаленко Н. Педагогічні інновації у фізичному вихованні / Наталія Москаленко // Спортивний вісник Придніпров'я. - 2009. - №1. - С.19-22.
3. Лясота Т. І. Інноваційні підходи та засоби фізичної культури / Лясота Тетяна Іванівна // Актуальні проблеми фізичної культури, спорту та здоров'я людини: Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 5-6 листопада 2015 р. – Чернівці, 2015. – С. 197–200.
4. Ульянова І. С. Нові інноваційні технології у фізичному вихованні школярів // Молодий вчений. - 2015. - №10.1. - С. 42-49. - URL <https://moluch.ru/archive/90/18693/>.

УДК 37.014.24

Гнатів З.Я.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ОСВІТИ: ПРИКЛАДИ ВЗАЄМОПРОЦЕСІВ

The strategic priority of Ukraine's foreign policy is to join the European Union. At the present stage, fundamental changes occur both in European higher education and in the domestic one. We emphasize the importance of researching the processes taking place in the field of international educational cooperation and give some examples in the context of the problem under study.

Стратегічним пріоритетним напрямом зовнішньої політики України є входження до Європейського Союзу. На сучасному етапі кардинальні зміни відбуваються як в Європейській вищій освіті, так і у вітчизняній. Ми підкреслюємо увагу на важливості досліджень процесів, що відбуваються в сфері міжнародного освітнього співробітництва та наводимо деякі приклади в контексті досліджуваної проблеми .

Тема європейської інтеграції, підготовлена історичним ходом розвитку нашої держави, знаходиться в центрі уваги всього суспільства в цілому та вітчизняних науковців зокрема, адже український етнос завжди був органічною складовою європейської спільноти. Освітні проблеми, досягнення та перспективи розвитку в цьому контексті досліджують В.Андрущенко, М.Згуровський, В.Кремінь, В.Огнев'юк, А.Сбруєва, В.Ткаченко, М.Михальченко, Т.Фініков, М.Дебич, С.Калашнікова, А.Бойко, С.Курбатов, Г.Калінічева, Н.Скотна, Ф.Ващук, І.Павлюк та багато інших.

Пошук альтернативних шляхів європейської освітньої інтеграції, хоч постає в першу чергу перед освітянами країни, проте є суспільною проблемою, взаємозумовленою розвитком освіти та культури та парадигмою розвитку суспільства. Чітке розуміння результатів сучасних реформ, збереження власної гідності, усвідомлення важливості формування власного соціального інтелекту, панорамність мислення – ефективний шлях до реалізації мети людського буття в майбутньому.

В Україні проводиться інтенсивна політика, спрямована на зміну системи вищої освіти оперта на нормативну базу у вигляді Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», Угоди про асоціацію України з ЄС, а також законів «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про освіту» та «Про вищу освіту». Починаючи з 2005 року в Україні тривають зміни вищої освіти. Створюються нові освітні інститути (Державна служба якості освіти України (ДСЯО), Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти (НАЗЯВО), освітній омбудсмен). Станом на 2018 рік 26 українських університетів є членами Європейської асоціації університетів. Проводяться різноманітні освітні програми, тренінги, конференції, семінари тощо.

За підтримки проекту Європейської Комісії розвитку професійно-технічної освіти (EU4Skills) відбувається підготовка до створення багатопрофільних Центрів досконалості, які допоможуть «перезавантажити» усю систему підготовки фахівців та змінити підходи до управління закладами, формування освітніх програм та використання обладнання. Зокрема, 21 березня 2019 року Європейський Союз та Європейський фонд освіти спільно з Міністерством освіти і науки України розпочали п'ятий раунд Туринського процесу в Україні з метою аналізу в 2019-2020 роках реформи професійної освіти. Туринський процес також підтримує Програму ЄС «EU4Skills: кращі навички для сучасної України», яку запустять найближчим часом. ЄС та його держави-члени Німеччина та Фінляндія повинні надати 58 мільйонів євро в межах цієї програми для підтримки розробки професійних та освітніх стандартів з урахуванням потреб ринку праці, розробки нових навчальних програм, перепідготовки вчителів та управлінського персоналу в Україні, підвищення привабливості професійної освіти та модернізації інфраструктури професійної освіти (навчальних закладів). Україна є однією з чотирьох країн, що є сусідами з ЄС, які реалізують Туринський процес на регіональному та національному рівнях. Нові можливості Torino Process 5.0 спрямовані на: розвиток людського капіталу, включаючи всі рівні освіти, а не тільки професійну освіту і навчання; підвищену увагу до важливих для політики висновків; і більш відкрита і гнучка структура аналізу і звітності [1].

Унікальний майданчик для комплексної рефлексії над різними аспектами об'єднувальних процесів на європейському континенті та місця у них Української держави створив мультидисциплінарний характер конференції «Європейські інтеграційні процеси у XXI столітті: ключові тенденції, основні виклики та нові можливості», яка відбулась 26-27 березня 2018 р. в Києві та участь у якій взяли понад 80 дослідників з України, Великої Британії, Італії, Канади, Макао (Китай) та Німеччини. Це вже друга конференція, що є частиною академічних ініціатив Української асоціації викладачів і дослідників європейської інтеграції, які спрямовані для подальшої консолідації дослідницької спільноти у сфері Європейських Студій в Україні. Новою ініціативою Асоціації стало започаткування публікації мультидисциплінарного «Українського Щорічника Європейських

інтеграційних студій», який дозволить на сторінках одного академічного видання висвітлювати результати досліджень українських науковців з різних аспектів євроінтеграційної тематики та краще популяризувати академічний доробок Європейських Студій в Україні.

Для того щоб орієнтуватися в сучасній ситуації, проблемах, перспективах освіти, її реформування, міжнародного освітнього співробітництва тощо, потрібно, звичайно, тримати руку на пульсі та брати активну участь у різноманітних освітніх заходах, шукати можливості взаємодії, знати свої права. Зокрема, 25 березня 2019 року ОБСЄ в Україні та студія онлайн-освіти EdEra запустили новий проект - онлайн-курс «Права людини в освітньому просторі», який орієнтований на вчителів, методистів, освітніх управлінців, зокрема, директорів, а також батьків і всіх охочих. Курс має на меті сприяти кращому розумінню таких ключових аспектів, як: сутність та еволюцію концепції прав людини; перелік прав кожної людини та особливості прав дитини; умови обмеження прав та їхнє гарантування державою; права учасників освітнього процесу, зокрема в інтернеті; ідею навчального закладу, дружнього до дитини; стан дотримання прав у закладі освіти; механізми захисту прав в Україні [2].

Отже, оновлення у сфері освіти, зовнішня та внутрішня комунікації, розробка нових програм, стандартів тощо знаходяться на часі сучасного суспільного прогресу. Яким буде наше майбутнє значним чином залежить від кожного з нас, нашого внутрішнього світу, наших взаємовідносин з людьми та світом, бачень та уподобань, культури та освіченості, прагнень до самовдосконалення, де коловними критеріями завжди повинні виступати такі категорії як «любов», «повага», «взаєморозуміння», «турбота», «краса» тощо.

Література:

1. Нові можливості Torino Process 5.0 [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: http://www.euroosvita.net/index.php/?category=1&id=5994&poll_ident=1
2. Права людини в освітньому просторі [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: https://courses.ed-era.com/courses/course-v1:EDERA_OSCE+HRE101+2019/about

УДК[378.015.31:159.9.018.2]:811.111

Г.Ю.Гриженко

ЗАНЯТТЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЯК БАЗА РОЗВИТКУ НАВИЧОК КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ

Спілкування – це одна з базових потреб особистості. Володіння мистецтвом слова — одна з умов для досягнення успіху у багатьох професіях. Наша свідомість не зводиться лише до слів, але донести до людей свої думки, емоції та почуття ми можемо тільки у формі слова. Слово виражає наше самовизначення серед собі подібних, формує відносини між людьми. Мова фіксує наші знання про навколишній світ і дає змогу виразити ставлення до нього. Вона є основним засобом спілкування людей. У сучасній філософії та лінгвофілософії з'явився напрям комунікативної філософії. Його ідея — так звана ідеальна комунікація.

Найбільш відомі представники цього напрямку Юрген Габермас, Вітторіо Гесле та ін. стверджують, що гармонійне суспільство може існувати тільки ґрунтуючись на ідеальній риторичній. Ідея риторики ефективного спілкування полягає в тому, щоб якнайбільше членів суспільства були озброєні риторичними знаннями і, спілкуючись між собою, доводили це суспільство до гармонії. Тобто комунікація між різноманітними суспільними осередками, організаціями, установами має бути не конфронтативною, а толерантною та ефективною. Ідея толерантності спілкування ґрунтується на багатьох чинниках, найважливішим серед яких є засвоєння риторичних умінь і навичок. Одна із головних функцій мови – комунікативна, тобто функція спілкування. Спілкування як комунікативну діяльність характеризують Леонт'єв О.О., Лисіна М.І., Руденський, Андрєєва Г.М., Риданова та багато інших дослідників. На їхню думку, головними аспектами спілкування є комунікативний (обмін інформацією), інтерактивний (організація взаємодії), перцептивний (процеси сприйняття та формування образу іншої особи та взаємодії із нею). Виступаючи публічно, людина виражає, утверджує себе та впливає на інших. **Соціально-політичне красномовство** є одним із найдавніших родів красномовства з часів Цицерона, Демосфена та інших видатних ораторів античності та пізніших часів. Демократизація суспільного життя стимулює ораторську творчість громадян на зборах, мітингах, сесіях Верховної Ради, сесіях Рад народних депутатів, у клубі, на радіо, телебаченні тощо. Духовно-інтелектуальна енергія людей передається завдяки активізації публічного переконуючого слова, яке стає все більш гострим, соціально вагомим, необхідним в умовах відстоювання певних позицій, власних поглядів.

Комунікація у процесі спілкування викладача та студента під час навчання та сумісної діяльності означає обмін думками, ідеями, почуттями, емоціями, настроєм тощо. Цей обмін передбачає взаємодію суб'єктів, включаючи їхню психологічну взаємодію, вплив одне на одного з метою змінити або розширити уявлення партнера по спілкуванню із обговорюваної теми. Під час саме такого спілкування студенти мають навчитись говорити чітко, зрозуміло, переконливо і водночас толерантно до співрозмовника – це буде запорукою подальшого професійного спілкування. Майбутні фахівці у різних сферах професійної діяльності мають усвідомлювати, що комунікативна культура представляє собою сукупність норм, засобів та форм взаємодії і містить найкращі зразки та цінності поведінки. Спілкування має бути такою взаємодією суб'єктів, яка мінімізує комунікативні, соціальні та інші перешкоди між ними. Оволодіння іноземною мовою розширює можливості будь-якої людини у сучасному світі. Практика викладання іноземної мови студентам різних професій вказує на те, що не може бути однакового стилю навчання, методів, навіть манери спілкування із ними, але для будь-кого з них вміння спілкуватися продуктивно є ключовою вимогою професійного успіху у майбутньому і тому вони потребують специфічних методів викладання для досягнення бажаного результату. Майбутні фахівці мають використовувати будь-яку можливість стати гарними співрозмовниками та толерантними слухачами і однією із таких можливостей є заняття з іноземної мови, яке формує відповідні вміння і навички. Дискусії-дебатування мають навчити студентів критично мислити, висловлювати та відстоювати власну думку, бути толерантним до протилежної думки. Кожен з учасників має навести приклади з власного досвіду, досвіду іншої особи або літератури, щоб переконати співрозмовників. Для того щоб бути продуктивним комунікатором у фаховій сфері

діяльності, треба оволодіти навичками спілкування, а головне – мати можливість застосовувати їх на практиці. Таку можливість студенти отримують на заняттях англійської мови, де вони практикуються в обговоренні та вирішенні професійних питань, обміні інформацією, уважному ставленні до опонента тощо.

УДК [378.147.091.39:004.738.5]:811.111]-042.65-057.875(043.5)

О.А. Диндаренко

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНОЇ ГРИ ЯК ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСУ ПРИ НАВЧАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЮРИСТІВ

Здійснюючи підготовку майбутніх фахівців, необхідно розвивати в них навички використання іншомовної професійної й наукової лексики, навчати їх спілкування в контексті спеціальності, особливо з допомогою інтернет-ресурсів та новітніх технологій навчання. Треба враховувати, що існує тенденція збільшення співвідношення кількості годин самостійної роботи студентів з АМ до аудиторної, в тому числі і юридичної спеціальності. І саме Інтернет як унікальне середовище для навчання іноземних мов є дуже багатим джерелом навчальних ресурсів. Студенти можуть брати участь у тестуванні, вікторинах, конкурсах, олімпіадах, відеоконференціях, що проходять у мережі Інтернет; листуватися з однолітками з інших країн; отримувати інформацію з проблеми, над якою якраз працюють. Уміння знаходити нову текстову, графічну, аудіо- та відеоінформацію, що міститься в іншомовних галузевих матеріалах, користуючись відповідними пошуковими методами й термінологією, передбачені вимогами «Програми з англійської мови для професійного спілкування».

Найголовнішим у використанні комп'ютерних ігор на заняттях з іноземної мови є те, що студенти повинні бути забезпечені таким завданням, яке має мовну практику. У протилежному випадку вони будуть просто грати у гру. Перед заняттям з використанням комп'ютерної гри викладачу необхідно окреслити навчальні цілі та з'ясувати, яка частина гри або її рівень найкраще відповідає окресленим цілям. Як правило, викладачі іноземної мови, які використовували комп'ютерні ігри на своїх заняттях, радять брати ігри-пазли, оскільки вони вимагають від гравців знаходити рішення, використовуючи логіку чи дослідження, що дозволяє робити прогрес у грі. Можна також обирати ігри, засновані на спостереженнях, де потрібно знайти сховані предмети, а також квест-ігри типу «виберись з кімнати». Грем Стенлі рекомендує скористатися покроковим керівництвом до обраних вами ігор, яке зазвичай має багатий вокабуляр. Викладач може використати цю інформацію в якості тексту на аудіювання, який він зачитає в аудиторії, або той самий текст можна роздати студентам. У цьому випадку вони самостійно читають текст і потім виконують інструкції. В обох випадках керівництво потрібно попередньо адаптувати до рівня своїх студентів. Таким чином, дивлячись на те, чи правильно студенти виконують завдання у грі, можна одразу з'ясувати, чи зрозуміли вони інструкції викладача. Ще один варіант опрацювання цієї інформації – розмістити її на дошці чи на столі викладача, студентів організувати для роботи в парах або в невеликих групах – один студент з пари або групи повинен підійти до дошки, прочитати інструкції, повернутися на

місце і передати ці інструкції своїм одногрупникам. Якщо в аудиторії є інтерактивна дошка, на екран можна вивести гру, ціллю якої є знайти сховані предмети. Спочатку зі студентами необхідно опрацювати нову лексику, яка може їм знадобитися, а потім під час гри викладач може задавати питання, які стосуються опису схованого предмета або його місця розташування.

Якщо доступу до комп'ютерного класу й Інтернету немає, можна використати комп'ютерні ігри заочно. Зазначається, що сила ігор у навчальних цілях полягає не тільки в самих іграх (тобто вивченні мови під час гри), але скоріше в контексті та заходах, які пов'язані з ними певним чином або є їх продовженням. Можна підготувати рекламне оголошення на сайт знайомств від імені якогось персонажу відомої комп'ютерної гри і попросити студентів здогадатися, про кого йде мова. Потім студенти в парах повинні написати свої оголошення від імені відомих героїв, використовуючи вокабуляр для опису зовнішності і характеристики особи. Після цього вони зачитують свої оголошення решті групи, що повинна здогадатися, який персонаж мається на увазі. У підсумку можна попросити кожного студента написати лист-відповідь на будь-яке зачитане оголошення від імені іншого комп'ютерного героя або дати це як домашнє завдання. Крім того, можна попросити студентів зіграти у вибрану вами гру вдома і на наступне заняття підготувати їм питання з фактичними помилками про події, висвітлені у грі. Студенти діляться на дві групи, і кожна група по черзі відповідає на запитання викладача, за кожен правильну відповідь групі нараховуються бали. Потім кожна група повинна скласти свої запитання про гру і задавати їх іншій групі. Після цього підраховуються бали і обирається група-переможець. Наприкінці студентів можна попросити написати невелику розповідь про гру, використовуючи задані питання. Існують й інші варіанти використання комп'ютерних ігор для вивчення англійської мови. В якості самостійного завдання для студентів можна попросити їх проаналізувати та описати героїв або сюжет їх улюблених ігор; обговорити окремі скріншоти гри; попросити їх письмово описати й пояснити вибрані варіанти проходження того або іншого рівня гри; поспілкуватися у чаті з іншими фанами гри, а потім зробити роздруківку, проаналізувати лексичні та граматичні одиниці, використані під час спілкування; створити свій веб-сайт, щоб допомогти вивчаючим англійську мову зіграти у гру. Звісно, необхідно розуміти, що заняття з використанням комп'ютерних ігор не можуть повністю замінити традиційні заняття з англійської мови. Тим не менш, вони можуть суттєво допомогти у залученні до занять всіх студентів групи, навіть тих, у яких рівень володіння англійською мовою досить низький, а також сприяти появі усвідомленої позитивної мотивації до подальшого вивчення англійської мови. Деякі теми або певну лексику важко запам'ятати, і саме комп'ютерні ігри можуть з цим допомогти. Використання комп'ютерних ігор сприяє розвитку потреб у спілкуванні студентів англійською мовою, їх прагненням до набуття знань і практичних навичок. Провідним мотивом є інтерес до вивчення мови й спроможності здійснювати іншомовну мовленнєву діяльність.

PROJECT METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES IN THE CONTEXT OF MODERN PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES

The article is devoted to the project technology of training, its use in the educational process. The authors define the tasks solved in the process of project training, make the comparative characteristics of the traditional and project paradigms of education.

Keywords: *project training, technology, learning, task solution, educational process.*

Статтю присвячено проектним технологіям навчання, їх використанню у навчальному процесі. Автори визначають завдання, що вирішуються в процесі проектного навчання, роблять порівняльну характеристику традиційних і проектних парадигм освіти.

Ключові слова: *проектне навчання, технологія, навчання, вирішення завдань, навчальний процес.*

Over the past decades, the main orientations for the development of school education in society are aimed at the intellectual and spiritual and moral development of the individual. Today it becomes obvious that knowledge is not transmitted but obtained in the process of personally significant activity, since knowledge itself, apart from certain skills and abilities of their use, does not solve the problem of human education and its preparation for real activity outside the educational institution.

The purpose of education now is not just knowledge and skills, but also certain qualities of the person. Our society is interested in ensuring that citizens are able to independently, actively act, make decisions, and adapt flexibly to changing living conditions.

Accordingly, school education should be aimed at solving the following tasks:

1. Formation of readiness for solving various problems. Obviously, depending on the situation, the solution to a specific problem will be based on a range of knowledge, skills, abilities in different subject areas. In order for this quality to be formed, it is necessary:

- make teaching more problem-oriented;
- stimulate not only the students' ability to answer questions, but also to formulate their own questions on the course;
- review the traditional role of the teacher and student in the lesson;

2. Development of the desire to study all life, updating and improving the acquired knowledge, skills and abilities in relation to changing conditions. The task of the study is not only the content of education but the use of new learning technologies.

What does the term “technology” mean?

Technology (from Greek *techne* - art, craftsmanship, skill) is defined as a complex of technologies and methods for the obtaining, handling and processing of certain products; as a discipline that develops and improves such technologies and methods [2, p. 248].

Learning technology is a complex integrative system that includes an ordered set of operations and actions that provide pedagogical purpose-setting, substantive and procedural aspects aimed at learning, acquisition of professional skills and the formation of personal qualities of learners, set learning objectives [2, p. 249].

Then let's turn to the concept of "project" (from the Latin *projectus* - thrown forward). Projecting is an activity to create the image of the future, the expected phenomenon. It is one aspect of human creativity and is based on planning, forecasting, decision-making, design, and research.

The project technology is a pedagogical technology, oriented not on the integration of factual knowledge, but on their application and the acquisition of new ways of self-organization and self-education of students.

In project training, the method is considered as a way to achieve the goal through a detailed development of the problem (technology), which must be completed by a completely realistic, tangible practical result, executed in one way or another [1].

Using this technology in the educational process are solved important tasks:

- classes are not limited to the acquisition of certain knowledge, skills, and abilities by students, but form practical actions of the students, affecting for their emotional sphere, thereby increasing the motivation of students,

- students are given the opportunity to carry out creative work within a given topic, independently extracting the necessary information not only from textbooks but also from other sources. At the same time students learn to independently think, find and solve problems, involving for this purpose knowledge from different areas, predict the results and possible consequences of different solutions, learn to establish causal relationships;

- the project successfully implements various forms of organization of educational activities, in which students interact with each other and with a teacher whose role is changing: instead of the controller, he becomes an equal partner and consultant;

- in the project work, the whole process is oriented towards the student: his interests, life experiences and individual abilities are primarily taken into account here;

- individual and collective responsibility of students for the specific work within the project increases, working individually or in a micro group, as each student must present the results of his activity to the whole group;

- collaborative work within the framework of the project teaches students to bring the case to the end, they must document the results of their work, namely: write an article for the newspaper, report, collect and process statistical data, make audio and video recordings, make an album, collage, wallpaper and so on.

Thus, the general feature of projective technologies is the presence of a delivered personality-significant problem and the task of solving it. If this is a theoretical problem, the project process is to find a concrete solution to it, if the practical one is the task of the student to achieve a certain result of this problem, ready for implementation. The solution of the problem involves, on the one hand, the use of a variety of research, search methods and means of teaching, and another - the need for the integration of knowledge, skills from various fields of science, technology, and creative areas.

It is necessary to compare the characteristic of the traditional education paradigm and the new one used in the project training:

- In traditional system training methods of study prevail in practice, then the modern tendency is more active use of project technologies.

- The main difference is that with the help of training instruction technologies, students learn the prepared content, and through projective tasks, they learn to creatively form the content of learning and absorb the knowledge.

Currently, traditional programs are overloaded with learning information, which directly leads to a marked gap between theory and practice, since in this situation there can be no question of the formation of the skill of application. Project training at the same time is more productive, as in the process of carrying out a curriculum knowledge is acquired by students in the process of using information in solving practical problems. The search for the solution of practical problems activates the necessity of obtaining knowledge, cognitive activity.

Thus, the content of the project activity of students is complicated as previous, more simple project assignments. Projecting helps students to realize the role of knowledge in life and learning – knowledge stop to be the goal and become a means of actual education.

Literature:

1. Полат, Е. С. Метод проектов [Электронный ресурс] / Е. С. Полат // Российская академия образования: официальный сайт. – Режим доступа: <http://distant.ioso.ru/project/meth%20project/2.htm>

2. Чернилевский Д.В. Технология обучения и ее выбор / Д.В. Чернилевский// Энциклопедия профессионального образования в 3 т. – М., 1999. – Т. 2. – С. 248-249.

УДК 811.111

А.В. Залівіна

GAINS FROM MULTINATIONAL COMPETITION

The deep transformation of economic relations stipulates the reframe and analysis of substance of economic categories “competition” and “competitiveness” under the modern conditions of farming. The different approaches up to the essence of the categories “competition” and “competitiveness” and their role under the market conditions of farm are analyzed. The influence of competition and competitiveness on the activity of farming entities is studied.

Key words: *competition, competitiveness, market economy, interindustry competition; perfect competition, business-plan, strategic planning, state regulation.*

Глибока трансформація економічних відносин, що відбуваються в Україні на тлі ринкових умов обумовлює необхідність осмислення і дослідження сутності економічних категорій "конкуренція" та "конкурентоспроможність" відповідно до сучасних умов господарювання. Проаналізовано різні підходи щодо визначення сутності категорій "конкуренції", "конкурентоспроможності" їх роль за ринкових умов господарювання. Досліджено вплив конкуренції та конкурентоздатності на діяльність суб'єктів господарювання.

Ключові слова: *конкуренція, конкурентоздатність, ринкова економіка, міжгалузєва конкуренція, досконала конкуренція, бізнес - план, стратегічне планування, державне регулювання.*

In modern economic science, there is interest in the study of the essence of competition as one of the most important components of the mechanism of functioning of the market economy. Competition contributes to the better use of the potential of society, rationalization of the behavior of business entities, is a key element of the system of market relations. Dynamically developing, the theory of market competition has wide practical application. In this regard, the study of competition is one of the most important components of market research, which forms the basis for the development of strategies and tactics of market activity.

The purpose of the research is the scientific substantiation and specification of theoretical provisions on the essence of economic categories "competition" and "competitiveness" and their impact on the activities of business entities.

Studying the economic category of "competition" in modern economic conditions, some researchers pay attention to the functions of competition. In this regard, the results of the study V. D. Bazilevich highlighted the following functions of competition, determining its role in the economy:

- adjustment - in order to win, the entrepreneur must produce the product that the consumer prefers;
- motivation-an entrepreneur who offers the best quality products or produces it at a lower cost, receives a reward in the form of profit;
- distribution-competition allows income to be distributed among enterprises and households according to their effective contribution;
- control - competition restricts and controls the economic power of each of the company [1, p. 209].

If we examine the competition at each stage of the production cycle, especially in the agricultural sector, it should be noted that at the first stage there is the acquisition of material values, works and services, which will be further advanced into production. At this stage, each business entity seeks to acquire these values at the most favorable prices. Further there is a process of their storage until advance payment in production. The acquisition of material assets in amounts exceeding regulatory requirements can lead to their deterioration, not intended use. That is, at the first stage there is a competition for more profitable acquisition of material values for their subsequent advance in production. The second stage of the cycle - production Competition takes place in the connection of labor with the means and objects of production. More advanced production technologies make it possible to produce products at a lower cost, which in the future will enable such products to compete in the markets. At the third stage of production finished products are sold to the final consumer. Hence, marketing policy, advertising, packaging and the like is crucial in the fact that such products will be sold with greater benefit to the business entity, that is, complete the cycle stage and the revenue will be received by the seller. This gives grounds to assert that business entities have the ability to influence the conditions of production at each stage of the production process.

Of course, competitiveness combines a range of performance indicators of the business entity against the background of the introduction of advanced technologies, innovative projects that contribute to the production of more competitive products. In addition , such components that contribute to improving the competitiveness of the enterprise is the price, tax, credit policy, the state of state regulation of certain segments of the economy and the like. Given these components of competitiveness are suitable research A. Marenich and I. Astakhov, who argue that "competitiveness – is a comprehensive description of the activities of enterprises, which is based on the analysis

of various aspects of production and economic activity (production capacity, human resources, availability of materials, financial performance, etc.) and allows you to determine the "strengths" of enterprises in competition, to find ways to achieve advantages over competitors " [2, p. 23].

Summary.

Based on our research on the essence of the category of "competition", it should be characterized as a complex socio-economic process, on the one hand, on the other it is a process of meeting the growing needs of society and individuals at a higher technical, technological, environmental and economic levels is a struggle for the survival and preservation of its market segment. The theoretical justification of the category "competitiveness" should be interpreted as the ability to dynamically influence the business entity on the market in order to preserve its segment, protect the accumulated and develop potential sustainable competitive advantages in key areas of business on the basis of better than competitors use of existing and the formation of new types and combinations of resources using advanced technologies aimed at the production of products with innovative consumer value.

References:

1. Bazylevych, V.D. (2001), *Ekonomichna teoriia: Politekonomiia : pidruchnyk* [Economic theory: Political], Znannia-Pres, p.581.
2. . Marenich, A. and Astahova, I. (1996), "Upravlenie konkurentosposobnost'ju predpriyatija", *Biznes-Inform*, vol. 5, p. 23-27.

УДК 811.111

Ж.В. Ігнатенко

ВПЛИВ СТИЛЮ ПЕДАГОГІЧНОГО СПІЛКУВАННЯ ВИКЛАДАЧА НА ЕФЕКТИВНІСТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

The article is about different pedagogical styles of fellowship in educational process at university. It is about how the pedagogical style of a teacher can influence students and their development.

Key words: *pedagogical communication styles, university, students*

Стаття присвячена різним педагогічним стилям спілкування у навчальному процесі в університеті. Мова йде про те, як педагогічний стиль викладача може впливати на студентів та їх розвиток.

Ключові слова: *педагогічні стилі спілкування, університет, студенти*

Педагогічне спілкування – є способом реалізації змісту, методів і прийомів педагогічних впливів, спрямованих на формування особистості студента. Воно є одним із найголовніших аспектів професіоналізму і педагогічної майстерності викладача.

Педагогічне спілкування викладача зі студентами має такі **цілі**:

- 1) *інформаційна* – взаємообмін навчальною і науковою інформацією;
- 2) *ціннісно-орієнтаційна* – передача суспільно-значущих і професійно-важливих норм і цінностей;
- 3) *спонукальна* – підтримка студента, мотивація його діяльності;

4) *соціальна* – узгодження спільних дій, отримання зворотного зв'язку про характер стосунків між суб'єктами педагогічної взаємодії.

Педагогічне спілкування, як особливе соціально-психологічне явище, характеризується такими **функціями**:

- *соціально-перцептивною* – сприймання і пізнання викладачем і студентом один одного;
- *комунікативно-поведінковою* – передача інформації та обмін соціальними ролями, організація спільної діяльності;
- *емоційною* – прояв взаємних оцінних ставлень, ставлення викладача до студента як особистості; експресивні реакції кожної зі сторін спілкування;
- *соціальною самопрезентацією*.

Усвідомивши соціально-етичні установки викладача та способи їх виявлення в організації діяльності студентів, автор визначив **головні стилі** спілкування. **Авторитарний** – стиль диктату, коли студент розглядається тільки як пасивний виконавець і йому фактично відмовлено у праві на самостійність та ініціативу; **демократичний** – стиль, що ґрунтується на глибокій повазі до особистості кожного; засадою для нього є довіра й орієнтація на самоорганізацію, самоуправління особистості та колективу; **ліберальний** – стиль, що характеризується нестійкою педагогічною позицією; виявляється у невтручанні, низькому рівні вимог, формальному розв'язанні проблем.

Відомий російський психолог В.А. Кан-Калик виділяє такі **стилі педагогічного спілкування**.

- Найбільш плідним серед них є спілкування (1) **на основі захоплення спільною творчою діяльністю**. Основою цього стилю є єдність високого професіоналізму та морально-етичних настанов педагога.

- Дуже продуктивним є також стиль педагогічного спілкування (2) **на основі дружньої прихильності**. Такий стиль спілкування можна розглядати як передумову успішного здійснення будь-якої спільної діяльності, у т. ч. навчально-професійної. Це емоційно-психологічний стимулятор розвитку і плідності взаємин педагога з вихованцями на основі дружби й захопленості спільною справою.

- Проте досить поширеним є стиль (3) **спілкування – дистанція**. Цей стиль притаманний як досвідченим педагогам, так і початківцям. Його суть полягає в тому, що в системі взаємин педагога і студентів роль обмежувача відіграє соціальна дистанція. Одночасно важливо додержуватися міри. Надмірна дистанція веде до формалізації всієї системи педагогічної взаємодії і не сприяє створенню посправжньому творчої атмосфери. Водночас деяка дистанція неодмінно повинна існувати в системі взаємин «студент – викладач».

- Спілкування-дистанція за певних умов може трансформуватися в такий негативний стиль спілкування як (4) **спілкування-залякування**. Цей стиль, до якого також іноді вдаються викладачі-початківці, часто пов'язаний із невмінням організувати продуктивне спілкування на основі захопленості спільною діяльністю. У зв'язку з цим молодий педагог часто йде шляхом найменшого опору, обираючи спілкування-залякування або спілкування-дистанцію в її крайньому прояві. З погляду творчості спілкування-залякування взагалі немає перспектив. Воно не лише не створює комунікативної атмосфери, яка б забезпечувала творчу діяльність, а навпаки, надмірно регламентує її, орієнтуючи студентів не стільки на те, що потрібно й можна робити, скільки на те, чого не дозволяється їм робити

- Не менш негативну роль у роботі зі студентами відіграє і (5) **спілкування-загравання**, яке також більш притаманне молодим викладачам. У цьому стилі спілкування проявляється намагання викладача завоювати дешевий авторитет у студентів, що суперечить вимогам педагогічної етики. Поява цього стилю спілкування викликана, з одного боку, намаганням молодого викладача швидко налагодити контакт зі студентами, потребою бути визнаним студентською групою, викликати до себе симпатію, а з іншого, – відсутністю необхідної загальнопедагогічної і комунікативної культури, умінь і навичок педагогічного спілкування.

Як правило, у педагогічній практиці досить часто спостерігається поєднання стилів педагогічного спілкування у певній пропорції, але домінує один із них. Спрямованість на особистість студента, його розвиток, захопленість своєю справою, професійне володіння організаторською технікою і делікатність – це є запорукою продуктивного стилю у педагогічній праці.

Стиль спілкування безпосередньо впливає на атмосферу емоційного благополуччя під час лекції, семінарського заняття або екзамену, що суттєво позначається на результативності навчальної діяльності студентів.

Завдання виховання у вищому навчальному закладі реалізуються у процесі навчання і в цілеспрямованому впливі на студентів у позанавчальний час, тобто в процесі виховання.

Мета виховання у вищій школі – це остаточний результат формування особистості.

Завдання виховання у ВНЗ: формувати високу мовну культуру, формувати потребу постійного розвитку та саморозвитку, розвиток моральних почуттів, формувати готовність будувати власне життя, фіз., дух. та псих. загартування, формувати готовність до праці в умовах ринкової економіки, розвиток особистісних якостей: ініціативи, організаційності, підприємливості, негативне ставлення та протидія випадкам порушення законів і т.д.

Специфіка цього процесу полягає насамперед у тому, що він є безперервним, тривалим у часі, оскільки людина виховується впродовж усього життя. Будучи спрямованим на формування всебічно розвиненої особистості, він передбачає використання різноманітних форм, методів, прийомів і засобів виховання, постійного виявлення результатів виховних впливів, корекції змісту і методики.

Навчально-виховний процес у вищому навчальному закладі спрямований на дорослу людину. Тому з погляду гуманістичної педагогіки його основним завданням є створення умов для саморозвитку, самовираження і самореалізації особистості. Викладач має не лише передавати студентові знання і професійні уміння, а й прилучати його до певної культури, розвиток і відтворення якої передбачають живе спілкування.

Література:

1. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник. – Київ: Знання, 2005. – 486с.
2. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах : Підручник. – К.: Ленвіт, 1999. – 320с.
3. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія педагогічної комунікативної взаємодії викладача зі студентами. Український електронний психолого-

педагогічний ресурс «Вісник психології і педагогіки» Електронний ресурс : http://www.psyh.kiev.ua/Подоляк_Л.Г.,_Юрченко_В.І.Психологія_педагогічної_ком_унікативної_взаємодії_викладача_зі_студентами

4. Соляр Л.В., Кордонська А.В., Професійно-педагогічні стилі спілкування викладача та студентів. Науковий клуб «Sophus». Електронний ресурс : http://sophus.at.ua/publ/2013_05_30_31_kampodilsk/socialnij_blok_doslidzhen/profesijn_o_pedagogichni_stili_spilkuvannja_vikladacha_ta_studentiv/32-1-0-608

5. Трухін І.О. Соціальна психологія спілкування: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 335 с.

УДК 374.7.091

О.П. Кірдан

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ШВЕЦІЇ

The article generalizes the research of domestic scientists on the training of future specialists in the system of continuous education in Sweden.

У статті узагальнено дослідження вітчизняних науковців щодо підготовки майбутніх фахівців у системі неперервної освіти Швеції.

Нині Швеція є однією із провідних європейських держав, що має високорозвинену структуру системи освіти. На наш погляд, особливо цінним є випробуваний з XV століття досвід функціонування системи вищої освіти Швеції.

Нині у закладах вищої освіти Швеції професійну підготовку майбутніх економістів забезпечують заклади вищої освіти до структури яких входять економічні відділення, зокрема Лундський університет (Лундська школа економіки та бізнесу), Гетеборзький університет (Школа бізнесу, економіки і права), Університет Умео (Школа бізнесу) та ін.

У низці праць вітчизняних учених досліджено різноманітні аспекти конструктивного досвіду Швеції з підготовки фахівців у закладах вищої освіти. Так у дослідженнях А. Агейчевої здійснено науковий аналіз дистанційного навчання у системі вищої освіти Швеції й розроблено рекомендації щодо можливостей використання прогресивного шведського досвіду в Україні [1]; уперше представлено короткий огляд історії вищої освіти в Швеції та Україні; порівнюються деякі демографічні дані про організацію та діяльність навчальних закладів для кожної країни [2].

У науковій розвідці Л. Бенніч-Бьоркман та С. Курбатова досліджено проблеми інтернаціоналізації вищої освіти в Україні крізь призму реалізованих авторами проектів україно-шведського співробітництва в даній галузі. Проаналізовано розробку дискурсу інтернаціоналізації в сучасній англійській літературі, аргументовано її важливість для ефективного функціонування університету в сучасних умовах, наведено конкретні зразки практик інтернаціоналізації, здійснені в рамках спільних проектів [3].

У дослідженні Т. Вакуленко здійснено огляд світового досвіду, зокрема Швеції, використання тестів здатностей у системах національних стандартизованих тестувань при вступі до ЗВО [4].

Низка досліджень вітчизняних науковців спрямовано на висвітлення шведського досвіду формальної та неформальної освіти, організації освіти дорослих. Так М. Лещенко досліджено сучасні тенденції міжнародної педагогічної реальності, зокрема, збільшення взаємовпливу і взаємопроникнення між формальною і неформальною освітою на досвіді Швеції, яка досягла особливого успіху в поєднанні формальної та неформальної освіти дорослих [7]. У статті О.Шапочкиної схарактеризовано зарубіжний досвід організації неформальної освіти у таких країнах, як Нідерланди, Німеччина та Швеція; визначено поняття «неформальна освіта» у контексті неперервної освіти, охарактеризовано процесуальне забезпечення неформальної освіти зазначених країн, державну підтримку неформальної освіти, громадянську ініціативу неформальній освіті, розвиток форм і закладів неформальної освіти [12].

У контексті досліджуваної нами проблеми, виокремимо дослідження І. Капустян у яких авторкою визначено роль та місце освіти для дорослих у скандинавському вимірі, розглянуто принципи функціонування концепції безперервного навчання, досліджено становлення та розвиток шведської концепції навчання дорослих. На основі аналізу філософських принципів просвітництва та постмодернізму виділено основні етапи розвитку навчання впродовж життя, особливу увагу приділено розумінню та місцю андрогогіки у суспільстві Швеції [5; 6]. У статтях Т. Логвиненко розглянуто питання демократичних засад освіти дорослих у Швеції: реалізація прав різних категорій громадян на освіту, її організація, роль муніципалітетів та Агенств [8] та проаналізовано погляди шведських дослідників на тенденції розвитку в країні освіти впродовж життя [9].

Нам імпонують наукові розвідки О. Огієнко у яких ученою розкрито сутнісні характеристики компетентісно-модульного підходу; проаналізовано зарубіжний досвід використання модульних технологій, що базуються на компетенціях; обґрунтовано особливості модульних технологій і програм, виявляється їх інноваційний потенціал [10]; проаналізовано передумови появи навчальних гуртків як форми неформальної освіти дорослих у Швеції; досліджуються особливості їх організації та функціонування; визначаються потенційні можливості навчальних гуртків для реалізації безперервної освіти [11].

Отже, характерною ознакою проаналізованих праць вітчизняних дослідників є відсутність окремих публікацій з проблеми професійної підготовки майбутніх економістів у системі неперервної освіти Швеції. У дослідженнях вітчизняних науковців висвітлено конструктивний шведський досвід організації формального та неформального навчання, освіти дорослих.

Література:

1. Агейчева А. О. Особливості дистанційної освіти Швеції / А. О. Агейчева // Зб. наук. пр. Пед. науки / Бердян. держ. пед. ун-т. – Бердянськ, 2012. – № 2. – С. 6–9.
2. Агейчева А. Порівняльний аналіз дистанційного навчання в системі вищої освіти України та Швеції / А. Агейчева // Обрії. – 2012. – № 5. – С. 10–11.
3. Бенніч-Бьоркман Л. Інтернаціоналізація вищої освіти: пошук ефективної моделі в контексті україно-шведського співробітництва / Лі Бенніч-Бьоркман, С. В. Курбатов // Педагогіка і психологія. – 2011. – № 3. – С. 93–100.

4. Вакуленко Т. С. Світовий досвід використання тестів здатностей при вступі до ВНЗ / Т. С. Вакуленко // Вивч. укр. мову та л-ру. – 2012. – № 12. – С. 35–38.

5. Капустян І. І. Аналіз теоретичних принципів функціонування національного центру безперервного навчання у Швеції / І. І. Капустян // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер.: Пед. науки. – 2010. – Вип. 183, ч. 1. – С. 115–120.

6. Капустян І. І. Функціональні та структурні особливості системи неперервної освіти Швеції / І. І. Капустян // Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. пр. / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. – Полтава, 2011. – Вип. 8, ч. 2. – С. 133–138.

7. Лещенко М. Взаємовплив і взаємопроникнення між формальною і неформальною освітою у Швеції / Марія Лещенко, Валентина Давидова // Вісн. Львів. ун-ту. Сер. педагогічна / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. – Л., 2009. – Вип. 25, ч. 3. – С. 305–312.

8. Логвиненко Т. О. Демократичні підходи в організації освіти дорослих у Швеції / Т. О. Логвиненко // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер.: Пед. науки. – 2011. – Вип. 203, ч. 2. – С. 33–36.

9. Логвиненко Т. О. Освіта впродовж життя: тенденції шведського розвитку / Логвиненко Т. О. // Педагогічний процес : теорія і практика. Педагогіка. Психологія / Ін-т пед. освіти і освіти дорослих НАПН України. – К., 2010. – № 3, ч. 1. – С. 255–263.

10. Огієнко О. І. Інноваційний потенціал модульних технологій, що базуються на компетенціях, у професійній освіті / Олена Іванівна Огієнко // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2010. – № 4. – С. 62–70.

11. Огієнко О. Шведський досвід організації та функціонування навчальних гуртків для дорослих / Олена Огієнко // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи / НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – К., 2010. – Вип. 2. – С. 182–193.

12. Шапочкіна О. В. Неформальна освіта: зарубіжний досвід організації / О. В. Шапочкіна // Неперерв. проф. освіта: теорія і практика. – 2011. – Вип. 1. – С. 122–125.

УДК 37.07:[005:001.895](477)

Г.В. Коваль

ІННОВАЦІЙНА СПРЯМОВАНІСТЬ В ОСВІТІ DIRECTION FOR THE INNOVATION IN EDUCATION SPHERE

Однією з головних ознак сучасного суспільства є його розвиток на основі інновацій. Цей процес повною мірою реалізовується й в освітній галузі, оскільки саме ця сфера визначає поступальний рух економіки кожної держави. Поняття «інновації» вже давно упроваджено в Україні, адже саме ним позначають нововведення, новизну, зміну, введення чогось нового. Самі по собі інновації не виникають. Вони є результатом наукових пошуків, передового досвіду як окремих особистостей, так і цілих колективів.

Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується відходом від тоталітарної уніфікації і стандартизації педагогічного процесу, інтенсивним

переосмисленням цінностей, пошуками нового в теорії та практиці навчання і виховання. Вимога переходу до інноваційної освіти, зокрема у вищій школі, зумовлена викликами сьогодення і належить до пріоритетних напрямів державної політики в Україні в контексті інтеграції вітчизняної освітньої галузі до європейського та світового освітнього простору.

Основне завдання вищої освіти полягає у формуванні творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку, самоосвіти та інноваційної діяльності [1, с. 4].

Глосарій Європейського фонду освіти пояснює, що інновації – це вперше впроваджена новизна, однак більшість інновацій пов'язана з перенесенням існуючих підходів у нові умови через їх адаптацію або внесення поступових змін до існуючих систем [2, с. 295]. Інновації в освіті – це процес створення, упровадження та поширення в освітній діяльності нових підходів, ідей, методів та прийомів, технологій, спрямованих на оновлення, модернізацію, трансформацію навчального процесу відповідно до вимог часу. Зокрема, для вищої школи визначальним має бути формування у студентів системного підходу до аналізу професійних завдань, стратегічного мислення, здатності до соціальної мобільності, прагнення до самонавчання, самовиховання та самовдосконалення впродовж усього активного трудового життя. А це можна досягнути, насамперед, за рахунок трансформації свідомості викладачів ВНЗ, переозброєння їх новими підходами до професійної діяльності в межах «моделі студентоцентричного навчання», постійного впровадження інноваційних методів у навчальний процес вищої школи як одного з кроків у процесі інтернаціоналізації вищої школи України [3].

В Україні виникла потреба в інноваційній спрямованості педагогічної діяльності в умовах розвитку освіти, яка спричинена певними обставинами:

- побудова закладів освіти нового типу, враховуючи їх конкурентоздатність;
- організація навчального процесу, що носитиме дослідницько-пошуковий характер;
- постійний пошук нових організаційних форм навчання, запровадження індивідуального підходу до особистості, нових технологій навчання і виховання.

Отже, інновації у змісті освіти мають доповнюватися і реалізовуватися через оволодіння інноваційними методами і формами навчання (діалоговими, діагностичними, активними, інтерактивними, дистанційними, комп'ютерними, мультимедійними, телекомунікаційними, тренінговими, проектними), шляхом запровадження альтернативних навчально-виховних технологій, таких як алгоритмізована, індивідуалізована, диференційована, модульна, колективна (у малих групах) тощо [4, с. 107].

Заклади вищої освіти в Україні взяли курс на євроінтеграцію і відповідно до міжнародних стандартів запроваджують включення вітчизняної освіти до світового освітнього простору. Ми зараз спостерігаємо активні позитивні зміни щодо процесу реформування та модернізації системи освіти в Україні, а саме: автономність університетів; дуальна освіта; створення інноваційного освітнього простору, який сприятиме нововведенням в навчальний процес; впровадження інноваційних методів навчання; ефективне втілення в практику зарубіжного досвіду на основі проходження викладачами стажування за кордоном; співпраця навчальних та наукових закладів з виробництвом тощо.

Отже, національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті передбачає втілення інновацій в зміст освіти, а саме підготовку кваліфікованих

фахівців відповідного рівня та профілю, конкурентоздатних на ринку праці, компетентних, відповідальних, здатних самостійно приймати рішення та нести персональну відповідальність за свою діяльність.

Література:

1. Болюбаш Н. М., Коваль Г. В. Організація самостійної роботи студентів / Навчальний посібник // Н. М. Болюбаш, Г. В. Коваль – Миколаїв: Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2009. – 68 с.

2. Ващук Ф. Г. Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – вимога часу / Ф. Г. Ващук // Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи : монографія / за заг. ред. Ф. Г. Ващука. – Ужгород : ЗакДУ, 2011. – Вип. 16. – С. 290–305.

3. Кляп М. Інноваційні методи навчання у ВНЗ як інструмент інтернаціоналізації вищої освіти України / М. Кляп // [Електронний ресурс] – Режим доступу: file:///C:/Users/Home/Desktop/Інноваційні%20технології/Кляп

4. Syladiy I. Quality education in the context of the implementation of innovation management / I. Syladiy // Higher education Ukraine. – 2011. – № 4. – P. 105–112.

УДК 811.111

А. Колбудська

PROFITS OF AN ENTERPRISE: ESSENCE AND SIGNIFICANCE

In the conditions of market relations, the main role in the system of economic indicators is played by indicators of financial results, which reflect the various aspects of the production, marketing, procurement and financial activities of the enterprise. In this regard, an urgent need has become a comprehensive and detailed study of profits, which occupies a Central place in the overall system of cost instruments and levers of economic management. Profit, being a certain type of payment in the activity of the enterprise, is a rather complex economic category, the value of which increases immeasurably. In modern market conditions, this category answers the question: "what to buy?" "how to sell?", "for whom to sell?" [1].

Profit, being the financial result of the enterprise, characterizing the absolute efficiency of its activities. It plays an important role in the orientation of producers to produce products for the future, as it signals where the invested funds will be more profitable in order to achieve the greatest increase in gross output. Market conditions, the entity always seeks to maximize profit or to the profit margin that will ensure his growth. This will help the manufacturer to maintain its position in the market of this product. Profit creates the base that promotes self-financing, expanded reproduction. Due to the profit, external financial obligations to the budget, banks and other organizations are fulfilled. Profit-a form of manifestation of the financial result of the enterprise, determined by the ratio of income to expenses. This is the part of the revenue that remains after the reimbursement of all costs for the production and commercial activities of the enterprise [2].

According to the sources of formation, there is a profit from the sale of products (works) directly related to the industry specifics of the enterprise, as well as profit from other sales (income from the sale of unused fixed assets, intangible assets, as well as income from participation in joint ventures, income from shares, bonds and other

securities, fines, penalties and penalties, etc.). By type of activity, profit from operating (the result of production and sales or the main activity for this enterprise), investment (income from participation in joint activities, from ownership of securities and Deposit deposits, from the sale of property) and financial activities (the indirect effect of attracting capital from external sources on terms more favorable than the average market conditions) is considered. According to the composition of the included elements, there are margin (gross) profit (the difference between net revenue and direct production costs for sold products), profit before tax (the amount of financial result from ordinary activities and other income and expenses), net profit (the amount of profit that remains at the disposal of the enterprise after paying income tax). Gross profit is the starting point for determining operating income, its distribution ensures the implementation of the function of economic value, satisfying the interests of the state, the workforce and partially the interests of co-owners, and makes it possible to determine the absolute value of the financial result from operating activities. The net profit of the enterprise in full remains at the disposal of the owner (co-owners) of the enterprise. At this stage, along with the implementation of the function of the economic value of profit, the formation of the strategic vision of the enterprise administration of the prospects of its development is provided [3].

By the nature of the use of net profit is divided into capitalized (directed to Finance the growth of assets of the enterprise) and consumer (spent on dividends to shareholders and founders of the enterprise). By the nature of taxation of profits are distinguished between taxable and non-taxable. The composition of non-taxable profit is regulated by tax legislation. There are also nominal and real income adjusted for the inflation rate in the reporting period. For the considered period of formation allocate profit of the reporting year, profit of the previous year and planned profit [1].

Systematic loss of profit and its unsatisfactory dynamics indicates the inefficiency and riskiness of the business, which will serve in the future bankruptcy of the enterprise. Therefore, maintaining the required level of profitability is an objective regularity of the normal functioning of the enterprise. Consequently, profit is the most important factor in stimulating entrepreneurial activity, creating, in turn, the financial prerequisites for its expansion, as well as profit is the basis for solving the social and material needs of the workforce.

References:

1. Бабенко, А. Г. Прибуток підприємства: дослідження теоретичних аспектів / А. Г. Бабенко, М. С. Копитова // Проблемы материальной культуры: экономические науки: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/55350/21-Babenko.pdf?sequence=1>
2. Економіка підприємства / [М. Ю. Куденко, С. М. Осипенко, М. В. Черкашина, Л. Г. Шкодінa]. – Х. : Акад. ВВ МВС України, 2009. – 218 с.
3. Krivitskaya, O. R. formation of profit of enterprises in a market economy / O. R. Krivitska // scientific notes. Economy Series. - 2009. Issue 11. – P. 281 – 288.

INTERNATIONAL FINANCE МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ

The following main problems of international finance are considered: modern systems of international electronic payments in the Internet and the current state of the world financial system, especially the cooperation of Ukraine with the International Monetary Fund for the beginning of the XXI century. Several financial crises that occurred at the end of the XX century, the functioning of electronic payments in the world and in Ukraine were investigated.

Keyword: *finance, crisis, payments, internet*

Formulation of the problem. Many modern researchers note the fact that previously and to this day in the world more and more began to occur financial and economic crisis. So, according to analysts, since then and until the mid-1990s they took place in 80 countries. In 1998, the question was raised about the unsuitability of the financial system in its present form for economic growth, the dangers of financial liberalization and the need to reformat the world's financial institutions for more effective regulation of the global financial system [1, p.68].

Scientific and technological progress inevitably leads to the automation of routine work of person, and this applies to all spheres of life. One of the latest achievements in science and technology is the ability to buy goods, order a service and manage their finances at any time from anywhere in the world. All this is ensured by modern electronic payment systems. Today, \$ 2000 billion people are transferred daily using electronic communication systems in the world. These systems save you time - you do not need to go to the bank branch and stand in queues. These systems save you money - you can respond in a timely manner to changes in exchange rates, interest on deposits. For banking payment systems, Internet banking allows you to reduce the costs of maintaining your affiliates and outlets. If in 1997, only 5% of financial institutions provided the opportunity to conduct transactions via the Internet, then in 1998 - they were 18%, and in 1999 - 65%. Today more than 70% of banks provide services online in Europe [2, p.170].

Analysis of recent research and publications. The study of the problem of legal analysis of international financial organizations as subjects of the financial system has been analyzed in the works of such scholars as: Yu. V. Garust, T. V. Kobzev, T. V. Kozhukhova, A. S. Marina, Ya. I. Tchaikovsky and other. Problems of world monetary and financial relations were also reflected in the works of Ukrainian researchers-economists such as V. Andriychuk, O. Bilorus, I. Mayboroda, O. Mozgovy, A. Rumiantsev, V. Sidenko, V. Stepanenko. [3, p.53] Among the classical scholarly works, which investigate the problems of the functioning of financial relations, one can distinguish the work of Petty V., Smith A., Ricardo D., Marx K., Keynes JM, Yuma D., Hix J However, some issues are not sufficiently highlighted. It is advisable to include the preconditions, the problems and the ways of their solution in order to systematize the peculiarities of the world financial system and its modern areas of development by using a systematic method of research.

The task of the article: to systematize the definition of the category "world financial system", to determine the impact of the global financial and economic crisis and the interaction between electronic payment systems on the Internet.

Presentation of the basic material. The institutional features of modern financial markets are their stimulation speculative activity to create more and more volumes of financial and monetary values without the simultaneous creation of value added; pricing in the financial markets is torn off from the real value measure of assets; financial markets are capable of generating self-spreading panic and so on [4,p. 46-47]. The global financial and economic problems of the development of the states of the world, and especially the global crisis of 2008-2009 - the most comprehensive and profound since the Great Depression - has generated a powerful wave of research, during which the authors try to find the underlying causes of these phenomena, outline the main mechanisms for the spread of crises under conditions modern world economy. In some works, the main focus is on economic policy mistakes and the failure of the functioning of certain financial instruments, while others focus on accumulated structural imbalances and critically important imbalances that may turn out to be a crisis [1, p. 69].

In April 1992, at the request of Ukraine, the International Monetary Fund, the International Bank for Reconstruction and Development decided to join Ukraine in these financial organizations. The countries that joined the IMF at different times inevitably received, together with the general, special conditions of cooperation, bearing the imprint of both the world's problems and the world situation of political forces, and new approaches to the mechanisms of cooperation directly within the framework of international financial organizations. However, it is important to note that for borrowing countries, which include Ukraine, the procedure for cooperation with the IMF also depends on other factors, including the impact on decision-making in the framework of credit agreements. In addition, it should be noted that even a unilateral cancellation by Ukraine of an agreement on accession to the Fund will not mean immediate withdrawal from it. Ukraine for several years will not be able to pay off the debt to it. And before settling the debt problem before the IMF, developing a schedule for its repayment, Ukraine will not cease to be a member of this organization [5, p. 53.56].

Modern Internet payment systems (Pay Pal, Web Money, etc.) are created and operated mainly on the example of E-Gold, the largest and most widely used non-bank electronic payment system in the world. The payment system is managed by Gold & Silver. Already in 2001 (for 5 years of the company's operation), this payment system registered more than 90,000 accounts with a daily turnover of \$ 500,000. Any person from any country in the world can become a free user of this system. In Ukraine, pre-bank payment systems have not yet become widely used, but bank payment systems are widely used, for example, PrivatBank has created its electronic payment system called Privat24. This system can be connected both via the Internet and from a mobile phone [2, p.171].

Conclusions. Consequently, the latest global financial and economic crisis, the consequences of which the world economy has not yet completely overcome, has, with all its urgency, raised the question of the causes of the growing instability of the economic system as a whole and the viability of the financial system of the world in its present form, in particular, since it has become an epicenter such cardinal negative phenomena. Financial systems of the most developed Western countries, which are considered the blood system of the whole market economy, not only have been significantly affected by the crisis, but also largely contributed to its origin.

From cooperation with the IMF Ukraine has received a great deal of advice on what to do, but very little about how. This was largely due to the neglect of the fact that the ideas of economic policy can not be initiated and implemented in a vacuum, without the support of society. Obviously, this fact has become the determining factor in assessing IMF loan programs as ineffective.

Modern electronic payment systems in the Internet have significant prospects for development due to the availability of a number of advantages before using the usual cash settlement, have already reached a rather high level of development and are becoming more and more popular every day, including in Ukraine.

Література:

1. Голядова Т. О. Проблеми сучасного стану світової фінансової системи та її вплив на фінансово-економічний розвиток України / Т.О. Голядова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2013. - С. 68 - 70.
2. Алфьоров В. Сучасні системи міжнародних електронних платежів у internet: незадіяний фінансовий потенціал / В.Алфьоров // Актуальні проблеми міжнародних відносин. Випуск 88 (Частина I). – 2010. – С. 170 - 171.
3. Миргород - Карпова В. Міжнародні фінансові організації як суб'єкти фінансової системи України / В. Миргород – Карпова // Конституційне право. Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право. Міжнародне право. – 2018. – С. 53-56.
4. Носова О. Про фундаментальні причини фінансових криз та життєздатність фінансових ринків в сучасній формі / О. Носова // Економіка України. – 2011. – № 4. – С. 45-55.
5. Поповська А. Я. Особливості співробітництва України з міжнародним Валютним фондом / А.Я. Поповська // Проблеми матеріальної культури – економічні науки. - 2009. — № 156. — С. 53-57.

УДК 811.111

В. Куць

SOYBEANS – STRATEGIC CROP IN UKRAINE

The article deals with the history of the origin of soy, the chemical composition of beans. A significant variety of use in the processing industry, consumption of them is described. The peculiarities of legume plants are indicated, through which the accumulation of nitrogen in the soil occurs. The indicated effectiveness of cultivation is exactly soybeans, and not other crops. The content of nutrients remaining after soybeans in the soil is considered. Number of fertilizers for germination of culture. Also, prices for fertilizers and soy are considered. The average yield is considered in a few years. Said economic efficiency and benefits for the soil when growing soybeans.

Key words: soybean, protein, nitrogen fixing bacteria, fertilizers, price

У статті розглянуто історію походження сої, хімічний склад бобів. Описано значне різноманіття використання у переробній промисловості, споживання їх. Вказано особливість бобових рослин, через яке відбувається накопичення азоту в ґрунті. Зазначена ефективність вирощування саме сої, а не

інших культур. Розглянуто вміст поживних елементів, які залишаються після сої в ґрунті. Кількість добрив для проростання культури. Також розглянуто ціни на добрива і сої. Розглянута середня врожайність за декілька років. Зазначена економічна ефективність і користь для самого ґрунту при вирощуванні сої.

Ключові слова: соя, білок, азот фіксуючі бактерії, добрива, ціна

For millenia, soy has attracted the attention of man. It is one of the oldest plants grown in Asia along with rice. The origins of the soybean plant are obscure, but many botanists believe it was first domesticated in central China as early as 7000 bce. An ancient crop, the soybean has been used in China, Japan, and Korea for thousands of years as a food and a component of medicines.

In Ukraine, soybeans appeared in the early twentieth century, and immediately triggered a lively discussion among scholars and ordinary people.

According to the State Fiscal Service of Ukraine, last year, 4.46 million tons of soya were harvested in Ukraine. Despite the loss of area under cultivation to 1.73 million hectares (13 pct less than in 2017), the production of this crop as a whole rose by 14.4 pct due to an increase in average yields up to 2.58 t/ha.

Ukraine is a leading supplier of soybeans to the European Union. In particular, almost 30 pct out of 2.76 million tons of exported soya was delivered to the EU. The European Association Donau Soja hopes that our country will retain the status of the largest soybean producer in Europe and will supply soya of conventional breeding to European processors.

The soybean is economically the most important bean in the world, providing vegetable protein for millions of people and ingredients for hundreds of chemical products. The interest in soya products is primarily due to the unique chemical composition of soy. The seed contains 17 percent oil and 63 percent meal. In general, the content of soy protein is unmatched and contains 34.9% of vegetable protein, while protein content in eggs - 12%. In addition, 90% soy protein is digested by humans. That is why this culture has become the main source of raw materials for many industries. Because soybeans contain no starch, they are a good source of protein for diabetics. Soybeans are also sprouted for use as a salad ingredient or as a vegetable and may be eaten roasted as a snack food. Young soybeans, known as edamame, are commonly steamed or boiled and eaten directly from the pod. Soy sauce, a salty brown liquid, is produced from crushed soybeans and wheat that undergo yeast fermentation in salt water for six months to a year or more; it is a ubiquitous ingredient in Asian cooking. Other fermented soy foods include tempeh, miso, and fermented bean paste.

Modern research has led to a remarkable variety of uses for the soybean. Its oil can be processed into margarine, shortening, and vegetarian cheeses. Industrially, the oil is used as an ingredient in paints, adhesives, fertilizers, sizing for cloth, linoleum backing, and fire-extinguisher fluids, among other products. Soybean meal serves as a high-protein meat substitute in many food products, including baby foods and vegetarian foods, and can be imparted with a meatlike texture for increasing the cooked yield of ground meats.

The health benefits of soybeans come from the nutrients, vitamins, and organic compounds including a significant amount of dietary fiber and a very large amount of protein. According to the USDA National Nutrient Database, soybeans contain vitamin K, riboflavin, folate, vitamin B6, thiamin, and vitamin C. As for minerals, soybeans contain significant amounts of iron, manganese, phosphorus, copper, potassium,

magnesium, zinc, selenium, and calcium. They are also a good source of organic compounds and antioxidants, which further help in boosting your health.

One of the most important agrotechnologies in the cultivation of soybeans is pre-planting seedlings with nitrogen-fixing bacteria. That is why world leaders of soy production, like the USA, Brazil and Argentina, inject most of their soybean zones. This is not just environmentally friendly technology, it is also very economical compared to using N fertilizers.

Farmers in these countries rely heavily on atmospheric nitrogen, which is captured by the fermentation plant. And there is a rational explanation.

In Ukraine, favorable climatic conditions for the cultivation of soybeans have developed, so over 20 years the crop area and gross collection of this crop have increased by 12 and 17 times, respectively. The trend towards expansion of the area and production of soybeans has survived in recent years. If in 2005 this crop was grown on an area of 427 thousand hectares, then in 2013 it expanded to 1351 thousand hectares. Accordingly, the gross tax collected in 2013 amounted to 2.77 million tons, which is 4.5 times higher than in 2005. Significant growth of sown areas and gross soybean yields indicates its extremely important role in the agrarian complex of Ukraine. Precocious and medium late varieties of soybeans, whose yields reached 25-30 centners per hectare, proved to be best. However, in Ukraine in general, yields were at 20.5 c / ha.

The potential number of inoculated soybeans of atmospheric nitrogen can reach 360-450 kg / ha. For each ton of soybeans grown, about 80 kg of N (65 kg of N gets to the seeds, which contains 40% protein and 15 kg N in the roots, stems and leaves).

For an output, for example, 2.5 T / ha, the requirement for atmospheric N will be 200 kg / ha. When using inoculants, your biological nitrogen will be insignificant. The farmer can pay from 300 to 400 UAH / ha for the most efficient inoculant on the Ukrainian market.

Soybean N-fertilizers do not exceed 60%, which means that about 340 kg of N / ha or one ton of urine (34% N) is needed to achieve the above-mentioned harvests.

In October 2018, the price of ammonium nitrate (34% N) amounted to 9,500 UAH / t and is growing every day. The price of nitrogen fertilizers should be added to the cost of fuel for fertilizer machines. Soybean price for today is 9000 UAH / T. So, cultivating this culture is a very beneficial and useful thing.

Література:

1. "Glycine max". Encyclopedia of Life. Retrieved 16 February 2012.
2. Site of journal «AgriTema» *agritema.com/en/*. Retrieved from <https://agritema.com/en/>
3. Site of journal «The Editors of Encyclopaedia Britannica» *britannica.com*. Retrieved from <https://www.britannica.com>
4. Jim Deacon. "The Nitrogen cycle and Nitrogen fixation". Institute of Cell and Molecular Biology, The University of Edinburgh.

**КРОС-КУЛЬТУРНИЙ ПІДХІД ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У
ВИЩОМУ ЗАКЛАДІ**

Abstracts are devoted to the peculiarities of the formation of communicative competency of students in the cross-cultural context.

Тези присвячені особливостям формування комунікативної компетентності студентів у крос-культурному контексті.

На сучасному етапі розвитку вітчизняної науки визначальним є входження України у світовий освітній простір, що зумовлює переосмислення методологічних засад наукового пізнання педагогічної дійсності, освітніх систем та моделей навчання, у тому числі якісні перетворення у системі фахової підготовки майбутніх учителів іноземної мови. Поглиблення та ускладнення зв'язків у сучасному глобалізованому світі висуває проблему міжособистісної комунікації, реалізації комунікативного підходу в професійній освіті як одну з головних. Розв'язання фахових завдань учителів іноземної мови, англійської зокрема, насамперед залежить від сформованості такої складової професійно-педагогічної культури як комунікативна компетентність.

Кардинальні зміни у підходах до професійної підготовки педагогів викликані новими завданнями, які стоять нині перед вищою школою: підготувати студентів до життя у новому інформаційному суспільстві, виховати в них здатність до постійного самонавчання і саморозвитку, що неможливо без належного володіння комунікативними вміннями. Отже, соціальне і педагогічне значення проблеми формування комунікативної компетентності полягає у підготовці педагога, зорієнтованого на необхідність модернізації цієї освітньої галузі.

Прогресивний рух культурного й освітнього інтеграційних процесів до європейського простору зорієнтовує середню та вищу освіту України на встановлення міжкультурних зв'язків, головними елементами яких є мова і культура. Зв'язок мови і культури на сьогоднішній день є необхідною складовою повноцінного розуміння під час крос-культурного спілкування, взаємного обміну соціокультурними знаннями і, врешті-решт, формування уявлень про менталітет країни загалом [1, с. 96-99]. Більшість учених сучасності наголошує на необхідності вивчення мови через культурне збагачення, оскільки культура розширює межі світобачення, додаючи до мовного світу яскравого різноманіття явищ історичного характеру, відбиваючись у мовних поняттях і даючи змістовну інформацію про лінгвокраїнознавчий досвід [2, с. 5]. Тому на сучасному етапі розвитку крос-культурних відносин гостро постає питання розроблення методів і прийомів викладання іноземної мови у вищих навчальних закладах. Проблема стосується не лише наявності мовних і мовленнєвих знань, умінь і навичок, а й уміння послуговуватися мовою в комунікативних ситуаціях. У педагогічному вимірі ХХІ століття недостатньо лише володіти мовним багажем, важливо знати, яким чином можна його застосувати. У педагогіці ХХІ століття недостатньо лише володіти мовним багажем, важливо знати, яким чином можна його застосувати.

Метою нашого дослідження є наголошення на характеристиці шляхів впровадження крос-культурного компоненту у викладанні іноземної мови для спеціальних цілей студентам вищих навчальних закладів.

Якщо на початку 70-х років минулого століття викладання іноземної мови включало переважно розвиток лінгвістичної компетенції (вивчення спеціалізованої термінології, мовних функцій, граматично перекладний метод тощо), то вже у 80-х роках минулого століття комунікативний підхід значно змінився: було перенесено акцент з лінгвістичної на комунікативну компетенцію; Комунікативний підхід став основним у викладанні іноземної мови.

У центрі сучасного педагогічного процесу треба враховувати різні підходи до викладання іноземної мови. Назвемо деякі з них:

- матеріал програми повинен ґрунтуватися на мотивах навчання студентів
- оволодіння матеріалом повинно бути інтенсивним, інтелектуально-складним і короткочасним;
- студенти повинні досягти і високого рівня компетенції за короткий проміжок часу;
- перевага надається завданням, які імітують реальні професійні ситуації
- студенти мають більше автономії у навчанні, ніж раніше;
- мова є не метою, а засобом;
- за результати навчання відповідає як викладач, так і студент;[3, с.330]

Можемо зробити висновок, що збагачення викладання іноземної мови крос-культурними компонентами підносить виховний процес на новий ступінь якості, оновлює дидактичні принципи сучасної педагогіки та лінгвістики.

Література:

1. Анисимова А.И. Семантические особенности некоторых английских прилагательных в кросс-культурном контексте / А.И. Анисимова // Англiстика та американiстика. – Д.: Вид-во Дніпропетров.нац. ун-ту, 2005. – Вип. 2. – С. 96-99.
2. Анисимова А.И. Основные тенденции в обучении иностранным языкам / А.И. Анисимова // Сучасні стратегії навчання іноземним мовам : Тези доповідей. – Д.: Пороги, 2008. – С. 5-6.
3. Шиян Т.В. Крос-культурний компонент у викладанні англійської мови для спеціальних цілей / Т.В. Шиян. – МНУ ім.В.О. Сухомлинського, 2015. – Вип. 58 – С.329-371.

**ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ
ТРАНСФОРМАЦІЙ
(НА МАТЕРІАЛІ НІМЕЦЬКОМОВНОЇ ПРЕСИ)**

The article is devoted to the problem of sociocultural competence formation of students while they translate phraseological transformations. The article deals with the question of realization author's intentions with the help of phraseologisms. It is set that expression of author's estimation in the modern German-language press is carried out by phraseological modifications, which are the result of author transformations. The peculiarities of phraseologisms translation and their pragmatic functions are characterized in this article.

Key words: *sociocultural competence, phraseologisms, modern German-language press, author's intentions, phraseological transformations, modifications.*

Стаття присвячена проблемі формування соціокультурної компетентності здобувачів вищої освіти при перекладі фразеологічних трансформацій. Розглянуто питання реалізації авторських інтенцій у пресі за допомогою фразеологічних трансформацій. Встановлено, що вираження авторської оцінки у сучасній німецькомовній пресі виконують фразеологічні модифікації, які є результатом авторських трансформацій. У статті охарактеризовано особливості перекладу фразеологізмів німецькомовної преси та їх прагматичні функції впливу на читача.

Ключові слова: *соціокультурна компетентність, фразеологізми, сучасна німецькомовна преса, авторські інтенції, фразеологічні трансформації, модифікації.*

Основною змістовною одиницею соціокультурної комунікації є повідомлення або текст. Будь-який культурний об'єкт, як відомо, має символічними властивостями, тобто являє собою текст культури. Це означає, що засобом комунікативного взаємодії виступають і вся культура як система, і кожен окремий її елемент. Структура соціокультурної компетентності містить загальнокультурну, країнознавчу, лінгвокраїнознавчу, соціолінгвістичну та соціальну компетентності людини.

В науковій літературі і особливо в публіцистиці складна категорія «соціокультурні зміни» часто підміняється більш простим поняттям – «модернізація», в реальності передбачає лише один з варіантів трансформації культури і суспільства. На наш погляд, до процесу підготовки здобувачів вищої освіти потрібно включити особливий елемент професійно-особистісного становлення, під яким ми розуміємо цілеспрямоване формування соціокультурної компетентності. При перекладі фразеологізмів найбільший інтерес викликає проблема перекладності фразеологізмів та їх способи перекладу. Як стверджує Х. Норд у своїх дослідженнях [4; 5], перекладознавство керується лінгвістичним розумінням поняття «фразеологізм», не додаючи до пояснення цього феномена нічого власного.

Вивченню текстотвірних та прагматичних функцій трансформованих фразеологізмів присвячено роботи сучасних мовознавців Н. С. Хороз [3] та С. Б. Пташник [2] на матеріалі преси хорватської та німецької мов. Фразеологічні модифікації у пресі у більшій мірі застосовують у мові сучасної преси з метою висловлення авторської оцінки. Функціям одиниць вторинної номінації з компонентом «кольороназва» у тексті присвячено наукова праця Л. А. Ковбасюк [1]. Отже, окреслена теоретична база дослідження наголошує на важливості вивчення питання перекладу авторських інтенцій за допомогою трансформації фразеологізмів.

Журналісти звертаються до фразеологічних багатств мови як до невичерпного джерела мовної експресії. Виразною стає мова сучасних газет та журналів завдяки використанню фразеологізмів, а також приказок та прислів'їв. У сучасній німецькомовній пресі фразеологізми часто вживаються в їх звичайній мовній формі з притаманним їм значенням з метою посилити експресивне забарвлення та привернути увагу читачів до самої статті.

Функцію вираження авторської оцінки виконують фразеологічні модифікації, які є результатом авторських трансформацій. В цьому, на нашу думку, складається механізм виразності фразеологічних трансформацій як стилістичного прийому, одного із найпростіших та найдоступніших засобів досягти відчутного ефекту в матеріалах, які розраховані на те, щоб впливати на велику читацьку аудиторію. Фразеологізми в газетних та журнальних текстах є ефективним засобом, який допомагає майстрам слова творити цілісні уявлення про дійсність шляхом образного узагальнення, впливати на адресата, спираючись на факти навколишньої дійсності, оцінювати предмети та явища. Встановлено, що незвичайність та новизна сприйняття фразеологізму досягається автором шляхом варіювання лексичних компонентів уже сформованих фразеологізмів, які добре відомі адресату. Таким чином, фразеологічні модифікації у сучасній німецькомовній пресі – ефективний засіб вираження позиції автора. Фразеологізми сучасної преси є прагматично спрямованими мовними засобами, їх роль під час реалізації інтенцій автора – передати читачеві не тільки закладену в них інформацію, але й викликати у нього певну реакцію до зображеної дійсності. Особливість адресатності текстів преси полягає в тому, що автори повинні донести інформацію до якомога більшого кола читачів, особисто їх не знаючи. У виконанні цього завдання їм допомагають фразеологізми преси.

Культурні відмінності часто стають проблемою при перекладі метафор, оскільки певні метафори викликають різні асоціації, або джерело походження метафори вихідної мови не відіграє ніякої ролі в соціокультурі громади мови перекладу.

Фразеологізми сучасної німецькомовної преси є оптимальним засобом впливу на читача, що передбачає обов'язкову апеляцію до його емоцій, до зацікавлення інформацією, активізує його мислення та увагу. Прагматичний потенціал фразеологізмів спирається на високий ступінь узагальненості значення та експресивно-емоційну наповненість. Використання фразеологізмів у сучасній німецькомовній пресі дає можливість розв'язати одне із головних завдань газетно-публіцистичного стилю – поєднати максимальний рівень інформативності з експресивно-емоційною наповненістю викладення основного змісту статті.

Таким чином, аналіз співвідношення типологічних зв'язків та соціокультурного підґрунтя фразеологічних трансформацій та аналіз

функціонування фразеологізмів у певному контексті дозволить виробити пропозиції щодо способів перекладу фразеологічних трансформацій. Отже, мета перекладу – справити на читача або слухача враження, аналогічне тому, яке справляє оригінал. Для успішного формування у здобувачів вищої освіти соціокультурної компетентності на заняттях з іноземної мови необхідно ефективно впроваджувати інноваційні форми і методи навчання, а основним дидактичним матеріалом для реалізації соціокультурної змістової лінії повинні бути тексти іншомовної преси та переклад фразеологічних трансформацій, які мають прагматичний вплив на читача.

Література:

1. Ковбасюк Л. А. Семантичний та функціональний аспекти одиниць вторинної номінації з компонентом «кольороназва» в сучасній німецькій мові : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Ковбасюк Лариса Анатоліївна. – К., 2004. – 215 с.
2. Пташник С. Б. Структурно-семантичні особливості фразеологічних модифікацій та їхні функції в німецькому газетному тексті : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Пташник Стефанія Богданівна. – Львів : Львівський національний університет ім. Івана Франка, 2003. – 256 с.
3. Хороз Н. С. Трансформації фразеологізмів у текстах сучасних хорватських газет : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : 10.02.03 / Н. С. Хороз. – К., 2008. – 18 с.
4. Nord Ch. Das Verhältnis des Zieltextes zum Ausgangstext / Ch. Nord // Handbuch Translation. – Tübingen : Stauffenburg Verlag, 1998. – S. 141–144.
5. Nord Ch. Textlinguistik / Ch. Nord // Handbuch Translation. – Tübingen : Stauffenburg Verlag, 1998. – S. 59–61.

УДК 371.315:811.111

К.С. Матвєєва

ОСОБЛИВОСТІ ДІЛОВОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ОСНОВНОГО ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ

PECULIARITIES OF BUSINESS ENGLISH AS A MAIN MEDIUM OF PROFESSIONAL COMMUNICATION OF ECONOMISTS

In the article the peculiarities of Business English as basic means of professional communication of economists are considered, namely peculiarities of vocabulary, grammar, syntax and discourse. The special features that characterize professional communication of specialists of economic field are distinguished. The aim and tasks of professional communication of specialists of economic field in English are set.

The basic types of communication of specialists of economic profile are: presentations, negotiations, business communication on the phone, writing reports, taking part in conferences, exhibitions, trainings and meetings, making presentations, informal intermingling with colleagues and clients, яснення of professional questions and processes, realization of acquainting excursions on an enterprise.

As a result of analysis and comparison of scientific research works professional activity of specialists of economic field was systematized in accordance with the types of

international communication, and also problems that can arise up in the process of foreign professional activity are pointed out.

Organization of effective communicative cooperation in business environment by means of choosing the optimal form of communication is the key to mutual understanding between colleagues, partners or customers and high effectiveness of international activities of specialists of economic field.

Keywords: *Business English, professional communication of economists, areas of professional communication, communicative activity of specialists of economic field in the foreign language.*

У статті розглянуто особливості ділової англійської мови як основного засобу професійного спілкування фахівців економічного профілю, а саме специфіку лексики, граматики, синтаксису та дискурсу. Виділено особливі ознаки, що характеризують професійне спілкування фахівців економічного профілю. Встановлено мету та завдання іншомовного професійного спілкування фахівців економічного профілю.

Ключові слова: *ділова англійська мова, професійне спілкування фахівців економічного профілю, сфери професійного спілкування, іншомовна комунікативна діяльність фахівців економічного профілю.*

В статье рассмотрены особенности делового английского языка как основного средства профессионального общения специалистов экономического профиля, а именно специфику лексики, грамматики, синтаксиса и дискурса. Выделены особые признаки, которые характеризуют профессиональное общение специалистов экономического профиля. Установлена цель и задание профессионального общения специалистов экономического профиля на иностранном языке.

Ключевые слова: *деловой английский язык, профессиональное общение специалистов экономического профиля, сферы профессионального общения, коммуникативная деятельность специалистов экономического профиля на иностранном языке.*

Завданням вищих навчальних закладів є підготовка висококваліфікованих, компетентних фахівців з економіки, які готові до здійснення міжнародної професійної діяльності засобами іноземної мови. Безперечно, без професійної підготовки, без вільного володіння англійською як офіційною мовою міжнародного економічного співробітництва, фахівець не зможе самореалізуватися у професії. Саме тому виникає потреба охарактеризувати англійську мову яка використовується в сфері економічної діяльності, а саме ділову англійську мову, яка якнайповніше відображає специфіку вживання англійської мови для економічної сфери, має досить складну структуру та в різних дослідженнях може трактуватися по-різному [7, с. 68-69].

Ділова англійська мова (Business English) – це варіант англійської мови, який має яскраво виражену соціальну функцію для роботи в бізнес сфері в межах заданих цілей. Вивчення БЕ має на меті оволодіння комплексом мовних знань, комунікативних умінь та навичок, професійного змісту, управлінських умінь і навичок, міжкультурної обізнаності [4, с. 17].

Питанням дослідження цього феномену займалися такі вчені як П. Мастер [8, с.32-33], який власне виділяє як самостійні ланки англійської мови для спеціальних цілей, що не входять до структури ділової англійської мови (далі ВЕ), академічну, іноземну мову для сфери туризму, готельного бізнесу і т. п. Іншої позиції дотримуються учені Т. Dudley-Evans, М. John, С. Johnson, які розглядають поняття ділова англійська мова як узагальнене визначення для вузькоспеціалізованої ділової англійської мови для економістів (Business English for Specific Purposes) та загальної ділової англійської мови (General Business English).

На відміну від інших спеціальних підмов, ВЕ має ряд істотних відмінностей, що знайшли відображення, в тому числі, й в структурі вмінь та навичок необхідних майбутнім фахівцям економічного профілю для ведення міжнародної професійної діяльності (далі МПД). До найважливіших можна віднести такі особливості:

1. Специфіка лексики ВЕ:

а) загальна лексика (general vocabulary) набуває вузького значення. (Наприклад, «offer» в англійському (GE) означає «provide», але у ВЕ має значення «quote», e.g. offer price = quote price);

б) активне використання простих слів, скорочень, аббревіатур з метою спрощення та прискорення комунікації. (Наприклад: *A/C = Account, B/L = Bill of Landing, FOB – free on board*);

в) інтенсивне використання сталих словосполучень та мовнневих формул. (Наприклад, фрази-кліше для контракту: *contract formula, hereafter, consignee* і т.п. Або мовленнєві кліше характерні для комунікативних функцій головуєчого на нараді: *on the agenda, you'll see there are three items*) [5, с. 59-61].

г) формування нової лексики. З прискореним розвитком економіки та комунікативних технологій створюються нові лексичні одиниці, наприклад, «eigo», «e-business», «credit gap», «cash machine».

2. Синтаксичні особливості ВЕ:

а) у ВЕ широко використовуються складнопідрядні структури, особливо в контрактах і тендерних пропозиціях.

Наприклад, «*It is mutually agreed that the certificate of quality and quantity or weight issued by the manufacturer shall be part of the documents for payment under relevant L/C*».

«*...the certificate of quality and quantity or weight issued by the manufacturer shall be part of the documents for payment under relevant L/C*», – це головне речення, «*It is mutually agreed that*», – це складнопідрядне речення з формальним підметом «it» і використанням пасиву «*It is mutually agreed*», яке синонімічно з «*both parties agree*», але виражає вищу ступінь формальності [6, с. 71-72].

б) Використання активного \ пасивного стану дієслова.

У ВЕ часто використовуються пасивні конструкції-кліше, наприклад, «*it was suggested, it was requested*», але коли мова йде про відповідальність і обов'язки сторін, треба уважно ставитись до вживання пасивних конструкцій. Наприклад, «*The vendor shall deliver the goods to the vendee by June 15*», – чітка вказівка відповідальності. «*The goods should be delivered by June 15*» – відповідальність сторін не зазначено.

3) Особливості дискурсу ВЕ:

а) екстенсивне використання риторичних засобів. Оскільки ВЕ – це не літературний стиль, і питання, які обговорюються мають чіткий та конкретний характер, використання риторичних конструкцій і складних видо-часових форм дієслова обмежене. Стиль ВЕ – лаконічний та простий з використанням часів групи Simple як в активі, так і в пасиві.

б) лаконічний виклад змісту. Узагальнення та натяки провокують виникнення проблем у порозумінні між діловими партнерами, що може спричинити понесення фінансових збитків.

Так, наприклад, лист-підтвердження «*We wish to confirm our telex dispatched yesterday*» не є доречним, вірний варіант: «*We confirm our telex of July 2nd 2009*», оскільки другий зразок містить детальнішу інформацію [5, с. 108].

в) інтенсивне використання мовленнєвих формул ввічливості, що є однією з основних стилістичних характеристик ВЕ, особливо в діловому листуванні, яка демонструє бажання сторін налагодити продуктивні відносини з бізнес партнерами, а також є ефективним засобом створення ділового іміджу.

Ділова англійська мова виходить за рамки англійської мови для загальних цілей не лише за рахунок використання економічних термінів і професійної лексики, але і за рахунок застосування мовних засобів переважної більшості підмов спеціальностей. Це зумовлено розповсюдженням комерційних відносин на різні види людської діяльності: від виробництва до освіти та мистецтва. Як відмічають, О. Б. Тарнопольський і С. П. Кожушко, «в спільну ділову мову актуально або потенційно входять усі підмови спеціальностей, тобто вона покриває не лише мову для загальних цілей, але і залежні від неї підмови спеціальностей» [1, с. 29]. Отже, власне ділова англійська мова може розглядатися в двох основних значеннях: загальному та специфічному.

Серед особливих ознак, що характеризують мову за професійним спрямуванням та професійне спілкування виділяється:

– основна ситуація, що актуалізує використання іноземної мови, – спілкування в межах професійної сфери (наука, виробництво, медицина, дипломатія тощо). Професійна діяльність, спеціальні цілі комунікації спонукають фахівців вживати спеціалізовану мову;

– спілкування здійснюється за системою “людина – людина” (хоча не виключена також система “людина – машина – людина”). Йдеться про людину, яка професійно працює в певній галузі. Основною необхідною особливістю носія (споживача) цієї мови є професіоналізм, що потребує володіння понятійно-категоріальним апаратом певної сфери діяльності та системою термінів [2, с. 43].

У залежності від специфіки професійної діяльності визначається мовний та мовленнєвий матеріал необхідний фахівцю з економіки для міжнародної професійної діяльності, відповідність професійної підготовки державним стандартам ОКХ, ОПП підготовки спеціалістів економічної галузі.

Предметний зміст навчання англійської мови за професійним спрямуванням і формування відповідних мовленнєвих умінь та навичок студентів економічних спеціальностей зумовлюється потребами фахівців і рівнем їх бажаної іншомовної комунікативної підготовки [279, с. 145].

Одним із перших, хто займався питанням визначення взаємозв'язку професійної діяльності економістів і сфер професійної комунікації, був Т. Холден, який описав та систематизував десять основних видів комунікативної діяльності фахівців економічного профілю, вісім з яких – усні: презентації, переговори, ділова

комунікація по телефону, продаж товару по телефону, написання звітів, написання ділових листів, участь у нарадах, виставках, тренінгах і конференціях, неформальне спілкування з колегами та клієнтами, пояснення професійних питань і процесів, проведення ознайомчих екскурсій на підприємстві [3, с. 145].

У результаті аналізу та порівняння наукової літератури було систематизовано професійну діяльність фахівців економічного профілю відповідно до видів іншомовної мовленнєвої діяльності, а також визначено проблеми, які можуть виникати в процесі іншомовної професійної діяльності (див. таблицю 1).

Таблиця 1

Іншомовна професійна комунікативна діяльність майбутніх фахівців економічного профілю

Професійно-орієнтована комунікативна діяльність фахівців економічного профілю	Проблеми, які можуть виникнути під час іншомовної комунікації у професійному середовищі
1	2
Говоріння	
<ul style="list-style-type: none"> - спілкування з клієнтами; - участь у нарадах; - робота з інформаційними запитамі; - спілкування з колегами та керівництвом; - ділова комунікація по телефону; 	<ul style="list-style-type: none"> - недостатня впевненість у собі; - неспроможність підібрати правильний мовний та мовленнєвий інвентар; - неспроможність організувати ідеї у єдине ціле; - вимова;
Читання	
<ul style="list-style-type: none"> - читання ділових листів; - запитів та повідомлень; - банківських документів; - внутрішньої документації; - звітів різних типів; - робочих інструкцій; - статей з періодичних видань; - матеріалів підготовки до іспиту зі спеціальності 	<ul style="list-style-type: none"> - слабо розвинуті навички читання; - обмежений лексичний запас; - слабо розвинуті навички роботи зі словником;
Письмо	
<ul style="list-style-type: none"> - ведення ділової документації зазначеної в секції читання; - оформлення телефонних повідомлень, оголошень; - заповнення форм; 	<ul style="list-style-type: none"> - навички правильного вживання граматичних структур; - підбір правильних фраз та слів відповідно до контексту комунікації;
Аудіювання	
<ul style="list-style-type: none"> - розуміння партнерів спілкування; - інструкцій та вказівок в усній формі; - запитів; - лекцій, тренінгових програм; 	<ul style="list-style-type: none"> - погіршення розуміння, якщо співрозмовник говорить у швидкому темпі.

Метою та завданням іншомовного професійного спілкування фахівців економічного профілю є обґрунтування запропонованих варіантів розв'язання економічних проблем, шляхів урегулювання та подолання кризових ситуацій, розроблення стратегій розвитку підприємства тощо. Організація ефективної комунікативної взаємодії у виробничих умовах шляхом вибору оптимальної форми спілкування є запорукою взаємопорозуміння між колегами, партнерами чи замовниками та високої результативності міжнародної діяльності фахівців економічного профілю.

Англійська, як засіб ведення міжнародної діяльності економістів – це мова, яка має свої характерні особливості та використовується фахівцями для спілкування та вирішення завдань професійної діяльності.

Визначення основних завдань фахівців економічного профілю в контексті їх міжнародної діяльності необхідно для розробки методики їх підготовки до ведення МПД засобами іноземної мови.

Отже, визначення ключових професійних завдань фахівців економічного профілю, місця ділової англійської мови в міжнародній професійній діяльності є тими важливими складовими, які необхідно визначити для підготовки майбутніх фахівців економічного профілю до ведення МПД у вищих навчальних закладах.

Література:

1. Тарнопольский О.Б. Методика обучения английскому языку для делового общения / О. Б. Тарнопольский, С. П. Кожушко. — К. : Ленвит, 2004. — 192 с.
2. Юкало В. Структура спеціальної мови і професійного спілкування / В. Юкало // Дивослово. — К., 2005. — № 12. — С. 43—47.
3. Brammer M. Business and Industry: Specific Purposes of Language Training / M. Brammer, C. S. Sawyer-Laucanno // Simulation, Gaming and Language Learning / [ed. by D. Crookall, R. L. Oxford]. — NY : Newbury House, 1990. — P. 143—150.
4. Brieger N. The York Associates Teaching Business English Handbook / Nick Brieger. — England : York Associates Publications, 1997. — 237 p.
5. Jones L. International Business English: Communication Skills in English for Business Purposes : Teacher's Book / L. Jones, R. Alexander. — CUP, 1989. — 313 p.
6. Master P. Responses to English for specific purposes. — San Jose State University, 1998. — 142 p.
7. Widdowson H.G. Teaching Language as Communication. — Oxford: Oxford Univ. Press, 1978. — 168 p.

**УСПІШНІСТЬ СТУДЕНТІВ ІЗ ВАДАМИ ЗДОРОВ'Я ТА
КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ЇХ ФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ**

The article examines the academic performance of students with health problems and propose an integrated approach to their physical development. Also considered with respect to monitoring the implementation of the educational process on physical culture in higher educational institutions to improve their performance.

У статті розглянута успішність студентів із вадами здоров'я та запропоновано комплексний підхід до їх фізичного розвитку. Також розглянуто питання щодо контролю здійснення навчального процесу з фізичної культури у вищих навчальних закладах задля покращення їхньої успішності.

Рухова активність – невід'ємна частина способу життя і поведінки дітей, залежить від організації фізичного виховання, особливостей організму, що росте, типу нервової системи, кількості вільного часу, мотивації до занять, доступності спортивного обладнання та місць відпочинку дітей і підлітків.[1]

Останнім часом спостерігається тенденція погіршення здоров'я студентів. Відзначається великий відсоток порушення опорно-рухового апарату студентів, погіршення зору на тлі інших захворювань. Інститут проблем виховання АПН України зазначає, що близько 21,5% студентів вузів III-IV рівнів акредитації незадовільно впоралися з тестами, 38,3% студентів ставляться до спеціальної медичної групи [2]. Спортивний результат як загальний фактор спорту є продуктом гуртової діяльності й межею відліку системи підготовки студентів. Для покращення умов та підвищення успішності студентів із вадами здоров'я, слід вивчати питання щодо контролю здійснення навчального процесу з фізичної культури, які займаються у особливій медичній групі.

Інтегрована форма навчання у ВНЗ передбачає спільне виховання студентів, які мають функціональні обмеження, з іншими студентами. Така форма визнає за людьми з інвалідністю рівні права на отримання освіти і потребує здійснення політики рівних можливостей. Навчання та виховання студентів з інвалідністю здійснюються в інтегрованих групах, які можуть розглядатися як мікромодель соціального середовища [4].

Основною запорукою успішності студентів з інвалідністю є спеціалізований технічний супровід навчання, метою якого є забезпечення таких студентів адаптивними технічними засобами та спеціальними технологіями. Технічний супровід має компенсувати функціональні обмеження студентів і покрити принцип доступності до якісної вищої освіти всім студентам незалежно від ступеня важкості захворювання.

Вирішальна роль в університеті інтегрованого різновиду відводиться особистості викладача. Досягнення студентів з інвалідністю залежать від розуміння їхніх потреб, надання кваліфікованої допомоги, доброзичливості, людяності та чуйності викладачів. Адже дуже часто ставлення студента до того чи іншого предмета визначається його ставленням до викладача.

Широким спектром педагогічних технологій ВНЗ, що є найбільш ефективними для навчання студентів з інвалідністю може бути застосування інформаційних та креативних технологій, інтерактивних форм проведення занять, втілення модульно-рейтингових систем контролю знань, дистанційних форм навчання, в тому числі Інтернет тощо.

Здійснення контролю за навчальним процесом з фізичної культури розвиває самостійність, витривалість, підтримує силу духу. Найперший контроль слід проводити перед початком навчального процесу, що дає можливість вірно дати оцінку початковому рівню фізичного стану, здатності студентів. Наступний контроль здійснюють в процесі навчання і він дозволяє оцінити рівень засвоєння вправ і спланувати подальший план вивчення дисципліни. Останній контроль варто проводити на кінець навчання, що надасть можливість зробити висновок щодо загального рівня фізичної підготовки. Зрозуміло, що всі типи контролю тісно пов'язані між собою.

Великого практичного значення для студентів, які займаються спортом набуває самоконтроль. Його завданням є дисципліна, окреслювання навичок самоаналізу, позитивний вплив на рівень фізичної підготовки. Самоконтроль – спостереження за своїм здоров'ям, фізичним станом та фізичних навантажень.

У процесі дослідження, що проводилось спеціалістами спортивного клубу університету, для студентів з вадами слуху можна запропонувати наступні види спорту: аеробіка, плавання, волейбол, баскетбол, настільний теніс, спортивна боротьба. Студентам з вадами зору доречно рекомендувати плавання, аква-фітнес, спортивну боротьбу. Студентам з вадами опорно-рухового апарату можуть підійти заняття атлетизмом, арм-рестлінгом, настільним тенісом, аеробікою.

Зі студентською молоддю, яка хворіє на ДЦП (легкий ступінь виразності захворювання), протягом усього навчання у ВНЗ потрібно постійно розв'язувати засобами фізичної культури такі завдання, як:

- нормалізація довільних рухів у суглобах верхніх й нижніх кінцівок;
- нормалізація дихальної функції;
- формування навички правильної статури й установки стоп;
- корекція сенсорних розладів;
- корекція координаційних порушень (мілкої моторики кисті, статичної та динамічної рівноваги, ритмічності рухів, орієнтування в просторі);
- тренування м'язово-суглобового відчуття;
- профілактика й корекція контрактур;
- активізація психічних процесів та пізнавальної діяльності;
- професійна орієнтація.

Важливо пам'ятати, що особливість ДЦП як патологічного стану – тенденція до відновлення порушених функцій. Тому, обираючи засоби фізичного виховання, варто керуватися важливою фізіологічною закономірністю: скоріше дозрівають ті органи й системи, котрі необхідні організму на певному етапі онтогенезу або в недалекому майбутньому та, навпаки, розвиток неактуальних на конкретний момент функціональних систем затримується [5].

Для покращення розвитку студентів із вадами здоров'я можна організувати центр студентського спорту у вищих навчальних закладах, який уже досить давно використовується в університетах США та Західної Європи. Це є дуже цікавою та актуальною ідеєю, яка має свої перспективи, але варто вирішити питання залучення в центри не лише спортсменів високого ступеня, а також спортсменів

масових розрядів та студентів які мають різні відхилення в стані здоров'я з метою їх оздоровлення та залучення до здорового способу життя.

Література:

1.Т.Ю. Круцевич. Контроль у фізичному вихованні дітей, підлітків і молоді : навч.посіб. / Т.Ю. Круцевич, М.І. Воробйов, Г.В. Безверхня. - К.: Олі мп. л-ра, 2011. - 224 с.: іл. - Бібліогр.: с. 221-223

2.Кривець В.А. Практикум с фізичного виховання: навчально-практичний посібник, частина 2. - / В.А. Кривець, М.П. Воронов, В.М. Солодков. - Х.: ХНЕУ – 2008. – С. 52-60

3. Канішевський С. М. Науково-методичі та організаційні основи фізичного самовдосконалення студентства: Вид. друге, стереотипне / С. М. Канішевський. – К.: ІЗМН, 1999. – 270 с.

4. Шевцов А.Г. Сучасні проблеми освіти і професійної реабілітації людей з вадами здоров'я: монографія / А.Г. Шевцов. – К. : Соцінформ, 2004. – 200 с.

5. Маркевич О. А. Оздоровча технологія фізичного виховання студенток спеціального навчального відділення ; БГУФК. – Мінськ, 2012. – 30 с.

6. Прядко Л. О. Теоретико-методична підготовка майбутнього корекційного педагога до роботи з розумово відсталими дітьми в реабілітаційному центрі / Л. О. Прядко // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2010. – № 8 (10). – С. 267-273.

УДК 378.019.43:001.895

**Т.І. Нежлукченко
Н.С. Папакіна
Н.В. Нежлукченко**

УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У РАМКАХ ПРОЕКТУ ЕСОІМРАСТ

The implementation of the innovative educational process of the KSAU in the framework of the Ecoimpact project is considered. Developed educational content for the educational environment in the field of environmental social impacts of weather, air quality and climate. Training courses have been created in «Agriculture», «Urban Economy», «Health» and others that can be used as elements of dual education.

Розглянуто упровадження інноваційний навчального процесу ДВНЗ «ХДАУ» у рамках проекту Ecoimpact. Розроблено освітній контент для навчального середовища в галузі екологічних соціальних наслідків впливу погоди, якості повітря і клімату. Створено навчальні курси із «Сільського господарства», «Міського господарства», «Здоров'я» та інші., які можуть використовуватись як елементи дуальної освіти.

У нових умовах навчання виникає потреба розвитку творчого мислення студента, формування його комунікативних умінь та практичної підготовки до активної життєдіяльності у постійно мінливому соціальному середовищі. Відбувається швидке зростання об'ємів інформації, що потребує швидкого оновлення змісту, форм, методів і засобів навчання, подовження термінів навчання,

утвердження принципу неперервності освіти протягом усього життя, всебічної технологізації освітнього процесу [1,2]. Отже, постає потреба широкого упровадження інновацій у навчальний процес.

Із 2017 року кафедра генетики та розведення сільськогосподарських тварин ім.В.П.Коваленка ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» приймає участь у проекті програми Європейського Союзу Erasmus+, у сфері вищої освіти за участі вищих навчальних закладів України. Коротка назва проекту ЕСОІМРАСТ [3]. Проект сумісно фінансується програмою Erasmus+ Європейський Союз та реалізується у період 2017-2019 років, розглядає наступні завдання: 1) розробка освітнього контенту для навчального середовища в галузі економічних і соціальних наслідків впливу місцевої погоди, якості повітря і клімату, орієнтованого на студентів вищих навчальних закладів, фахівців у галузі гідрометеорології та менеджерів на метеозалежних підприємствах і в державних установах; 2) розробка апаратних і програмних компонентів середовища навчання та інтегрування їх зі змістом навчання; 3) тестування інтегрованого середовища навчання в університеті, на курсах підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів; 4) розробка стратегій комерціалізації для адаптивної системи інтегрованого середовища навчання [3].

У відповідності до завдань та мети проекту застосовуються сучасні підходи до формування знань слухачів утворювальних навчальних курсів, а викладання відбуватиметься на окремому сайті в індивідуальному профілі кожного слухача – його власному навчальному середовищі.

Навчальне середовище – це штучно побудована система, структура і складові якої сприяють досягненню цілей навчально-виховного процесу. Структура навчального середовища визначає його внутрішню організацію, взаємозв'язок і взаємозалежність між його елементами. Елементи навчального середовища виступають, з одного боку, як його атрибути чи аспекти розгляду, що визначають змістовну і матеріальну наповненість навчального середовища, а, з іншого боку, як ресурси навчального середовища, що включаються у діяльність учасників навчально-виховного процесу, набуваючи при цьому ознак засобів навчання і виховання [4].

Інтерактивне навчання відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників навчального процесу. Методична особливість інтерактивних технологій полягає в такому структуруванні змісту і форми, яке б викликало зацікавлення у студентів, сприяло їхньому оптимальному розвитку й вихованню. Порівняно із звичайним заняттям, заняття з використанням інтерактивних технологій стимулює пізнавальну самостійність, творчу ініціативу студентів [5].

У рамках проекту створені інтерактивні навчальні курси з вівчарства, екології міста, транспорту та інші. Обраний підхід до навчання слухачів є обґрунтованим, кожен курс має лекції (у т.ч. відеоформат із субтитрами англійською мовою), практичний курс, самоаналіз отриманих знань і тестовий контроль для оцінки кожної теми та підсумкового контролю. Таким чином утворювальне навчальне середовище поєднує традиційні підходи (лекція, читання, відеоматеріал, демонстрація) із сучасними технологіями.

При дослідженні традиційних підходів до навчання рівень засвоєння матеріалу можна відобразити у вигляді «**Піраміди навчання**», найменших результатів можна досягти за умов пасивного навчання (лекція - 5%, читання - 10%), а найбільш інтерактивного (дискусійні групи - 50%, практика через дію -

75%, навчання інших чи негайне застосування - 90%), тому найбільш перспективним є **кредо інтерактивне навчання** [6].

Створені активні форми контролю засвоєння навчального матеріалу із застосуванням методичного підходу Блума [6,7]. На думку Блума, цілі навчання безпосередньо залежать від ієрархії розумових процесів, як-от **запам'ятовування, розуміння, застосування, аналіз, синтез та оцінка**. Кожному з цих рівнів за допомогою певних дієслів може пропонуватися набір завдань.

Блум встановив, що **між рівнями мислення і відповідями на запитання, які ми ставимо, існує прямий зв'язок**. Більше того, самі запитання утворюють ієрархію цілком відповідну таксономії мислення. Питання на **запам'ятовування** відносяться до **найнижчого рівня**. Питання на **оцінку або судження** розглядаються як **високий рівень мислення**. Насправді, всі запитання важливі й усі вони приводять до різних видів мислення. Відповідаючи на запитання, слухачі аналізують й інтерпретують інформацію, аналізують ідеї, будують гіпотези, відстоюють свою точку зору. Використання на заняттях запитань високого рівня (*аналіз, синтез, оцінки*) дозволить ефективно розвивати критичне мислення слухачів. Уміння викладачем формулювати такі запитання є обов'язковою умовою вирішення цієї проблеми. З іншого боку, ми маємо навчити слухачів формулювати запитання різного рівня у процесі дослідження того чи іншого джерела знань. Використання таксономії Блума передбачає формулювання пізнавальних завдань, які забезпечують досягнення навчальних результатів різного рівня. Такі **завдання можуть будуватися за допомогою спеціальних дієслів, що «програмують» мисленнєву діяльність слухачів певного рівня**.

Таким чином створені навчальні курси «Есоіmpact» не лише є актуальними із точки зору популяризації метеорології у аграрному секторі, медицині, логістиці та інш., але й демонструють новий підхід у формуванні навчальних програм слухачів та можуть пропонуватися як елемент дуальної освіти.

Література:

1. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. Методичний посібник для студентів магістратури. – Київ, 2003. – С. 150-151.
2. Туркот Т.І., Коновал О.А. Педагогіка та психологія вищої школи. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Херсон: Олді-плюс, 2013. – 466с.
3. <http://e-impact.net/uk/tsili/>
4. Биков В.Ю. Теоретико-методологічні засади створення і розвитку сучасних засобів та е-технологій навчання // Розвиток педагогічної і психологічної наук в Україні 1992 – 2002. Збірник наукових праць до 10 – річчя АПН України / Академія педагогічних наук України. – Частина – 2. – Харків: “ОВС”, 2002. – С. 182-199.
5. П'ятакова Г.П. Сучасні педагогічні технології та методика їх застосування у вищій школі Електронний ресурс / Г.П. П'ятакова, Н.М. 5 Заячківська // Інтерактивні методики. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – 55 с. – Режим доступу: http://tourlib.net/books_others/pedtechno11.htm
6. Жилінкова І. Зобов'язання з надання послуг у сфері інтерактивної (дистанційної) освіти //Право України. - 2002. - № 4. - С. 108-113

7. **Пометун Олена** Що таке таксономія Блума і як вона працює на уроці <http://www.criticalthinking.expert/usi-materialy/shho-taksonomiya-bluma-i-yak-vona-pratsyuye-na-urotsi/>

УДК 811.111

С. Обушенкова

COACHING AS A NEW STYLE OF MANAGEMENT (КОУЧІНГ ЯК НОВИЙ СТИЛЬ УПРАВЛІННЯ)

***Purpose of the article:** identification of the main features of coaching as a separate management style.*

***Keywords:** Coaching, management, personnel management, staff.*

***Summary:** Recently, more and more people are talking and hearing about the new concept of "coach" or "coaching." Coaching is an instrument of personal and professional development, the formation of which began in the 70's of the XX century. The sources of coaching are in sports coaching, positive, cognitive and organizational psychology, in the idea of a conscious life and opportunities of continuous and purposeful development of man. So the question arises: can coaching be a new style of staff management or is it just a sports coaching support.*

Останнім часом все більше людей говорять і чують про нову концепцію «тренера» або «коучинг». Коучинг (від англ. «coaching» - коучинг) є інструментом особистісного та професійного розвитку, формування якого почалося в 70-х роках ХХ століття. Джерелами коучингу є спортивна коучинг, позитивна, когнітивна і організаційна психологія, ідея свідомого життя і можливість безперервного і цілеспрямованого розвитку людини. Тож постає питання : чи можна вважати коучінг новим стилем управління персоналу чи це просто спортивна тренерська підтримка.

***Ключові слова:** коучінг, менеджмент, управління персоналом, персонал.*

Coaching is interpreted as special training, as special teaching, specific coaching, etc., but in all cases the term means more. Anyway, coaching refers to the interaction of the boss with his subordinates and is part of the practice of the most modern and effective management. There are such coaching postulates:

1) For an effective activity, it is important to have a goal that people consciously set for themselves and for the achievement of which they feel responsibility. The coach must do everything so that the goal is accepted by the subordinate, employee, student, etc. as your personal goal.

2) Coaching includes methods for researching problems that may have several possible solutions. In this case, the main thing is to find such a solution, which will not only be technologically correct, but will also receive the support of personnel working to obtain a given result.

3) By coaching employee's identity is not considered as an empty vessel, which for effective activity must be filled from the outside with necessary information and instructions, but as a seed with enormous potential, which, with the help of a skilled manager, reveals its potential and as a result becomes a strong and powerful creation . The task of the coach (coach, teacher) is that each subordinate, student realizes his

potential in his chosen field, outlines actions for his disclosure, and successfully performs these actions.

4) The old view (approach) is based on the fact that we are only slightly larger than empty vessels in which anything can be placed. The new model (coaching) suggests that we are more like an acorn, which contains all the potential to become a mighty oak tree. We need food, encouragement and light to achieve this, but the ability to grow into a powerful creature is already embedded in us.

5) Problems should be solved a level lower than the one at which they arise.

6) Coaching focuses on future opportunities, not past mistakes.

7) Coaching serves to unlock the potential of an individual to maximize its own productivity and efficiency. It helps the individual to learn, rather than teach.

8) The effectiveness of coaching (mentoring), if it is done well, is largely due to the manager's belief in human potential.

9) The expressions “get the most return” and “your hidden potential” mean that much is inside the person waiting for its realization.

10) We need to understand people based on their potential for the future, and not on the effectiveness of their previous activities. Effective activity will not be as long as the person does not feel responsibility.

11) It is better to increase openness and responsibility through questions rather than instructions. From this it follows that the main form of verbal interaction of a good coach is precisely interrogative.

12) Coaching questions mobilize attention for an answer, focus attention for accuracy and create a feedback loop. Instructions of this effect do not reach.

Coaching is a type of professional assistance, a specific way of training and development, where the main method of a coach (manager, trainer, teacher, educator, teacher) is not in communicating ready-made knowledge or instructions, not in formulating answers to how to solve problems (problems), and in asking questions to the ward so that he himself, being motivated (recognizing the solution, asked the problems his personal goal, realizing the essence of the problem and experiencing responsibility for its solution), found the answer (the solution, the way of action) from his internal nick (intellect, emotions, intuition, logic, previous knowledge, their creativity).

References:

1. D. Whitmore “COACHING - a new style of management and personnel management” - Prak. n. Per. from English - M.: Finance and Statistics, 2000. - 160 p.

2. Potashnik MM Exclusive aspects of school management. Handbook for heads of educational institutions. - Rostov-on-Don: Legion, 2016 - 288c.

3. Tropina O. L. COACHING - A NEW STYLE OF MANAGEMENT / O. L. Tropina. – 2018.

МОНІТОРИНГ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ ОСВІТИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Abstract. *The article identifies and researches trends of higher education development in Ukraine in the period 2010-2018. Practical recommendations had proposed for educational institutions relatively to development of specific environment in branch.*

Анотація. *Визначено та досліджено тенденції розвитку вищої освіти України за період 2010-2018 роки. Запропоновано практичні рекомендації навчальним закладам стосовно розвитку конкурентного середовища в галузі.*

Однією з найважливіших ділянок освітньої політики українських закладів вищої освіти (ЗВО) є формування контингенту студентів. За даними [1] проаналізовано динаміку змін контингенту студентів ЗВО України за період 2010-2018 роки (табл. 1).

Динаміка контингенту студентів, прийнятих на навчання в ЗВО України за денною, вечірньою та заочною формами навчання, останнім часом зазнає певних змін. Аналіз показників формування контингенту студентів демонструє стійку тенденцію до скорочення як кількості ЗВО України, так і чисельності студентів. Якщо порівнювати тенденції змін кількості прийнятих на навчання осіб та кількості випущених фахівців, то протягом всього аналізованого періоду спостерігається тенденція до перевищення кількості випущених фахівців над чисельністю прийнятих на навчання (окрім підготовки фахівців за денною формою навчання в 2010/11 та 2016/17 навчальних роках).

Зменшення контингенту студентів, що навчаються як за державним замовленням, так і за кошти фізичних та юридичних осіб викликано не відсутністю потреби в фахівцях, а впливом несприятливих зовнішніх факторів (погіршення демографічної ситуації, виїзд молоді на навчання і роботу за кордон, загострення конкуренції на ринку освітніх послуг, зниження платоспроможності населення).

Таблиця 1

Динаміка змін контингенту студентів закладів вищої освіти України

Показник	Навчальний рік								
	2010/1	2011/1	2012/	2013/	2014/	2015/	2016/	2017/	2018/
	1	2	13	14	15	16	17	18	19
Кількість ЗВО, од.	813	805	785	767	664	659	657	661	652
Кількість студентів, тис. осіб	2418,1	2246,4	2106,2	1992,9	1689,2	1605,3	1586,8	1538,6	1522,2
у т.ч. за формами навчання:									
- денною	1509,0	1403,2	1352,1	1309,6	1153,3	1141,3	1140,1	1119,1	1098,7
- вечірньою	8,9	7,7	6,6	5,6	4,8	3,8	3,3	3,2	3,1

- заочною	900,2	835,4	747,4	677,7	531,1	460,2	443,3	416,3	420,4
Прийнято студентів, тис. осіб	506,5	409,5	427,9	428,4	361,1	323,1	313,9	323,6	310,3
у т.ч. за формами навчання:									
- денною	371,6	282,3	317,3	315,6	279,6	263,7	255,1	260,2	248,8
- вечірньою	1,6	1,3	1,1	0,9	0,8	0,5	0,4	0,5	0,5
- заочною	133,3	126,0	109,5	111,9	80,7	58,9	58,3	62,9	61,0
Випущено фахівців, тис. осіб	636,3	609,0	595,3	560,4	484,5	447,4	386,7	421,1	412,9
у т.ч. за формами навчання:									
- денною	346,3	336,9	330,7	321,8	293,6	273,0	239,3	262,8	271,1
- вечірньою	2,9	2,9	2,7	2,3	1,7	1,6	1,4	1,3	1,3
- заочною	287,0	269,2	261,9	236,2	189,2	172,8	146,0	157,1	140,5

Результати аналізу структури підготовки фахівців та формування контингенту студентів вказують на необхідність і доцільність впровадження у практику діяльності ЗВО України сучасних комунікаційних технологій, більш ефективної організації профорієнтаційної роботи та освітнього процесу, побудови нових моделей стосунків університету з різноманітними навчальними закладами середньої та професійної освіти, створення персональної мережі корисних та перспективних контактів у відносинах «університет-школи».

Динаміка контингенту студентів в Україні в абсолютному виразі відбиває як демографічні тенденції, що мали і мають місце в країні, так і ставлення з боку суспільства до вищої освіти [2, с. 10].

Раніше проведені дослідження [3, с. 153-154; 4, с. 72] свідчать, що зростання рівня безробіття серед населення віком від 15 до 29 років в більшості випадків пов'язане із психологічними особливостями чоловічої групи даного віку при виборі напряму подальшого інтелектуального та професійного розвитку виключно за легкістю отримання знань та «мелодійністю звучання» назви спеціальності та спеціалізації кваліфікаційного рівня підготовки без врахування прогнозних тенденцій на відповідному ринку трудових ресурсів в майбутньому. Для повноцінного використання трудового потенціалу керівництву та менеджерам суб'єктів господарювання необхідно забезпечити отримання не лише дипломів про здобуття вищої освіти, наукового ступеня тощо, а й якісних знань зі стратегічного управління підприємством та персоналом зокрема, організації і планування бізнесу, управління ризиками, логістичного, інноваційного та інвестиційного менеджменту тощо. Зазначене є необхідним для розробки та формування обґрунтованої стратегії підвищення конкурентоспроможності підприємства взагалі, та використання і розвитку персоналу як найважливішої складової зокрема.

Отже, в сучасних умовах господарської діяльності головним стає не здобуття диплому про закінчення закладу вищої освіти, а отримання додаткових якісних знань й навиків за обраним та актуальним напрямом діяльності.

Системні зміни в економіці країни на шляху до євроінтеграції потребують якісної підготовки фахівців із сучасним світоглядом, професійними знаннями інноваційного характеру, вміннями їх практичного використання при розв'язанні соціально-економічних проблем. Для цього необхідно удосконалювати методи

профорієнтаційної роботи з метою професійної самовизначеності учнівської молоді задля збільшення контингенту студентів закладів вищої освіти України, а також розробляти та впроваджувати у практику діяльності ЗВО інноваційних технологій, орієнтованих на побудову динамічної структури стосунків університетів із основними стейкхолдерами української вищої освіти та покращувати рівень теоретичної і практичної підготовки майбутніх фахівців.

Література:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <http://ukrstat.gov.ua>.

2. Моніторинг інтеграції української системи вищої освіти в Європейський простір вищої освіти та наукового дослідження: моніторинг. дослідж.: аналіт. звіт / Міжнарод. благод. Фонд «Міжнарод. фонд дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, О.І. Шарова – К.: Таксон, 2014. – 144 с.

3. Макаренко С.М. Визначення професійних компетентностей фахівців як складової формування оптимальної стратегії розвитку трудових ресурсів / С.М. Макаренко, Т.А. Абельдяєва, Т.С. Казакова, Н.М. Олійник // Економічний простір: Збірник наукових праць. – Дніпро: ПДАБА. – 2017. – № 127. – С. 150-161.

4. Макаренко С.М. Удосконалення системи працевлаштування безробітних осіб як основи підвищення якості життя населення / С.М. Макаренко, Є.О. Капліна, Н.М. Олійник // Актуальні проблеми економіки: Науковий економічний журнал. – № 7 (193). – 2017. – С. 70-77.

УДК 371.134

О.Д. Остафійчук

SYNERGY IN TEACHERS' PROFESSIONAL DEVELOPMENT

State standards of education in the 21st century put forward new requirements for teaching foreign languages. These requirements arise under conditions of globalization, i.e. the global process of integration and unification in the fields of economy, politics and culture, which covers all aspects of society, people living in different countries and on different continents.

The main idea of development in all spheres is lack of motivation. Proactive teachers with their own initiative try to meet their own and their students' needs. These teachers are strong leaders who are highly motivated and have a goal and an idea of the outcome at the end. Habit 2 by Covey is "Begin with the End in Mind." It is the way you realize what you can expect at the end of your course. "The end" turns into "the starting point."

It is a good psychological way first to imagine what you want to have at the end, which for us is our project put into reality. Visualization helps to see the whole image but, at first with, vague lines. It seems to be some kind of a cloud that is in the process of forming and burst out with pouring rain.

This "Begin with the End in Mind" reminds the SWOT analysis where you have to take into account strengths and weaknesses and be ready to use them while looking at opportunities and threats.

Developing professional side a teacher has to think also about the development of his/her personality, which means to strengthen motivation, mobility, flexibility and just peaceful state of mind. Outcomes and emotions sometimes stand in the way. So,

teachers have to follow their own needs and try to adjust them to their students' needs. As Simon Quattlebaum states in his article "Why Professional Development for Teachers is Critical" it is obviously essential to work on your both personal and professional growth for every teacher. There should be a focus on teacher application of learned material. We have resources that can be used by all teachers all over the world. There is an access to authentic resources such as newspapers and magazines online, dictionaries and English-English dictionaries online.

In order to support synergy in teamwork a leader needs to create special favourable conditions which will let others cooperate, collaborate and be enough motivated to complete work.

So, the conditions are to be explained as necessary for successful living. They are the following:

1. teamwork is necessary
2. being different and having different thoughts from others is normal.
3. sharing is a must
4. value other people's opinions and ideas.
5. consider differences and reconsider your ideas.

УДК 811.111

Н.В. Охота

MODERN CONCEPTS OF MANAGERIAL ACCOUNTING

In modern conditions managerial accounting through its functions acts as the main information base of the organization internal activity management, its strategy and tactics. The facts of economic activity connected with the formation of expenses, income and the facts of management results through influence both on expenses and on income are the most important for managerial accounting.

Keywords: *concept, managerial accounting, information, calculating, budgeting, systematization.*

Managerial accounting, also known as cost accounting, is the process of identifying, measuring, analyzing, interpreting, and communicating information to managers for the pursuit of an organization's goals. The key difference between managerial and financial accounting is managerial accounting information is aimed at helping managers within the organization make decisions, while financial accounting is aimed at providing information to parties outside the organization [1].

Managerial accounting is a logical consequence of the accounting development.

Unlike financial accounting, managerial accounting is intended for users in the organization: heads of different level managers. Conducting managerial accounting isn't obligatory for the organization. Managerial accounting can be kept in places of expenses formation, the centers of responsibility, the reasons and responsible for deviations. Terms and frequency of drawing up the administrative reporting is defined by requirements of management. Data of managerial accounting are guided by the decision "as has to be". In managerial accounting rough estimates and probabilistic calculations are admissible. Speed of obtaining information, its alternativeness has paramount value. In managerial accounting both monetary, and natural measuring instruments, both absolute, and relative

indicators are used. Information of managerial accounting is closed for third parties and is a trade secret [2].

Managerial accounting is a system, difficult, multidimensional and nonuniform on the structure and orientation, demanding an accurate formulation of conceptual bases within which its functioning is possible. The scientific concept of managerial accounting represents the system of theoretical views of researchers of the maintenance of its subject and method; formulation of the most general principles of its implementation in the conditions of the real economic environment of economic entity. In domestic accounting science there is an unresolved problem of unambiguous formulation of the concept “a subject of managerial accounting” [3].

According to E. A. Mizikovsky, the subject of managerial accounting is connected with realization of “... planning, rationing, limitation, the analysis, control and development of administrative decisions” [4]. V. V. Paly and N. D. Vrublevsky also connect a subject of managerial accounting with planning, rationing, budgeting, the analysis and accounting of costs of production.

P. S. Bezrukikh defines a subject of managerial accounting as “process of providing the managers with information responsible for achievement of concrete operational performance” [5]. This definition reduces a subject of managerial accounting to structuring information space within production management of the enterprise.

Much more widely the subject of managerial accounting is considered by S. A. Nikolaeva: “an enterprise management system which integrates in itself various methods of management and subordinates them to achievement of the uniform purpose”.

In V. E. Kerimov's works the following definition is formulated: “the subject of management accounting bears the main loading of ensuring adoption of administrative decisions” [6]. The shortcoming of a given definition consists of that an object to which process of adoption of administrative decisions is directed doesn't reveal.

Analyzing interpretations of a subject of managerial accounting, we will give opinions of foreign erudite economists. So, the famous English scientist K. Drury refers to a subject of managerial accounting “preparation of information necessary for implementation of activity of administrative character ...”

Specialists of the Institute of the certified accountants in the field of the USA management consider a subject of managerial accounting “activities for providing the management of registration information which are necessary for business management with the greatest possible degree of efficiency”.

Studying the scientific concept of managerial accounting it is impossible to ignore the concepts of a method and methodology of managerial accounting. In general we understand a way of knowledge of the phenomena making a subject of this science as method. So, the method of accounting is “the system of ways and certain techniques of studying the movement of the organization property, sources of its formation and economic results” [7].

In literature quite contradictory opinions on what to understand as method of managerial accounting meet. So, M. A. Vakhrushina assumes that the methods used in managerial accounting are very various, and include: accounting method elements, index method, receptions of the economic analysis, mathematical methods.

The fullest, in our opinion, interpretation of a concept of a method of managerial accounting can be met in Yu. A. Mishin and I. E. Mizikovsky's works. According to Yu. A. Mishin the method of managerial accounting represents application of “various

methods and ways of reflection of a condition of subjects to production account in an information system of the enterprise” [4].

From above stated reasoning it is possible to draw a conclusion that the method of managerial accounting represents a set of ordered receptions and ways of information support of the current management of expenses for the purpose of extraction of economic benefits in the sphere of enterprise usual activity. If the method of managerial accounting to consider as a system, then the receptions and ways forming it can be presented as elements, each of which can be used as the instrument of management of expenses.

On the basis above the managerial accounting stated by the main objectives are:

1. Accounting of the organization resources. One of key functions of management is ensuring operational, full and reliable accounting of the organization resources, including material, financial and human resources, for the purpose of control and increase in efficiency of their use. Application in an enterprise management system of managerial accounting will provide managers with information characterizing existence and the movement of the organization resources.

2. Control and analysis of the financial and economic activity. Here it is necessary to understand the activity directed on as control:

- monitoring and measurement of key indicators of the activity;
- development and acceptance of the correcting actions necessary for achievement of the planned results of the activity;
- ensuring integrity of the financial information concerning the activity of the enterprise;

3. Planning. The implementation of planning including strategic, tactical and operational aspects demands providing information on the last, present and estimated future.

4. Forecasting and the forecast assessment. Forecasting is understood as providing the conclusion about influence of the events expected in the future on the basis of the analysis of the last events and their quantitative assessment for planning. The management of the organization has to estimate possible growth rates of indicators of activity and also its ability to hold the corresponding share of the market.

References:

1. Horngren Ch.T., Foster J. Accounting: management aspect / Trans. from English; Undered. I'M IN. Sokolova. - M.: Finance and Statistics, 2009. – 416 p.
2. Management accounting: textbook / NP. Kondrakov, M.A. Ivanova. - 2nd ed., Pererab. and add. - M.: SIC Infra-M, 2013. – 352 p.
3. Management accounting: studies. manual / ed. Yu.I. Sigidova, M.S. Rybyan-Tsevov. - M.: INFRA-M, 2015. - 240 p.
4. Mizikovsky, I.E. Management accounting: a textbook / I.E. Mizikovsky. - M.: Infra-M, Master, 2015.– 287 p.
5. Bakaev A.S., Bezrukikh PS, Vrublevsky N.D. and etc.; Ed. Bezrukikh PS Accounting: Tutorial. - M.: Accounting, 2008. - 719 p.
6. Kerimov, V.E. Accounting management accounting: a textbook / V.E. Kerimov. - M.: Dashkov and Co., 2016. - 400 p.
7. Vlasova, N.S. Formation and development prospects of accounting Leninic accounting / N.S. Vlasova // Innovative development trends of the Russian science. Proceedings of the IV International (correspondence) scientific-practical conference young scientists, 2011. - 182-184 p.

EVOLUTION

The article deals with a very large amount of evidence of evolution - evidence of geology, geographic distribution, comparative morphology and experiments.

Key word: *Evolution, Geological Evidence, Geographical Distribution, Morphological Evidence, Physiological Evidence, Experimental Evidence.*

У статті йдеться про величезний обсяг доказів еволюції - свідчення геології, географічного розповсюдження, порівняльної морфології та експериментів.

Ключові слова: *еволюція, Геологічні дані, географічне поширення, морфологічні дані, фізіологічні дані, експериментальні докази.*

Plants and animals come in a myriad of forms, ranging in size from submicroscopic bacteria to giant redwoods, from minute protozoa to elephants. Indeed, about 340,000 different species of plants and 1,000,000 species of animals have already been described.

For many years the diversity and adaptiveness of living things was explained as an act of creation – special creation by God, who made each species to fit in a predestined place in nature. The doctrine of special creation was formulated long ago when knowledge of living organism was decidedly limited. For many centuries this idea seemed the most reasonable explanation possible.

At theory the concept of special creation has been replaced by the theory that present-day organisms have come from unlike progenitors which usually were less complex. (Occasionally, relatively simple organisms have evolved from those of greater complexity.) The theory which states that species are and have been continually subject to change, which a consequent production of new living forms, is known as the theory of evolution. This theory implies that all life is a continuum in time and that all living things are related by descent. The fossil remains of organism of the past demonstrate that species once in existence are no longer present. In recent times a few forms have become extinct, for instance the Dodo bird in 1681, and the heath hen about 1930. Other forms are threatened, if we could project ourselves into the future, we would see organism which do not now exist.

EVISENCES OF EVOLUTION

A great volume of evidence has been accumulated which demonstrates the reality of evolution – evidence from geology, geographical distribution, comparative morphology, and experimentation.

Geological Evidence. Armored fishes, dinosaurs, flying reptiles, lepidodendrons, and seed ferns at one time abounded on earth, but they are now extinct. The changing life in past ages may be inferred from fossils found in layers of sandstone, limestone, and shale.

Fossils are relics of plants and animals long since dead. In certain instances the actual remains are preserved, as when plant parts become embedded in amber. Frequently a plant part becomes petrified, that is, the tissue becomes infiltrated with calcium, silica, or other mineral. Silicified wood is an example, and when this is sectioned an examined

with a microscope, fine anatomical details are evident. More commonly the fossil is an impression of plant part which was made in clay that later hardened into rock: here the actual parts is gone. From the fossil record it is not only possible to learn what organisms existed in the past, but also to estimate when they were on earth and the sequence in which they appeared. Fossils can be dated because the layers of rock were formed one above the other. The deeper the layer of sedimentary rock, the older it is.

The fossil record demonstrates that each group of organism had a period of maximum abundance and that in a prior period they did not exist, but only later evolved from some other form. Some groups of organisms perished after their period of abundance because they did not have a supply of mutants which could survive in a changing environment. As we go up the time scale, the organisms in general become increasingly complex.

No fossil have been found from the Archeozoic Era. In Proterozoic rocks remnants of certain algae have been discovered, but in these rocks very few fossils are found. The dearth of recognizable fossils results because organisms then living, bacteria and algae, had soft bodies which were readily decayed before they could be preserved in sediments. Furthermore, Proterozoic rocks have undergone deformation and may have been melted by volcanic action, factors unfavorable to the preservation of plant remains. In the Paleozoic Era, clubmosses, horsetails, ferns, seed ferns, and gymnosperms made their appearance. In the Mesozoic Era, angiosperms appear and become increasingly important as we go up the scale though the Cenozoic Era. As angiosperms more prevalent, the gymnosperms dwindle.

Geographical Distribution. Man and his dog are found in practically all parts of the earth, but they are exceptions. Few other species are so universal in their distribution. Generally each species has a definite range, found here, but not there. The flora of islands is sometimes different from that on the nearest mainland. At one time an island may have been connected to the mainland by a land bridge and at that time the area may have had a uniform flora. When the land bridge was submerged, the island became isolated. The course of evolution on the island may have led to the development of species unlike those on the mainland. Madagascar (off the coast of Africa) and the islands of Australia and New Zealand (which have been cut off from Asia for millions of years) have a number of species which are not found anywhere else. This restricted distribution is not due to soil, climate, or biotic factors, because many island species thrive when introduced to the mainland, and conversely. The most reasonable explanation is that species have undergone evolutionary change while isolated from closely related forms with which they might have hybridized. Species may become isolated by agents other than large bodies of water and in such remote places evolve into distinct species. Mountain tops and also valleys surrounded by mountains often have species which are limited to such areas.

Morphological Evidence. The study of structure (morphology) supports the theory of evolution. Decided similarity of structure indicates close relationship, whereas less marked similarity suggests more distant relationship. Sweet peas, beans, and peas are closely similar in floral structure. Such likeness in structure indicates that they are closely related and that they have evolved from a common ancestor. Some lines of descent led to sweet peas, others to beans, and so on. The fact that man can group organisms into families and subdivide families into genera and genera into species is strong evidence for evolution.

Physiological Evidence. Physiological similarities of organisms furnish information concerning relationships and ancestry. Members of some groups of plants

produce characteristic chemical substances. For example, species of the mint family have aromatic volatile oils, and members of the pine family, pitch. Plants producing similar substances appear to be related by descent. The most characteristic compounds of protoplasm are the proteins. The protoplasmic proteins of one species are unlike those of any other species. The more closely related two species are, the greater the similarity of their proteins. From comparative studies of proteins from a great number of species it has been possible to construct a family tree which is in essential agreement with one constructed from studies of comparative morphology.

Experimental Evidence. Evolutions is such a slow process that during the few centuries of recorder observations man has noted only a few evolutionary changes in wild species. In domesticated animals and plants numerous mutations have been noted, and as a consequence man has directed the development of many varieties of horses, dogs, pigeons, sweet peas, snapdragons, chrysanthemums, sequence of gene mutations and chromosomal alterations, do occur. The Accumulations of such variations could in time lead to the development of new species.

Література:

1. Why Evolution Is True [Text] Jerry A. Coyne. – 10th ed. -2010 – 456 p.

УДК 37.0:37.013(477)

**Н.В. Петренко
Л.М. Медведева**

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В АГРАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Анотація в статті розкрито особливістю підготовки студентів аграрного університету, залучення їх до здорового способу життя, мотивація щодо професійної діяльності в контексті забезпечення здоров'я людини через застосування здоров'язберезувальних технологій в аграрній галузі.

Ключові слова: аграрні заклади вищої освіти, фізичне виховання, професійна діяльність, здоров'я людини, здоров'язберезувальна діяльність викладачів фізичного виховання, здоров'язберезувальних технологій

Професійну підготовку фахівців аграрної галузі в Україні здійснюють у закладах вищої освіти, серед них особливе місце займають аграрні заклади вищої освіти, які випускають фахівців аграрного профілю, головними завданнями яких є підготовка кваліфікованих кадрів з високим рівнем сформованості фахових знань, умінь і навичок, творчого мислення, життєвих цінностей. Саме професійні кваліфікаційні вимоги щодо випускників аграрних закладів вищої освіти визначаються галузевими стандартами вищої освіти України як перелік умінь і навичок розв'язання завдань професійної діяльності [5, с. 5].

Аграрна освіта завжди орієнтується на товаровиробника, саме тому при дослідженні проблеми аграрної освіти приділяється значна увага щодо потреби у фахівцях певних напрямів і спеціальностей, вимоги до змісту освітніх програм, знань і умінь конкретних фахівців, їх практичної підготовленості до виконання посадових обов'язків [6].

Аграрні заклади вищої освіти мають виступати як драйвери інновацій, як фактори розвитку [4].

Вченими встановлено, що здоров'я людини на 20% залежить від стану довкілля. Інтенсивний розвиток промисловості, хімізація сільського господарства приводять до накопичення у довкіллі великої кількості токсичних для організму людини сполук, які надходять в організм людини з їжею, водою та повітрям [3].

Забруднення атмосферного повітря обумовлено в першу чергу тим, що забруднюючі речовини з атмосферного повітря мають найбільш широке розповсюдження та попадають у різні середовища [8].

Сфера застосування продуктів, які містять генномодифіковані організми з року в рік зростає, що вимагає створення національних і міжнародних систем біобезпеки в роботі з генетично модифікованими організмами з метою запобігання їх неконтрольованого розповсюдження та використання. Генетично модифіковані організми ще недостатньо вивчені в плані взаємодії з іншими природними екосистемами, тому потенційно можуть бути небезпечними для біосфери Землі й здоров'я людини [1, с. 38].

Тому правильне харчування, раціональний режим праці і відпочинку необхідний елемент здорового способу життя. При правильному і суворо дотримуваному режимі виробляється чіткий і необхідний ритм функціонування організму, який створює оптимальні умови для роботи та відпочинку і тим самим сприяє зміцненню здоров'я, поліпшенню працездатності і підвищенню продуктивності праці.

Особливу тривогу викликає низький рівень залучення населення України до занять фізичною культурою і спортом. Так, лише кожен п'ятий хлопець чи дівчина шкільного віку та кожен десятий студент чи студентка мають достатній рівень рухової активності оздоровчої спрямованості, що є одним із найнижчих показників у Європі [7].

Метою освітнього процесу з фізичного виховання в аграрному університеті є створення умов для розвитку фізичних якостей студентів, допомога у пробудженні інтересу до самоосвіти, у придбанні стійкої потреби в творчому мисленні, у виборі практичної основи для самореалізації, формуванні у студентів навичок самостійної роботи. Особливістю підготовки студентів аграрного університету є не тільки залучення їх до здорового способу життя а й мотивація щодо професійної діяльності в контексті забезпечення здоров'я людини через застосування здоров'язбережувальних технологій в аграрній галузі. Співробітництво України з іншими країнами щодо професійної підготовки фахівців аграрної галузі та сільського розвитку створює можливість для спільних проєктів, які можна використовувати для організації сільського виробництва, а також стосується професійної підготовки фахівців аграрної галузі: перевірка існуючої структури навчання, яка охоплює питання навколишнього середовища і впливу сільського господарства на навколишнє середовище; визначення нових знань, навичок і кваліфікацій фахівців для процесу виробництва сільськогосподарських продуктів без використання генетично модифікованих організмів і шляхи його покращення.

Здоров'я населення значною мірою формується під дією екологічних чинників, сила впливу яких останні роки має тенденцію до зростання. Розвиток науки, технологічний прогрес та впровадження науково-технічних розробок у виробництво, окрім суспільних благ, створює також певні загрози для людства.

Вони пов'язані з появою нових забруднювачів довкілля, збільшенням кількості шкідливих викидів, зростанням навантаження на екосистему тощо [2, с. 203].

Здоров'язбережувальна діяльність викладачів фізичного виховання потребує комплексного підходу. Соціально-економічні перетворення в Україні, глобальна екологічна криза актуалізували проблему збереження фізичного, духовного і соціального здоров'я населення країни. В умовах загострення оздоровчих і демографічних проблем суспільства виникла негальна необхідність у відродженні природних підходів до вирішення проблем здоров'я людини, важливу роль у впровадженні яких відіграють викладачі фізичного виховання. Необхідність професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі, готових до здійснення здоров'язбережувальної діяльності, визначена пріоритетними напрямками їх роботи, до яких належить діяльність з відновлення здоров'я, загального оздоровлення та покращення якості життя людини за допомогою засобів фізичної культури.

Підготовка майбутніх фахівців аграріїв до здоров'язбережувальної діяльності розглядається як цілеспрямований процес набуття студентами здатності здійснювати на всіх етапах – від планування до реалізації – професійно організовану діяльність щодо відновлення, зміцнення та збереження здоров'я різних соціально-демографічних груп.

Література:

1. **Баташова М. Є.** Біотехнологічні культури в сучасному аграрному секторі / М. Є. Баташова. // Вісник Полтавської державної академії. – 2014. – №4. – С. 38.
2. **Губарев В. В.** Научный сравнительный анализ содержания образовательных программ отечественных и зарубежных вузов в наукоемких областях науки и технологии: монография / В. В. Губарев, Ю. С. Перфильев, А. П. Суржиков, Н. М. Эдвардс; Томский политехнический университет. – Томск: Изд-во томского политехнического университета, 2009. – 494 с.
3. **Зеер Э. Ф.** Психология профессионального образования: учебное пособие / Э. Ф. Зеер. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2003. – 48 с.
80. **Зимняя И. А.** Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании. Авторская версия. / И. А. Зимняя. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2004. – С. 22-23.
4. **Папуша В. Г.** Теорія і методика фізичного виховання у схемах і таблицях / В. Г. Папуша. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2011. – 128 с.
5. **Петренко В. Л.** Комплекс нормативних документів для розроблення складових системи стандартів вищої освіти / В. Л. Петренко. // Інформаційний вісник: Вища освіта. – 2003. – №10. – С. 5-37.
6. **Піонтковський Д. В.** Формування вмінь самовдосконалення студентів у позааудиторній діяльності з фізичного виховання : теоретико-методичний аспект [Електронний ресурс] / Д. В. Піонтковський. – Режим доступу до ресурсу: <http://eprints.zu.edu.ua/2728/2/Vip42>. – Назва з екрана.
7. **Поясок Т. Б.** Система застосування інформаційних технологій у професійній підготовці майбутніх економістів у вищих навчальних закладах: дис.

на здобуття наук. ступеня д-ра пед. наук: 13.00.04 / Тамара Борисівна Поясок; Інститут педагогічної освіти та освіти дорослих. – К., 2009. – 559 с. – С. 50.

8. **Сердюк А. М.** Здоров'я населення України: вплив навколишнього середовища на його формування [Електронний ресурс] / А. М. Сердюк, О. І. Тимченко – Режим доступу до ресурсу: <http://splanet.ru/paper/r1-301622.php>. – Назва з екрана.

УДК 141+378.1 (430)

W. Petrenko

EVALUATION IM HOCHSCHULBEREICH

In the article the author regards the establishment process of higher education quality evaluation in Germany, considers its specific character and discovers the principal mechanisms of its realization. Procedures of examination and accreditation are conducted on the basis of close collaboration with the proper supranational organizations, engaging international experts and representatives of student organizations and using the standards and criteria, developed within the bounds of the Bologna process.

У статті розглядаються процес оцінювання якості вищої освіти та її специфіка у Німеччині, розкриваються основні механізми її реалізації. Процедури експертизи та акредитації проводяться на основі тісного співробітництва з відповідними над національними організаціями, з залученням міжнародних експертів та представників студентських організацій, із використанням стандартів та критеріїв, розроблених в форматі Болонського процесу

Zur Unterstützung der internen Evaluation sowie zur Durchführung von externer Evaluation der verschiedenen Aufgaben der Hochschulen sind seit 1994 verschiedene Strukturen entstanden, die inzwischen die Hochschulen aller 16 Länder erfassen. Mittlerweile wird in Deutschland weitgehend ein zweistufiges Evaluationsverfahren angewandt, in dem interne und externe Evaluation kombiniert werden.

Dabei besteht die interne Evaluation aus einer systematischen Bestandsaufnahme und Analyse der Lehre und des Studiums unter Berücksichtigung der Forschung durch den Fachbereich oder die Fakultät und endet mit einem schriftlichen Bericht. Auf dieser Basis findet eine Begutachtung durch externe Experten statt, die ihre Erkenntnisse und Empfehlungen ebenfalls in einem schriftlichen Abschlussbericht niederlegen.

Die externe Evaluation wird von regionalen Evaluationsagenturen auf Landesebene oder von länderübergreifenden Hochschulnetzwerken oder -verbänden durchgeführt. Sowohl auf der Ebene der Hochschulen als auch der Ministerien bestehen vielfache internationale Kooperationen bei der Entwicklung

und Durchführung von Evaluationsmaßnahmen. In der Regel werden externe Evaluationen in Form von *peer reviews*, d. h. durch sachverständige Gutachter von anderen Hochschulen, aus Forschungseinrichtungen oder aus der Wirtschaft durchgeführt und in unterschiedlichen Abständen wiederholt. Für die Studiengänge

einiger Hochschulen liegen inzwischen auch Berichte zur Umsetzung der Evaluationsergebnisse vor.

Zielsetzung der Evaluationsmaßnahmen ist zunächst, den akademischen Standard in der Lehre, die Lehrmethoden und den Erfolg des Lehrbetriebs einer regelmäßigen Beurteilung zu unterziehen, um aus den gewonnenen Erkenntnissen Maßnahmen zur Verbesserung von Studium und Lehre abzuleiten. Darüber hinaus geht es darum, dass die Hochschulen öffentlich Rechenschaft über ihre Leistungen in der Lehre und Forschung ablegen. Die Ergebnisse der Evaluation werden in den Ländern zunehmend bei der Bemessung der Hochschulbudgets berücksichtigt.

Als Methode zur Evaluation der Lehre im Hochschulbereich ist inzwischen auch die studentische Veranstaltungskritik, in die teilweise auch die Absolventen einbezogen werden, weit verbreitet. Diese dient vor allem dem Zweck einer hochschulinternen Optimierung der Lehre, sie ist kein staatliches Mittel zur Kontrolle der Lehrenden. Die Hochschullehrer sollen sich einer Kritik stellen, um sich selbst besser einschätzen und Mängel abstellen zu können.

Mit ihrem Beschluss zur Qualitätssicherung in der Lehre hat die Kultusministerkonferenz im September 2005 die unverzichtbaren Kernelemente eines kohärenten und die gesamte Hochschule umfassenden Qualitätsmanagementsystems definiert, das unterschiedliche Maßnahmen und Verfahren der Qualitätssicherung verknüpft. Zu diesen Maßnahmen und Verfahren gehört auch eine Evaluation, die sich auf bestimmte Indikatoren bezieht und im Einzelnen festgelegte Instrumente aufweist (z. B. Kombination interner und externer Evaluation, Einbeziehung der Studierenden und Absolventen). Im Oktober 2008 hat die Kultusministerkonferenz gemeinsam mit dem Stifterverband für die deutsche Wissenschaft einen Wettbewerb ins Leben gerufen, der überzeugende Konzepte von Universitäten und gleichgestellten Hochschulen sowie von Fachhochschulen zur Strategieentwicklung in Lehre und Studium auszeichnen und fördern soll.

Література:

1. Qualitätssicherung und Qualitätsentwicklung in deutschen Hochschulen unter besonderer Berücksichtigung der Lehre // HRK (Hrsg.) Dokumente und Informationen. – Bonn, 2000.

2. Ergebnisse der HRK-Umfrage 2002 zum Stand der Qualitätssicherung an Hochschulen // Wegweiser 2003. Qualitätssicherung an Hochschulen // Beiträge zur Hochschulpolitik, Bonn, 2003. – Nr. 7.

УДК 811.161.2'342.8

К. Ю. Погорелова

ЗДОБУТКИ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ АКЦЕНТОЛОГІЇ У ВИВЧЕННІ АКЦЕНТНИХ ТИПІВ У ДІАХРОНІЇ

Українська акцентологічна наука на цей час має значні досягнення завдяки дослідженням О. Потебні, І. Огієнка, Л. Булаховського, З. Веселовської, В. Складенка, В. Винницького, В. Гальчук, І. Гальчука та ін.

Історична акцентологія української мови досліджує наголос у двох планах: історія наголошування від пізньопраслов'янського періоду до нашого часу (Л. Булаховський, З. Веселовська, В. Складенко) й історія українського літературного наголосу (досліджено наголос у творах Лесі Українки (Т. Оніщук, Я. Рудницький), І. Котляревського (В. Желязкова, А. Зинякова), І. Франка (О. Рязанова).

У діяхронічному аспекті дослідження історична акцентологія української мови має значні здобутки завдяки працям Л. Булаховського, який заклав підвалини для наукового дослідження історії українського наголосу. У його роботах розглянуто широке коло питань, присвячених теорії праслов'янської акцентуації та історії наголошення окремих лексико-граматичних груп.

Значний внесок у діяхронічне вивчення акцентної системи української мови зробила З. Веселовська. Вона розглядає особливості становлення українського літературного наголосу. Вагомою є її праця «Наголос у східнослов'янських мовах початкової доби формування російської, української та білоруської націй (кінець XVI – початок XVIII ст.)».

Як вважає І. Гальчук, визначення напрямів розвитку слов'янської акцентології О. Потебнею нам не відоме, адже праця десь загубилася в невиданих рукописах дослідника. Потім Р. Брандт видав свою книжку, де високо оцінив це дослідження. Відомий російський мовознавець В. Колесов зазначив, що перша опублікована в цій галузі розвідка Р. Брандта сильно поступається праці О. Потебні.

В. Скляренко розробив оригінальну теорію праслов'янського наголосу, але при цьому все життя досліджує історію українського наголосу. Він уперше в слов'янській акцентології розпочав системне вивчення історії наголошування кожного лексико-граматичного класу слів.

Весь комплекс акцентологічних проблем, розроблених В. Скляренком, дав підставу петербурзькому дослідникові В. Колесову говорити про існування київської акцентологічної школи поряд із московською та петербурзькою. Усі три школи принципово різні за теоретичними настановами, але в різних підходах до проблеми закладена, на його думку, сила сучасної акцентології.

У «Праслов'янській акцентології» розглядається походження й розвиток праслов'янських інтонацій та акцентних парадигм, реконструюється пізньопраслов'янська акцентна система. Особливу увагу приділено встановленню природи балто-слов'янських і праслов'янських інтонацій, що дозволило автору повному пояснити ряд акцентних явищ та процесів, які були наявні в праслов'янській мові.

У працях «Історія українського наголосу: Іменник» та «Історія українського наголосу: Дієслово» висвітлюються історія акцентуації іменників і дієслів української мови від пізньопраслов'янського до сучасного періодів і встановлюються основні тенденції у їхньому наголошуванні.

Дослідження В. Винницького присвячені проблемам еволюції українського наголосу, акцентуації повнозначних слів з погляду культури мовлення, питанням наголошення слів у поетичному мовленні.

У монографії «Українська акцентна система: становлення, розвиток» акцентолог дослідив акцентні типи в морфологічних класах відмінюваних слів, проаналізував закономірності сучасної акцентуації, визначив тенденції розвитку наголосу, з'ясував етимологічні чинники варіантного наголошування, уточнив і подав рекомендації щодо сучасних норм акцентування.

Лише акцентуація слова в цілому дає загальну картину рухомості або нерухомості наголосу. На підставі цього виводиться поняття **акцентного типу**.

Акцентна система сучасної української мови була сформована внаслідок історичного розвитку праслов'янської акцентної системи. Виділяли три акцентні парадигми, які були тісно пов'язані з інтонацією: *баритонована* (а.п. *a*) – нерухома

односкладова або двоскладова висхідно-спадна інтонація на основі; *окситонована* (а.п. *b*) – нерухома двоскладова висхідно-спадна інтонація, яка охоплює останній склад основи й флексійний склад; *рухома* (а.п. *c*) – спадна (довга / коротка) інтонація на початковому складі в баритонованих формах й односкладовою висхідно-спадною інтонацією на кінцевому складі (при первісній довготі кінцевого складу); двоскладова висхідно-спадна інтонація на двох останніх складах (при первісній короткості двох останніх складів); односкладова висхідно-спадна інтонація на передостанньому складі (при первісній довготі передостаннього складу й короткості кінцевого складу) в окситонованих формах.

В. Дібо виділяв акцентні типи залежно від похідності / непохідності. Він зазначав, що в **непохідних** – дві акцентні парадигми: *1-а а.п.* – нерухома з постійним наголошенням на корені, *2-а а.п.* – рухома, яка включає два типи словоформ: а) форми з наголосом на флексії, б) форми-*enclitomena*, ненаголошені в більшості фразових позицій, але в абсолютній позиції мають початковий наголос. У **похідних** – три акцентні типи: *тип А* – нерухомим наголосом на корені слова, *тип В* – з нерухомим наголосом на суфіксі, *тип С* – з рухомим наголошенням (= 2-ій а.п.).

С. Пономаренко зазначає, що в дериваційному плані рухомістю / нерухомістю наголосу характеризуються похідні повнозначні слова, тоді як у непохідних така характеристика відсутня, оскільки в сучасній мові вони не мають словотвірної бази. Отже, для характеристики місця наголосу під час словотвірного акту доцільніше використовувати поняття акцентно-дериваційного типу.

Акцентно-дериваційний тип (АДТ) – це модель розміщення наголосу в процесі словотворення в межах словотвірної пари. Тому, можна визначити нерухомі АДТ (АДТ Р, АДТ R, АДТ S, АДТ F, АДТ I), у яких наголос у процесі словотвірного акту не змінює свого положення, залишаючись на тій самій морфемі, та рухомі АДТ (АДТ RF, АДТ RS, АДТ SP, АДТ SF і т.д.).

Серед різноаспектних проблем акцентології важливе місце посідає дослідження закономірностей і висвітлення акцентуації слів різних морфологічних класів, як у діахронії, так і в синхронії. Праці з акцентології становлять значний внесок для розвитку акцентологічної науки та є джерельною базою для дослідження наголошення не лише під час словозміни, а й словотворення.

УДК 37.02:37.091]:061.1

Н.Г. Пономаренко

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ В НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇНАХ ЄС

Стаття присвячена забезпеченню якості післядипломної освіти в німецькомовних країнах. З'ясовано, що необхідність забезпечення якості післядипломної освіти закріплено на законодавчому рівні. Встановлено, що в усіх німецькомовних країнах розроблені інструменти, за допомогою яких здійснюється забезпечення якості у цій галузі освіти.

Ключові слова: *якість, післядипломна освіта, інструменти, стандарти забезпечення якості*

В останній час все більшого значення набуває навчання упродовж життя, що призвело до усвідомлення підвищення якості післядипломної освіти. У 2004 році в Німеччині був введений федеральний сертифікат для установ післядипломної освіти «Знак якості LQW2» (Lernorientierte Qualitätssicherung in der Weiterbildung Version 2 (Забезпечення якості післядипломної освіти, орієнтованої на навчання, версія 2)), а в 2007 році запроваджений новий стандарт якості PAS 1037 для установ заочної форми навчання та програм e-learning [42].

Забезпеченню якості післядипломної освіти Австрії приділяється також значна увага. Зокрема, в 2011 році були розроблені рамки якості освіти дорослих (Qualitätsrahmen für die Erwachsenenbildung in Österreich (ÖCERT)), на основі яких здійснюється підтвердження якості та сертифікація установ післядипломної освіти [113].

Згідно Федерального закону про післядипломну освіту Швейцарії (Bundesgesetz über die Weiterbildung) [22] забезпечення та розвиток якості післядипломної освіти повинен бути гарантований з чотирьох аспектів: пропозиції, кваліфікація випускників, навчальні програми та процедура атестації. З цією метою в Швейцарії використовують такі інструменти, як eduQua, ModuQua та інші [230, 231].

Післядипломна освіта в Ліхтенштейні пропонується великою кількістю приватних інституцій. Оскільки в країні не існує розпоряджень щодо забезпечення якості приватних установ післядипломної освіти, ці установи самі несуть відповідальність за забезпечення якості своєї діяльності [48].

Література:

1. Douillet J. Wertevorstellungen bei LQW-Anwendern. *Die Zeitschrift für Erwachsenenbildung*. 2016. № 2. S. 35–37.
2. Qualitätsrahmen für die Erwachsenenbildung in Österreich [Електронний ресурс] URL: <https://oe-cert.at/> (дата звернення: 25.07.18)
3. Bundesgesetz über die Weiterbildung [Електронний ресурс] URL: <https://www.admin.ch/opc/de/official-compilation/2016/689.pdf> (дата звернення: 19.06.18)
4. Швейцарський сертифікат якості для установ післядипломної освіти eduQua [Електронний ресурс] URL: http://www.eduqua.ch/002alc_00_en.htm (дата звернення: 3.06.18)
5. Швейцарський сертифікат якості для установ післядипломної освіти ModuQua [Електронний ресурс] URL: <http://www.moduqua.ch/> (дата звернення: 3.06.18) URL: <https://www.admin.ch/opc/de/classified-compilation/20001860/index.html> (дата звернення: 1.05.18)
6. Eurydice Network. Qualitätssicherung in der allgemeinen und beruflichen Erwachsenenbildung Liechtenstein [Електронний ресурс] URL: https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/Liechtenstein_de:Qualit%C3%A4tssicherung_in_der_allgemeinen_und_beruflichen_Erwachsenenbildung (дата звернення: 20.05.18)

ВПЛИВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

The article deals with the problem of foreign language influence on the formation of professional mobility of future specialists. The pedagogical conditions of professional mobility by means of a foreign language are outlined. It is revealed that the process of studying foreign languages is aimed at forming elements of general cultural and professional competences.

У статті висвітлено проблему впливу іноземної мови на формування професійної мобільності майбутніх фахівців в умовах вищого навчального закладу. Окреслено педагогічні умови професійної мобільності засобами іноземної мови. Виявлено, що процес вивчення дисципліни з іноземної мови направлений на формування елементів загальнокультурних і професійних компетенцій.

Однією з найважливіших сфер людської діяльності постає професійна діяльність, у зв'язку з чим актуальним стає вивчення професійної мобільності як інтегрованої характеристики особистості. А в контексті сучасної української освіти це особливо актуально при переході до системи підготовки фахівців.

На думку Л.Л.Сушенцевої, для культурної глобалізації характерне зближення ділової і споживчої культур між різними країнами світу, широке використання англійської мови для міжнародного спілкування, стрімке розширення мережі Інтернет для одержання інформації та спілкування, а також зростання міжнародного туризму [3, с.46].

У педагогіці неодноразово підкреслювалася роль процесу оволодіння студентами іншомовним спілкуванням для розвитку професійних якостей майбутнього фахівця. Із аналізу наявних на сьогодні джерел можна зробити висновок, що досить велика кількість досліджень орієнтована на професійне становлення студентів засобами іноземної мови. Так, С.Б. Ступіна відзначає, що сучасна орієнтація освіти на формування компетенцій як готовності і здатності людини до діяльності та спілкування передбачає створення дидактичних і психологічних умов. Одним із сучасних напрямків «активного навчання» є інтерактивне навчання. Інтерактивне навчання передбачає відмінну від звичної логіку освітнього процесу, не від теорії до практики, а від формування нового досвіду до його теоретичного осмислення через застосування [2, с.17].

Формування професійної мобільності майбутніх фахівців в умовах єдиного європейського освітнього простору відкриває нові можливості не тільки для здобуття освіти, а й для формування європейського ринку праці.

На думку Л.Л. Сушенкової, проблема професійної мобільності постала перед людиною у зв'язку з необхідністю пристосовуватись до нових умов діяльності, пов'язаних з процесами диференціації та інтеграції у професійній діяльності [3, с.11].

Процес вивчення дисципліни з іноземної мови направлений на формування елементів загальнокультурних і професійних компетенцій. Саме сукупність даних компетенцій в майбутньому визначатиме рівень професійної підготовки майбутніх

фахівців, ступень їх готовності до професійної само визначеності та професійної діяльності.

Професійна мобільність і компетентність взаємозалежні. Професійні компетенції, що становлять фундамент професійної компетентності, є фактором формування професійної мобільності, а професійна мобільність сприяє формуванню професійної компетентності.

Вивчення іноземних мов та їх використання як засобу міжнародного спілкування сьогодні неможливо без глибокого і різнобічного знання культури носіїв цих мов, їхнього менталітету, національного характеру, способу життя, бачення світу, звичаїв, традицій тощо [1].

Для успішного формування професійної мобільності необхідно виділити особистісні характеристики, що забезпечують мобільність людини. До їх числа відносяться активність, комунікативність, креативність, гнучкість, адаптивність. Поняттю «професійна мобільність» властива категорія адаптації, а саме готовність до професійної діяльності, оволодіння її змістом і формою на рівні, достатньому для самостійної роботи, готовність до прийняття системи цінностей, характерних для даного прошарку суспільства. Володіння іноземними мовами сприяє процесу розширення світогляду особистості студента, активізації культурного освоєння світу, що сприяє комунікації культур і професійному зростанню та вдосконаленню знань студентів.

Таким чином, професійна мобільність виступає критерієм оцінки результативності професійного розвитку спеціаліста. Реалізація основних напрямків щодо вдосконалення процесу формування професійної мобільності майбутніх фахівців сприяє безперервному розвитку їх особистісного та професійного потенціалу.

Для успішної професійної діяльності після закінчення ВНЗ важливо ще протягом навчання виховувати у студентів розуміння необхідності ефективної комунікативності, яка передбачає розвиток особистості майбутнього фахівця. Отже, цілком очевидним є той факт, що вивчення іноземної мови в системі вищої освіти є потужним чинником впливу на особистість і сприяє формуванню соціальної мобільності особистості, становленню майбутнього фахівця як професіонала.

Література:

1. Артемчук Т.О. Про сучасні підходи до вивчення і викладання іноземних мов. Рідна школа. 2003. № 9. С. 46-47.
2. Ступина С.Б. Технологии интерактивного обучения в высшей школе: Учебно-метод. пособие. Саратов: 2009. 52 с.
3. Сушенцева Л. Л. Формування професійної мобільності майбутніх кваліфікованих робітників у професійно-технічних закладах: теорія і практика: монографія / Н. Г. Ничкало. Кривий Ріг, 2011. 439 с.

PEDAGOGICAL PSYCHOLOGY: BEYOND THE 21ST CENTURY

Pedagogical psychology is the psychology of learning and teaching. Most of the educational psychologists spend their time studying ways to describe and improve learning and teaching. The article presents the application of psychology and psychological methods to the study of motivation, development, learning, assessment, instruction and related matters that influence the interaction of teaching and learning.

Key words: pedagogical psychology, learning, teaching, pedagogical theory.

Педагогічна психологія – це психологія навчання і викладання. Більшість педагогів-психологів витрачають свій час на вивчення способів опису та вдосконалення навчання і викладання. В статті наведено застосування психології та психологічних методів для вивчення мотивації, розвитку, навчання, оцінки і суміжних питань, що впливають на взаємодію викладання і навчання.

Ключові слова: педагогічна психологія, навчання, викладання, педагогічна теорія.

Pedagogical psychology is the branch of psychology concerned with the scientific study of human learning. The study of learning processes, from both cognitive and behavioral perspectives, allows researchers to understand individual differences in intelligence, cognitive development, affect, motivation, self-regulation, and self-concept, as well as their role in learning. The field of educational psychology relies heavily on quantitative methods, including testing and measurement, to enhance educational activities related to instructional design, classroom management, and assessment, which serve to facilitate learning processes in various educational settings across the lifespan.

The need of a society to educate its young in order to help them become valuable members of that society was likely recognized even before historical records began accumulating. The classic philosophers recognized this need even as they thought about other issues (Tweed and Lehman, 2002) [5].

However, it appears that pedagogical theory has remained relatively stagnant, focusing on the teaching-by-lecture model until well into the 20th century (Landrum, 2009; Berrett, 2014). As governments and citizenry began realizing that older methods of education were not optimally preparing students to become productive and self-fulfilling members of society, societies began examining older approaches to education and new, hopefully more effective methods have been developed [2].

Schmaltz and Lilienfeld discuss an engaging way to teach critical thinking. They suggest presenting pseudoscience claims in class (e.g., paranormal phenomena), and then require that students closely examine these claims. By comparing pseudoscience claims with claims derived from scientific methods, students sharpen their critical thinking skills. Universities or government agencies in many nations now recognize critical thinking as an essential learning outcome for high school or college graduates [e.g., in the United States (Association of American Colleges and Universities, 2005) and Canada (Premier's Technology Council, 2010)]. In a novel approach, Binnun and Tarrasch

describe a method for incorporating contemplative exercises, which they call “personal brain investigations” into a neuroscience course. They explain that some students in the humanities and social sciences have difficulty accepting some aspects of neuroscience, for instance, its reductionism; thus, adding an experiential component can enhance understanding and retention. The authors present survey results from students, revealing that many students reported satisfaction with the exercises, agreeing that the exercises produced benefits, such as discovery of new dimensions in relation to brain and mental processes [1].

Gernsbacher describes the benefits of online courses over face-to-face. For instance, online courses can readily be designed to produce distributed learning, which leads to better mastery of course material. Van Doorn and Van Doorn's review presents a somewhat different perspective. The authors conclude that, in many cases, hybrid (blended) courses (which combine features of face-to-face and online) may be the best platform for many students, particularly non-traditional students. The authors also present a typology of the differing learning styles and needs of traditional and non-traditional students. Gernsbacher's and the Van Doorns' discussions are highly relevant in the 21st century; in 2013, one-third of university students in the United States took at least one online course (Allen and Seaman, 2013). Schmaltz and Enstrom describe how to most effectively use PowerPoint in teaching, explaining that university instructors are rarely taught how to use PowerPoint prior to entering the classroom [6].

In an opinion piece, Calder Stegemann discusses 21st century goals of teaching as identified by government agencies in Canada (e.g., Premier's Technology Council, 2010), and explains that pedagogical approaches to courses can be modified in order to achieve these new goals. Calder Stegemann specifically describes an approach to teaching educational psychology students. For instance, since a primary goal of educators is to teach students how to learn rather than to teach students information, instructors should devote more time to teaching students how to acquire information and less time to the dissemination of information (i.e., lecturing) [4].

Research by Reeve and Deason discuss an issue which is affecting the ability of higher education institutions to produce the most effective teaching methods: the employment contracts and working conditions of non-tenure-track (NTT) faculty who comprise the majority of faculty in higher education in the United States and other countries. Their study investigated relationships among working conditions, demographic and psychological variables, and measures of well-being in NTT faculty. They found that faculty with lower incomes, higher organizational commitment, and who desired a permanent position experienced elevated levels of depression, stress and anxiety. Since the goal of higher education is to produce the next generations of productive citizens, any variable that negatively impacts pedagogy must be addressed [3].

A number of societal factors including increasing technology, globalization, and neoliberalism have impacted all primary institutions in societies across the world. These factors have created both challenges to and opportunities for society's goal of educating our citizenry. The ideas and findings presented here offer valuable contributions to the growing discussion about how we may best prepare the next generations of global citizens in the 21st century.

References:

1. Allen I. E., Seaman J. (2013). Changing Course: Ten Years of Tracking Online Education in the United States. Wellesley, MA: Babson College/Quahog Research Group. [Google Scholar]
2. Association of American Colleges and Universities. (2005). The Essential Learning Outcomes. Available online at: <http://www.aacu.org/leap/vision.cfm> (Retrieved December 31, 2014).
3. Berrett D. (2014). Who's the hardest-working person in the lecture hall? Maybe it should no longer be the professor. Chron. High. Edu. 61:A14 Available online at: <http://chronicle.texterity.com/chronicle/20141121a?folio=A14#pg14> [Google Scholar]
4. Landrum R. E. (2009). Faculty and student perceptions of providing instructor lecture notes to students: match or mismatch. J. Instr. Psychol. 37, 216–221 Available online at: http://scholarworks.boisestate.edu/psyc_facpubs/26/ [Google Scholar]
5. Premier's Technology Council. (2010). A Vision for 21st Century Education. BC: Government of British Columbia; Available online at: http://www.gov.bc.ca/premier/attachments/PTC_vision%20for_education.pdf (Accessed December 2014). [Google Scholar]
6. Tweed R. G., Lehman D. R. (2002). Learning considered within a cultural context: confucian and Socratic approaches. Am. Psychol. 57, 89–99. 10.1037//0003-066X.57.2.89 [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]

УДК 81(07)

М.А.Раковська

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Abstract. *In the article the author emphasizes the necessity of teaching a foreign language in view of cultural aspects. It is noted that today the emphasis in the strategy of foreign education transfers from the study of a foreign language to the system "language and culture". As a result of studying the culture of a country which language studies it is formed in students not only respect for the cultural values of another country, but also a sense of love and pride for their native land.*

Keywords: *culturological approach, culturological competence, foreign language, professional communication.*

Анотація. *У статті автор наголошує на необхідності викладання іноземної мови з урахуванням культурологічних аспектів. Зазначає, що сьогодні акцент в стратегії іншомовної освіти зміщується з вивчення іноземної мови на систему «мова і культура». В результаті вивчення культури країни мови, що вивчається у студентів формується не тільки повага до культурних цінностей іншої країни, але й почуття любові і гордості за рідну землю.*

Ключові слова: *культурологічний підхід, культурологічна компетентність, іноземна мова, професійне спілкування.*

На сучасному етапі державне відродження України залежить від стратегії національної системи освіти і виховання студентів, які усвідомлюють свою національну ідентичність і причетність до світової культури. Євроінтеграція,

приєднання до Болонського процесу, формування європейського освітнього середовища, стрімкий зріст науково-технічного прогресу обумовили нові вимоги культури спілкування особистості як учасника комунікативної взаємодії. Відповідно зросла потреба використання іноземної мови в процесі міжкультурної інтеграції на національному та міжнародному рівні. Отже, важливим завданням сучасної освіти є не лише оволодіння студентами лінгвістичними навиками, але й комплексом знань, поєднаних з світовою та національною культурою, вмінням думати і відчувати на рівні носія мови.

Зазначимо, що саме у вузі під час навчання формуються основи професійного спілкування, культурного розвитку особистості, тому акцент в стратегії іншомовної освіти зміщується з вивчення іноземної мови на систему «мова і культура». Питання щодо необхідності навчання іноземної мови через вивчення елементів культури знаходить своє відображення в роботах Ю.Пасова, П.Сисоєва, Н.Бібік, В.Сластьонина, О.Тернопільської, О.П. Садохіна, Т.А.Ткаченко, С.Г.Термінасова та ін. Садохін О.П. у своїх дослідженнях приділяє особливу увагу формуванню міжкультурної толерантності й проблемам практичної адаптації індивідів до реалій інших культур [2]. Тер-Мінасова С.Г. розглядає питання діалогу культур в лінгвістичному аспекті [3].

Необхідність застосування культурологічного підходу до вивчення іноземної мови, удосконалення цього процесу і підвищення рівня його якості виникла у зв'язку з процесами глобалізації та потребою формування сприятливих умов для особистісного розвитку людини, її соціалізації у середовищі, якому притаманна наявність представників різних націй та культур.

На сьогодні є актуальним дослідження щодо перегляду загальної методології викладання іноземних мов з урахуванням професійних потреб і культурологічного підходу, виявлення основних характеристик і особливостей системи професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців і визначенні об'єктивних потреб в її вдосконаленні, визначення контрольних критичних точок в системі іншомовної підготовки.

Підвищення рівня культурологічної компетенції студентів має спиратися на нову систему культурологічної підготовки. Одночасно культурологічний підхід є однією з тенденцій сучасної освітньої парадигми. А метою такого освіти стає людина культури, змістом - культура, як середовище, а культуро творчість - способом розвитку особистості в культурі.

Отже, для формування у студентів сучасних знань про культуру, реалії життя в іншомовних країнах, адекватної поведінки в різноманітних життєвих ситуаціях, тобто соціокультурної обізнаності, необхідно активніше впроваджувати культурологічний підхід до вивчення іноземної мови, оскільки він сприяє формуванню глобального мислення студентів та створює інтелектуальну базу для їхньої майбутньої професійної діяльності.

Слід зазначити, що в рамках культурологічного підходу до навчання англійської мови, обговорюючи соціокультурні аспекти в житті британського чи американського суспільства, ми постійно звертаємось до реалій нашого сучасного буття в Україні, що сприяє формуванню національної самосвідомості студентів. Культурологічний підхід в контексті професійної підготовки передбачає вироблення гуманістичного світогляду у студентів, виховання патріотизму, залучення до цінностей культури, трансляції індивідуального досвіду. В результаті вивчення культури країни мови, що вивчається, її традицій і звичаїв, порівняння і

зіставлення їх з реаліями рідної країни у студентів формується не тільки повага до культурних цінностей іншої країни, але й почуття любові і гордості за рідну землю.

Література:

1. Byram M. Investigating Cultural Studies in Foreign Language Teaching / M. Byram. — Clevedon : Multilingual Matters, Ltd., 1991. — 163 p.
2. Садохин А.П. Введение в теорию межкультурной коммуникации. Москва: «Высшая школа», 2005. 310 с.
3. Тер-Миносова С.Г. Язык и межкультурная коммуникация. – М., 2000. – 624 с.
4. Тюрдьо Е. Информационно-культурологический подход к преподаванию английского языка / Е.Тюрдьо <http://shakhtyedu.ru/modules/forum/forum.css>

УДК 381.1, 811.111

V.I. Rakhuba

DESIGNING A LANGUAGE COURSE FOR STUDENTS OF LOGISTICS

Changes that take place in a society bring forward special demands to graduates' competences. During the time of studies a student should acquire skills in foreign language communication within the framework of their profession which will help them to be more competitive in labour market.

Просхідні в суспільстві зміни висувують особливі вимоги до компетенцій випускників. За час навчання студент повинен набути навичок спілкування іноземною мовою в рамках своєї професії, що допоможе йому бути більш конкурентноздатним на ринку праці.

Introduction. Current modernization of national economies, increasing exchange of information and cooperation between countries, a growing demand for employees' professionalism set new challenges to education. The purpose of higher education is not only to train students for a certain kind of activities but also help them absorb cultural values, adapt to new situations, creatively express their ideas, accept responsibility. Of no less importance is a foreign language competence which contributes to a student's ability to compete and be in demand in today's labour market.

Consolidation of institutions' material base, the use of both traditional and innovative teaching technologies widen foreign language teachers' possibilities. Students themselves begin to better understand what benefits the knowledge of a foreign language may give them. But such a favourable situation in no way means that the issue of the quality of foreign language teaching has lost its topicality.

Main part. The widening of foreign language functions determined by socio-economic and cultural changes has led to the change of its role in a society: 'from... an educational subject it turned into a basic element of modern educational system, a means of achieving a person's professional realization' (author's translation) [1, p.7].

A practical goal of all linguistic education aimed at developing student's personality by means of a foreign language is the formation of his communicative competence. Taking into account learners' professional specificity is a cornerstone of foreign language teaching in a technical university. T. Hutchinson and A. Waters point

out that profession oriented English may be viewed as “an approach to language teaching in which all decisions as to content and method are based on the learner’s reason for learning” [2, p. 19].

A course development must be preceded by the learners’ needs analysis which is defined as “the systematic collection and analysis of all subjective and objective information necessary to define and validate defensible curriculum purposes that satisfy the language learning requirements of students within the context of particular institutions that influence the learning and teaching situation” [3, p. 36], as “the procedure of establishing the *what* and *how* of a course” [4, p. 126].

Qualitatively conducted analysis of learners’ needs allows to develop a relevant course as it gives a possibility to get necessary information, especially in connection with what kind of foreign language activities they will be engaged in at their place of work. This analysis helps to define both the amount of the material to be taught and specific goals that must be achieved by learners, makes it possible to organize a teaching process in such a way that communication skills are developed in situations that are similar to those which graduates may face in their workplace.

Teaching a foreign language in conditions of the absence of language natural environment demands certain effort on the part of a teacher. Creation of natural communication situations, giving students a chance for self-correction, correcting mistakes after a student speaks up — all this compensates for the student interest decline. Creation of favourable psychological atmosphere during teaching sessions, preservation of learners’ positive motivation by virtue of supporting in them feelings of optimism and confidence through sensing their successfulness becomes a stimulus for the formation of their foreign language competence.

One of the means of raising the effectiveness of foreign language teaching in Brest State Technical University is an introductory practice for students of logistics. Its aims are the formation and consolidation of language skills, and it is aimed at disclosing the peculiarities of future specialists; professional activities, psychological adaptation to the chosen profession, developing skills in using a foreign language in teaching activities in connection with the specialty being acquired. In the beginning students visit an enterprise, then during their classes they study materials that cover various aspects of enterprise activities, collect and process concrete materials which are directly related to an enterprise functioning. The introductory practice finishes with their preparation of this enterprise presentation in a foreign language. This practice widens the borders of a compulsory language course, motivates students and helps them display their creativity.

Conclusion. Student training in an establishment of higher learning is directly connected with the formation of future specialists’ professional culture in which a significant role is allotted to developing professional foreign language competence. The development of a profession oriented language course on the basis of needs analysis with its subsequent filling with proper language materials and making use of various forms of work opens wide opportunities for students to acquire knowledge, raises their motivation, contributes to intensifying a teaching process on the basis of optimal combination of forms and modes of work.

References:

1. Voitovich, I. K. Foreign Languages in the Context of Continuous Education : monograph / I. K. Voitovich ; T. I. Zelenina (ed.). – Izhevsk : Udmurtski University Publishers, 2012. – P.7.

2. Hutchinson, T., Waters, A. English for Specific Purposes: A Learning-centered Approach / T. Hutchinson, A. Waters. – Cambridge : CUP, 1987. – P. 19.

3. Brown, J. C. The Elements of Language Curriculum: A Systematic Approach to Program Development / J. C. Brown. – NY : Heinle and Heinle, 1995. – P. 36.

4. Dudley-Evans, T., St. John, M. J. Developments in ESP: A Multidisciplinary Approach. / T. Dudley-Evans, M. J. St. John. – Cambridge : CUP, 1998. – P. 126.

УДК 811.111

I. Реннер

INFLATION IN UKRAINE. ITS FEATURES AND WAYS TO OVERCOME IT

Inflation - means the depreciation of money as a result of exceeding the amount of trademarks in circulation, compared with the sum of commodity prices.

The appearance of inflation is an increase in prices - a direct reflection of the depreciation of money. As a phenomenon, inflation has already been known from about the fourth and third centuries. until e. in terms of monetary monetary systems. The reason for the depreciation of coins was the deliberate reduction of monetary metal in them. Thus, in the Roman empire, emperor Sempthymi Sever in 1982, the content of copper in silver coins was increased by 50 - 60%, which led to a depreciation of money and rising prices.

Examples of monetary - monetary inflation took place in later periods. However, in pre-capitalist formations and in the period of capitalism, up to the abolition of the gold standard, inflation was a sporadic phenomenon, since the amount of money in circulation was regulated spontaneously by their outflow into treasures or their inflow from there.

Purpose of the article: *the purpose of the paper is to define the concept of inflation, how it manifests itself and influences Ukraine, as well as to identify ways to overcome this phenomenon.*

Keywords: *inflation, economy, money system, market economy, deficit, commodity, surplus, money sphere.*

Інфляція-означає знецінювання грошей у результаті перевищення кількості грошових знаків, що перебувають в обігу, порівняно з сумою товарних цін.

Зовнішнім виявом інфляції є підвищення цін - пряме відображення знецінювання грошей. Як явище інфляція вже була відома приблизно з IV - III ст. до н. е. в умовах дії монетних грошових систем. Причиною знецінювання монет було навмисне зменшення в них грошового металу. Так, у римській імперії імператор Семптимієм Севером у 198 році вміст міді в срібних монетах було збільшено на 50 - 60%, що привело до знецінювання грошей і зростання цін.

Приклади монетно - грошової інфляції мали місце й у більш пізні періоди. Однак у докапіталістичних формаціях і в період капіталізму, аж до скасування золотого стандарту, інфляція була явищем спорадичним, тому що кількість

грошей в обігу регулювалася стихійно шляхом їхнього відпливу в скарби або їх припливу звідти.

Ключові слова: інфляція, економіка, грошова система, ринкова економіка, дефіцит, товар, надлишок, грошова сфера.

One of the indispensable attributes of monetary circulation in countries where the basis of social production is a market economy is inflation. This phenomenon, in fact, accompanied the commodity production throughout the historical path of its development, but with a particular frequency and negative consequences for the economy, inflation began to emerge in the twentieth century, when countries switched to paper-money systems. Inflation as a phenomenon covers practically all directions and areas of production and can lead to very acute social tension in society. At the same time, inflation which is significant in its scale undermines the economic position of the state, weakens its role in the world division of labor.

Inflation in Ukraine, as well as in other countries of the former socialist camp, is caused by many reasons, among them one can distinguish those that determined the main features of this process in our state:

Ukraine inherited from the USSR a very deformed economy, in which a huge role belonged to the military-industrial complex. In 1990, Ukraine's industry accounted for about 40% of production in military production. This dramatically reduced the economy's ability to meet the needs of the population and caused enormous unproductive costs.

Along with this, the national economy of Ukraine, as well as other CIS countries, was characterized by a high level of monopolization of the economy. An important reason for the rise in inflation in the early years of independent Ukraine was the fact that the government allocated enormous subsidies to support inefficiently operating enterprises. They belonged to the majority of collective farms, individual industrial enterprises and even branches, for example, coal.

The general state of the economy combined with the difficulties of the transition to the market period has led to a significant reduction in both industrial and agricultural production. For 1991 - 1999 the gross domestic product of the country decreased by 2.5 times.

Influenced the expansion of the state apparatus and so on.

An important reason for the development of the inflationary spiral was the rise in energy prices. Suffice it to say that only in 1992 the prices for oil, gas and petroleum products increased 300 times. In this regard, Ukraine, which does not have large reserves of energy resources and, above all, oil and gas, with its dependence on one supplier, has entered into an extremely difficult situation, and this has become one of the major factors of hyperinflation in our country.

Deformation of demand was a significant factor in inflation in Ukraine. Those groups of people who began to receive high incomes began to show increased demand for foreign goods and domestic goods of high quality. This led to an increase in disproportions in the economy, precisely because of a change in demand.

All these phenomena in the Ukrainian economy, as in the mirror, have been reflected in the huge deficit of the state budget, the coverage of which was largely carried out at the expense of the issuance of money.

In Ukraine, inflation is caused by a number of reasons, which, coupled with the complete destruction of the economic mechanism, has led to very serious consequences.

This difficult inflation period lasted practically until the monetary reform of 1996, after which inflation significantly decreased.

Ukraine has received special hopes for the suppression of inflationary processes after the end of the phase of depression and the beginning of recovery in social production. Already in 1999, the GDP decline was the smallest in all previous years and relatively small, and in 2000, for the first time, GDP grew by 5.9%. The following year it increased by 9.2%, in 2002 - by 5.2%, in 2003 by 9.3%, and in 2004 - by 12%. These positive changes, coupled with a sound monetary policy, also significantly influenced the dynamics of inflation. It began to sink noticeably and already in 2001 it was 6.1%, in 2002 it was 99.4%, and in 2003 it was 8.2%, although it increased in 2004 to 12.3%.

Ukraine has no significant experience in combating inflation, and therefore the theoretical and practical developments of Western economic science in this area were used in the development of our anti-inflationary policy in our country. This allowed our country, albeit with many serious mistakes, to curb, in the end, inflation and overcome your most negative social and economic consequences.

An important direction in the implementation of anti-inflationary policies should be central bank operations on the securities market. Active sale of securities and resuscitation of this market in Ukraine is a prerequisite for reducing the inflationary consequences of increasing wages, pensions, scholarships, etc. Today, this market in Ukraine is ineffective and weak. Strengthening its work becomes an indispensable condition for the development of the economy as a whole, as well as for improving the system of anti-inflationary measures of the state.

An important place in Ukraine for the containment of inflationary processes should be taken by the organization of public administration. In countries with economies in transition, and this is the economy of our country, an important anti-inflation measure is the control over the movement of foreign currency. The fact that the transition economy is characterized, as a rule, high level of dollarization. And this makes the money circulation very sensitive to all kinds of external and internal changes in the economy, and under certain conditions may become a factor in increasing inflation. At least domestic experts argue that, for example, between the course of hryvnia to the dollar and the level of inflation there is a fairly close connection.

In view of this, one should carefully design and implement currency policy in all its diversity. Policy in the area of exchange rate formation, organization of foreign exchange movement, its involvement in the investment process, methods and organization of its conversion into domestic currency, etc. - all of this is of great importance both for the entire reproduction process and for the state of the dynamics of inflationary processes.

Our young independent state is still only the first steps towards the development of anti-inflationary programs. But the first steps in this plane show that, when concentrating efforts of scientists in conjunction with the action of power structures, it is indeed possible to quickly gain a good experience in the fight against such a terrible phenomenon as inflation.

Inflation is an extremely complex socio-economic phenomenon and a long process. The inflation process in Ukraine is developing in accordance with generally accepted laws from moderate to hyperinflation.

Undoubtedly, Ukraine, having considerable economic potential, not only stabilizes the financial situation in the country, but also provides conditions for

controllability of the inflationary factor, which will enable it to take a proper place among other economically and socially developed countries of Europe.

References:

1. Galchinsky A.C. Theory of money Kyiv Fundamentals 2001
- 1.Rudavka S.I., Olshevsky P.B. Fundamentals of Economic Theory of Vinnytsia Thesis 2003
2. Savluk M.I. Money and credit Kyiv 2002
3. Ukraine's Way to Economic Security. Materials
4. Scientific and Practical Conference Kharkov NUVS 2004
- 5.Shchetinin AI Money and Credit Kyiv, Center for Educational Literature 2005

УДК 811.112+81'42

О.О. Саламатіна

ІНШОМОВНЕ ПУБЛІЦИСТИЧНЕ ІНТЕРВ'Ю ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

The article is devoted to the importance of socio-cultural competence formation at the foreign language lessons with the help of authentic texts of journalistic interview.

Key words: *socio-cultural competence, discourse, interview, integration process.*

Стаття присвячена важливості формування соціокультурної компетентності на заняттях з іноземної мови за допомогою аутентичних публіцистичних текстів інтерв'ю.

Ключові слова: *соціокультурна компетентність, дискурс, інтерв'ю, процес інтеграції.*

Одним із головних завдань вищої освіти сьогодення є пошук таких методів і форм навчання, які зможуть підготувати фахівців будь-якої сфери діяльності з високим рівнем знань та професіоналізму. Саме тому актуальною є побудова освіти згідно з європейськими, а також світовими стандартами. Отже, інтеграційний процес є обов'язковим в наші дні, саме цього вимагає сучасне суспільство.

Одним із напрямків інтеграції можемо вважати встановлення єдиних стандартів у середній та вищій освіті. А саме: оновлення змісту навчання та побудова його на основі творчої вольної освіти (Liberal Arts Education) [4]. Невід'ємною умовою інтеграції сучасної вітчизняної освіти до загальноєвропейського простору також вважаємо формування у здобувачів освіти соціокультурної компетентності, що включає до себе знання історії, культури, менталітету тієї країни, мова якої вивчається. Для її формування вважаємо за доцільне використання на заняттях з іноземної мови саме аутентичних іншомовних текстів, яскравими представниками яких є тексти-інтерв'ю сучасної преси. Особливий інтерес до публіцистичних текстів пояснюється тим, що їх спрямованість на масового адресата максимально відбиває соціальний комунікативний потенціал текстів такого типу.

Спираючись на опис інтерв'ю як окремого жанру публіцистики сучасними вченими-лінгвістами (Г.П. Апалат [1], А.Д. Беловою [2]), можна охарактеризувати

його як різновид тексту з визначеною спрямованістю, формою і композиційно-сюжетною побудовою, якому властивий стандартизований добір та організація мовних і немовних засобів у формуванні смислового, композиційного та мовленнєвого аспектів. Публіцистичне інтерв'ю – різновид актуального, опублікованого у засобах масової комунікації тексту, як правило, діалогічної форми, що є результатом мовленнєвої взаємодії журналіста-інтерв'юера та респондента (колективних авторів), спрямованої на передачу, одержання чи обмін інформацією, кінцевою метою якої є здійснення певного впливу на суспільного адресата (читача).

Слід зазначити, що комунікативні особливості інтерв'ю преси останнім часом усе частіше привертають увагу мовознавців та педагогів різних країн. Так, у сучасному німецькомовному публіцистичному інтерв'ю актуальним об'єктом аналізу стали його особливості як засобу масової комунікації (Ю. Пюшель [5]), жанрові та функціонально-комунікативні ознаки інтерв'ю преси (Е. Вінклер [7]), особливості тексту інтерв'ю як типу дискурсу (В.Д. Девкін [3]), його прагматична характеристика (Б. Зандіг [6]) тощо.

Отже, вивчення аутентичного іншомовного інтерв'ю на заняттях з іноземної мови ефективно впливатиме на формування соціокультурної компетентності здобувачів як вищої, так і середньої освіти і, тим самим, сприятиме поступовому здійсненню інтеграції вітчизняної освіти до загальноєвропейського освітнього простору.

Література:

1. Апалат Г. П. Структура, семантика і прагматика текстів інтерв'ю (на матеріалі сучасної англійської преси) : дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04 / Апалат Ганна Павлівна. – К., 2002. – 203 с.
2. Белова А. Д. Лингвистические аспекты аргументации (на материале современного английского языка) : дисс. ... доктора филол. наук : 10.02.04 / Белова Алла Дмитриевна. – К., 1998. – 443 с.
3. Девкин В. Д. Диалог : немецкая разговорная речь в сопоставлении с русской / Девкин В. Д. ? М. : Высшая школа, 2001. ? 159 с.
4. Онищенко В. О. Інноваційний розвиток національної вищої освіти в умовах інтеграції до європейського освітнього простору / В. О. Онищенко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbu.gov.ua>
5. Püschel Ü. Die Zeitung – das altjunge Medium / Ü. Püschel // Kommunikation und Lernen mit alten und neuen Medien / [unter Leitung von B. Rüschoff, U. Schmitz]. – Frankfurt/M. : Peter Lang, 1996. – S. 28–38.
6. Sandig B. Stilistik : Sprachpragmatische Grundlegung der Stilbeschreibung / Sandig B. – Berlin : de Gruyter, 1978. – 201 S.
7. Winkler E. Grundlegungen der Stilistik / Winkler E. – Bielefeld : Velhagen & Klasing, 1999. – 115 S.

DEVELOPMENT OF THE TOURISM INDUSTRY, AS A PRIORITY OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE

The article highlights the results of researches of tourist flows of Ukraine. The comprehensive assessment of the development of the tourism industry is indicated. The connection between the size of taxes and the rates of development of tourist processes is revealed.

Keywords: *tourism, international tourism, government regulation, development issue.*

У статті висвітлено результати досліджень туристичних потоків України. Зазначено комплексну оцінку розвитку галузі туризму. Виявлено зв'язок розміру податків від темпів розвитку туристичних процесів.

Ключові слова: *туризм, міжнародний туризм, державне регулювання, питання розвитку.*

Formulation of the problem. The economic transformations that take place in Ukraine are aimed at integration of Ukrainian enterprises into the system of international economic relations on the one hand, and the attraction of foreign entrepreneurs to activities in Ukraine - on the other. It is obvious that the foreign economic activity of each country is an important condition for its economic growth. This fact leads to a detailed investigation of tourism and the development of ways to improve its activities.

Analysis of recent research and publications. This issue is considered in the writings of such domestic and foreign scientists as: P. Afanasyev, O. Lyubitseva, L. Ustimenko, K. Borisov, S. Vasilchak, S. Simak, F. Kotler, J.Majkens, V.Mazoli and others.

The purpose of the article is to justify proposals for the development of the tourism industry in Ukraine.

Introduction. Dynamic changes in the sphere of tourism and contemporary globalization of socio-economic relations in the world substantially affect the tourism industry. In addition, transformational changes in the socio-economic and political system of Ukraine are responsible for reforming the tourism industry of Ukraine in relation to the new challenges [4].

Taking into account European integration of Ukraine, it is expedient to define tourism as a priority area of state activity. For many countries, international tourism has become the most profitable branch of the economy, and its revenues are an important component of national budgets. Travel and tourism stimulate the development of investment projects for the development of transport and hotel and tourist infrastructure (in particular, airports, roads, seaports, restoration of historical monuments, museums, development of natural protected areas), which increases the quality of life of the indigenous population, and service of tourists.

The main legal document that regulates the peculiarities of tourism activity in Ukraine is the Law of Ukraine "About Tourism" dated November 18, 2003 No. 1282-IV [1].

The development of the tourist and recreational industry contributes not only to raising the level of employment of the population, but it is important both at the local and at the global level. Today's tourist business should be one of the main impetus for innovation in the economy. But now we can argue that the containment of these processes is due to a number of factors, ranging from unprofessional business planning to harsh taxation [3].

Analyzing the volume of tourist flows in recent years, it should be noted that the development of tourism in Ukraine has a wave-like character. The first recession is observed in 2009 when Ukraine faced a financial crisis. Over the next four years, tourism is developing again, with the growing number of foreigners who visited Ukraine, but in 2013, due to the worsening socio-political and economic situation in the country, the volume of tourist flows is sharply reduced. According to statistics from 2014, the number of visitors increased by 10%, which indicates a slow rise in the tourism industry.

This industry is of particular value not only because it fills the treasury and allows us to develop the country's potential, but also because the increase in the number of tourists entails the development of foreigners' awareness of our culture and contributes to the establishment of foreign economic relations.

Unfortunately, today in the country there are persistent problems of development of the industry, which is being overcome by increasing the number of tourists and the development of tourist activity in the country as a whole. Among the main issues are the following: the imperfection of the legislative and regulatory framework of the industry, poor quality of service and non-compliance with the standards of accommodation facilities, weak interaction between local executive authorities and local authorities in ensuring the development of tourism and recreation in the region, poor awareness of potential tourists about the possibilities of recreational-tourist potential of the country, lack of well-established communication policy.

The tourist infrastructure of Ukraine doesn't correspond to the tourism and resource potential of the country and demands improvement and bringing to international standards. Ukraine has all the prerequisites for becoming one of the most developed tourist countries in the world.

In order to transform potential opportunities into real conditions for the expansion of economic activity through the development of the tourism industry, it is necessary to comprehensively examine the existing problems and develop a strategy that will be regulated at the state level.

Given the foregoing, the processes associated with the implementation of the project of development of Ukraine as a European tourist state require more than ever before a deep analysis [2].

References:

1. Закон України "Про туризм" зі змінами та доповненнями від 18.11.2003 року № 1281-IV. [Електронний ресурс].
2. Парфіненко А.Ю. Туризм, як національний пріоритет соціально-економічного розвитку України / А.Ю.Парфіненко // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Економічна серія. - 2010. - №884. - С.165-170.
3. Черниш І. В. Оцінка інвестиційного середовища туристично-рекреаційного сектора економіки Полтавського регіону / І. В. Черниш // Економіка і управління. – 2007. – №6. – С. 39-45.

4. Шморгун Л. Г. Перспективи розвитку організацій туристичної сфери в Україні в нинішніх умовах / Л. Г. Шморгун // Формування ринкових відносин в Україні. – 2015. – №1. – С.61-64.

УДК 378.147.88

О.О. Смірнова

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ.

Information and communications technologies have become the necessity and an integral part of today's computer assisted language learning, which expects, on the one hand, the teachers' training to use computer technologies, and on the other hand, the disposition of students to work independently. The article gives a profound analysis on the expediency of the introduction of modern information and computer technology, multimedia and advanced techniques in the process of foreign language mastering in classrooms, in a distance and for individual purposes.

У статті проаналізовано доцільність впровадження сучасних інформаційних та комп'ютерних технологій, мультимедійних засобів та передових методик у процесі опанування іноземної мови в процесі аудиторної, дистанційної та самостійної роботи. Доведена необхідність використання інноваційних технологій у практиці навчання іноземних мов. Розглянуто перспективи використання можливостей мережі Інтернет, автоматичних систем перевірки та оцінювання знань, комп'ютерної техніки для більш ефективного та результативного вивчення мови.

В умовах швидкого розвитку технологій та науки постає питання щодо інтенсифікації шляху розвитку особистості фахівців на всіх етапах формування у всіх сферах суспільства. У зв'язку з цим відбувається переосмислення підходу щодо організації процесу навчання іноземним мовам, а саме виникає необхідність оновлення змісту та методів застосування інноваційних технологій. Освіта повинна відповідати потребам та реаліям сучасного життя, тобто вдаватися не тільки до напрацьованих досягнень у галузі викладання іноземних мов, а й впроваджувати сучасні технології, розробляючи актуальні методики та методи викладання.

Використання сучасних інноваційних технологій в процесі навчання англійської мови це не просто забаганка викладача, це вимога часу. Саме вони роблять процес вивчення актуальним и водночас складним. Бо ставить задачу перед вчителем мати не тільки ґрунтовну фахову підготовку, але й володіти сучасною комунікативною методикою та вміти використовувати інформаційні технології на всіх етапах навчального процесу [4].

Сучасні технології в освіті – це професійно-орієнтоване навчання іноземної мови, проектна робота в навчанні, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, робота з навчальними комп'ютерними програмами з іноземних мов (система мультимедіа), дистанційні технології в навчанні іноземних мов, створення презентацій в програмі PowerPoint, використання інтернет-ресурсів, навчання іноземної мови в комп'ютерному середовищі (форуми, блоги, електронна пошта), новітні тестові технології (створення банка діагностичних матеріалів з курсу навчального предмета «Іноземна мова» для

проведення комп'ютерного тестування) [1]. Часовий фактор є ще одним аргументом на користь використання комп'ютерних технологій у навчанні граматики. По-перше, електронний формат передбачає відсутність чітких часових рамок виконання завдань (за потреби). По-друге, комп'ютерні програми дозволяють заощадити час на занятті під час пояснення нового матеріалу і використати його для вправ комунікативного спрямування, що сприятимуть кращому засвоєнню вивченого на практиці.

Слід зазначити, що мережа Інтернет – це невичерпний ресурс для викладачів при підготовці до заняття, введенні лексики до будь-якої теми, впровадження нових видів мовленнєвої діяльності та цікавих форм перевірки знань. Як інформаційна система, Інтернет пропонує своїм користувачам різноманіття інформації і ресурсів.

Величезна популярність соціальних мереж, веб-сайтів створила нові можливості для оволодіння англійською мовою. Набуття комунікативної компетенції та мотивації завдячують технологічним досягненнями, що означає, що сьогодні, студенти можуть легко спілкуватися з іншими студентами на практиці, яка сприяє опануванню мови. З появою сайтів соціальних мереж, стріма, блогів, підкастів і wikis все це можна вважати революційним досягненням [2].

Найважливішою перевагою введення комп'ютерних технологій в навчальний процес є мотиваційний чинник. Новий спосіб подачі матеріалу викликає зацікавлення студентів, адже це дозволяє вивчати мову не лише за допомогою виконання традиційних тренувальних вправ, а й ігор та інших неординарних форм роботи, із залученням анімаційної графіки тощо [3].

Зважаючи на проаналізовані нами особливості використання електронних ресурсів у навчальному процесі, можна зробити такі висновки: використання комп'ютера саме по собі не є методом, а швидше середовищем для втілення різних підходів та педагогічних методик, а викладач повинен розробити такі види діяльності, у яких можна було б збалансовано використовувати комп'ютер та живе спілкування.

Література:

1. Альошина О.М. Сучасні методи та технології викладання іноземних мов у ВНЗ / О.М.Альошина // Вестник НТУ "ХПИ": Проблеми та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти. – 2012. – №30. – С.242-247

2. Давиденко Ю.Є. Програми з електронного листування як засіб формування мовленнєвих компетенцій / Ю.Є.Давиденко, М.Ю.Онищенко // Вісник ХПУ ім.В.Н.Каразіна. Серія: Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. – 2008. – Випуск 12. – С.98-103

3. Дроздович Н.Ю. Використання соціальних мереж для вивчення англійської мови технічного спрямування / Н.Ю.Дроздович // Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції “Сучасні підходи та інноваційні тенденції у викладанні іноземних мов”, 13-14 березня 2014. – м. Київ [Електронний ресурс]. –URL <http://interconf.fl.kpi.ua/node/1258>>. – Загол. з екрану. – Мова укр. 93

4. Полікарпова Ю.О. Традиції та інновації у викладанні іноземних мов в умовах інтеграції України до світової спільноти / Ю.О.Полікарпова. URL <http://www.academia.edu> . Мова укр.

PHOTOPERIODISM

In the article describes the phenomenon of photoperiodism in plants and its influence on the flowering stage of decorative and agricultural crops. The classification of plants in groups is given, the basis of the classification is the reaction of plants on the length of the light day. Two groups of plants are considered - plants of a long and short day. The important points of the biology of plants of these groups are described, and the effect of the light day's length on one of the main phases in the ontogenesis of plants.

Key words: *photoperiodism, plants of a long day, plants of a short day, flowering.*

У статті описується явище фотоперіодизму у рослин та його вплив на фазу цвітіння декоративних та сільськогосподарських культур. Наведена класифікація рослин за групами, в основу класифікації покладено реакцію рослин на довжину світлового дня. Розглянуто дві групи рослин – рослини довгого та короткого дня. Описано важливі моменти біології рослин цих груп, вплив довжини світлового дня на одну із головних фаз в онтогенезі рослин.

Ключові слова: *фотоперіодизм, рослини довгого дня, рослини короткого дня, цвітіння.*

An environmental factor of great significance in controlling flowering is day length. In tropical regions there is very little change in day length throughout the year, and the days and nights are about equal. In temperate regions, day length changes from winter to summer, and the long days coincide with the warmer season. Many tropical species when brought into our zone produce flower buds only when the days are short, and continued long days prevent the formation of flower buds. Plants native to the temperate zone have a variety of flowering habits. Many plants produce flower buds in the early spring when the days are moderately short. Others flower during the summer when the days are long. Still others produce flower buds during the short days of late summer and early fall. Plants are grouped according to their response to day length into what are called short-day plants, long-day plants, and day-neutral or indeterminate plants. The short-day plants in general develop flower buds when the days are less than 13 or 14 hours long. The long-day plants produce flower buds when the days are longer than 13 or 14 hours. The day-neutral or indeterminate plants flower regardless of whether the days are short or long.

The critical photoperiod is not the same for all species in the same group. Chrysanthemums and poinsettias are both short-day plants. Chrysanthemums set flower buds when the days (including twilight) are shorter than 14.5 hours, whereas poinsettias produce flower buds only when the days are less than 12.5 hours. This fits our experience, for we know that chrysanthemums flower earlier in the fall than do poinsettias. Spinach and rose mallow are long-day plants. Spinach flowers when the days are longer than 14 hours, the rose mallow when they are longer than 13 hours. We learn then that short-day plants flower only when the days are less than a critical length and the long-day plants flower only when the days are longer than the critical length. When short-day plants are grown with days longer than the critical duration, they grow

vegetatively but do not flower. Long-day plants grown with days shorter than the critical make vegetative growth, but flowering is prevented.

Short-Day Plants. Plants of the north temperate region which flower early in the spring or in the autumn are short-day plants. At the equator the days are always short (12 hours) and hence plants from equatorial regions are generally short-day plants. When such plants are introduced to northerly latitudes, they flower in early spring, autumn, or winter.

Chrysanthemums, asters, salvia, cosmos, and poinsettia are typical short-day plants. They may be induced to flower out of season by altering the length of day. For example, if light is excluded from chrysanthemums from 5:00 in the afternoon until 8:00 A.M. each day beginning in early July, the plants flower earlier than usual. When the days are naturally short, flowering of short-day plants may be prevented by increasing the day length with artificial light or by interrupting the dark periods with light for times ranging from 1 minute in some species to 1 hour in others. There is increasing evidence for believing that the length of the dark period is more important than the length of the light period. Short-day plants require a long uninterrupted night for flowering. Sugar cane is a short-day plant. If the dark period is interrupted, sugar cane does not flower even though the days are short. The stem of sugar cane is the valuable product and flowering is not desired.

A knowledge of photoperiodic requirements of plants is not only of value in timing florists' crops, but it is also of value in agronomy. Soybeans are short-day plants. If planted early, they make considerable vegetative growth before the days become short enough in late summer to induce flowering. The large plants give a high yield. If the seeds are sown late, the plants are relatively small when the days are short enough for flowering and accordingly the yield per plant is low. If it is necessary to sow late, more seed must be planted per acre in order to obtain a profitable yield.

Long-Day Plants. Long-day plants flower when the days are more than 13 or 14 hours long. In the United States, plants which flower in late spring or early summer are long-day plants. In latitudes of 60° or more, most species are long-day plants. Short-day plants are not found at such latitudes because in spring and autumn when the days are short, temperatures are too low for flowering. Cereals, lettuce, radish, clover, and Rudbeckia are long-day plants that flower during summer. They may be induced to flower during our winters by artificially lengthening the days. The intensity of the supplementary light need not be high; about 5 foot-candles are sufficient, and some plants respond to supplemental light of only 0.1 foot-candle. Long-day plants will flower when the days are short if the dark period is interrupted near midnight with light. A long dark period favors flower formation of short-day plants but prevents flower formation of long-day plants. Interrupting a long dark period with light prevents flowering of short-day plants but promotes flowering of long-day plants.

Indeterminate or Day-Neutral Plants. Plants such as tomato, dandelion, cotton, sunflower, and snapdragons, which flower regardless of day length, are known as day-neutral plants.

Література:

1. The Editors of Encyclopaedia Britannica See Article History. Photoperiodism. – []: <https://www.britannica.com/science/photoperiodism>
2. Thomas B. Photoperiodism in Plants [Text]/Brian Thomas, Daphne Vince-Prue. – 2th ed. – Academic Press, 1997 – 428 p.

3. Samach A. Photoperiodism: The consistent use of CONSTANS/ A. Samach, A. Gover.–[]: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0960982201003840>

УДК 378.147:811

K.V. Tishechkina
T.A. Gannichenko

METHODS IN ENGLISH TEACHING

This article deals with different classification of teaching methods. The definition of "method" is given. The authors focus on binary and interactive methods, pointing out their role in professional teaching.

Key words: *method, methodology, foreign languages, interactive learning.*

Learning foreign languages determines the use of certain teaching methods.

According to A.Alexiuk, *the teaching method* is a complex, multidimensional pedagogical phenomenon that is not a subject to synonymous definition. Analyzing the essence and structure of teaching methods, the scientist identified their two main features: "These are such ways of interconnected activities between teacher and student, that would: 1) have given students the opportunity to learn social experience; 2) contributed to the identification of the most effective- according to specific conditions- means of management of educational and cognitive activities of students. Scientist gives the definition: "*Methods of learning* are organized ways of interconnected activity of teachers and students, aimed at solving educational problems of higher education [6, p. 442].

Overview of pedagogical and methodological literature showed that, although there are certain differences in the definition of teaching methods, the scientists (O.Bilyayev, Ye.Dmytrovskyy, V.Onyschuk, L.Fedorenko, S.Chavdarov) formulated methods of learning in general, as ways (types) of interaction between teacher (professor) and pupils (students), aimed at achieving the goals of studying.

The question of the classification of teaching methods remains controversial.

Teacher Yu.Babanskyy identifies three groups of teaching methods based on three organically related components - *motivational* (formation of interest to studying), *an effective organizational* (methods of organizing and ensuring the essential perception of educational information, methods of providing mental activity, inductive and deductive, reproductive and searchable nature, managed and self-directed educational and practical activities; such methods are commonly called verbal, visual and practical, reproductive and search as well as methods of managed and self-directed learning) and *control and evaluation* (methods of verbal, written and laboratory- practical control) [1].

The classification methods of language teaching by the sources of *knowledge, level of cognitive activity of pupils (students) ways of interaction of teachers and pupils (professor and students respectively) in classes* are still well- known.

According to the sources of sciences, as well as the nature of sensory perception (hearing, vision, touch), language teaching methods are defined by E. Dmitrovsky, O. Tekuchov, L. Fedorenko, S. Chavdarov: *verbal, visual and practical* teaching methods (traditional classification).

The verbal methods include: a story, an explanation, a lecture, a conversation, a briefing, work with a book, an educational discussion, a debate. Visual methods include an observation, a demonstration and an illustration. Practical methods are an exercise, a laboratory work, a practical work and the didactic game.

The scientist O.Tekuchov presents the following classification of language teaching methods: 1) the word (story) of the teacher; 2) conversation; 3) analysis of language (language monitor, grammatical analysis); 4) exercises; 5) use of visual manuals (schemes, tables, etc.); 6) work with the textbook; 7) excursion [4, p. 110].

According L.Fedorenko the source of knowledge include: a theoretical material of a textbook, didactic language material, live speech. It defines three main groups of methods: 1) the methods of theoretical study of the language (conversation, message, work with the textbook); 2) methods of theoretical and practical study of language and speech (work with individual linguistic units and their forms); they include observation, analysis, dictation, reconstruction, design; 3) practical methods (working with the text to memorize the tradition of using linguistic units in speech tickets and speech itself) - those are retellings and works [4, p. 111].

By the level of *cognitive activity* M.Skatkin and I.Lerner in the process of learning, share the following methods:

- explanatory-illustrative, or informational-receptive;
- reproductive;
- problem presentation;
- partially search, or heuristic;
- the research [3] .

In addition, methods are classified based on the *internal logical way of mastering knowledge*. This group includes the following methods: *analytical, synthetic, analytical-synthetic and synthetic-analytical, inductive, deductive, inductive-deductive and deductive-inductive, and traductive* [6].

The basis for classifying teaching methods is the way of *interaction between teachers and students in the classroom*, according to which the following teaching methods are distinguished: verbal presentation of the material (explanation) by the teacher; conversation of a teacher with students; work with the textbook; method of exercises [4, p. 110].

Scientists distinguish methods of teaching *by didactic targets* : 1) methods that provide initial mastering of educational material (information-developing, heuristic, research); 2) methods that ensure the consolidation and improvement of the acquired knowledge (exercises, practical works) [2].

There is also a classification *by the main stages of the learning process*: the formation of knowledge, the formation of skills and abilities, the application of knowledge, generalization and systematization, consolidation, verification of knowledge, skills and abilities and creative activity [2].

Academician M. Makhmutov offers a nomenclature of binary methods, along with five teaching methods and five relevant learning methods. The grouping of these methods is based on two or more common features. Thus, as essential (common) signs the sources of knowledge are called, levels of cognitive activity of pupils, as well as the logical ways of learning cognition [6] .

The idea of binary teaching methods is also developed by other scientists (A. Aleksyuk, N.Versilin, M.Levin, N.Mochalova, etc.). These teaching methods are: 1)

information and reporting; 2) explanatory; 3) instructional and practical; 4) explanatory-inducing [6].

The teaching methods include: 1) performing; 2) reproductive; 3) productive and practical; 4) partially search; 5) search [6, p. 446].

A special group of methods consists of interactive teaching methods, which are an effective mean of forming communicative competence. "Interactive" comes from English - "inter" (inter) and "act" (to act). Interactive learning is a way of communicative interaction between subjects of study, aimed at active mastering of knowledge, development of skills and abilities in co-learning, mutual learning (collective, group, in cooperation). The basis of such training is the activation of cognitive activity of students through active communication [5].

Interactive methods create additional opportunities for professional training, for improving personal qualities, developing skills and competences for professional interaction. The purpose of these methods is the personal development of the student, the disclosure of his potential. During interactive learning the student becomes its active participant: he has the opportunity to express his opinion, defend his position, make an independent decision, thereby improving his communication skills and abilities in situations of a professional nature. In addition, as the practical experience confirms, an atmosphere of interest appears, while using an interactive method, motivation increases, which improves the mastery of knowledge by students.

Active methods are classified in the methodological literature by two main features:

- 1) simulation of professional situations;
- 2) presence of roles

Accordingly, all interactive methods are divided into imitation and non-imitation. Non-imitation include: seminars, discussions, conferences, programmable learning, computerized training. Imitation methods are divided into gaming and non-gaming. These include situations of professional activity, role-playing / business games, imitation exercises. P.Oliynyk, R. Balan, A. Verbilo, and others as interactive imitation methods consider playing roles, game design, business games.

Professor has to combine different teaching methods and approaches, creating his own teaching style, taking into account the goals, features, tasks and needs of students.

Література:

1. Байденко В.И. Компетенции в профессиональном образовании (к освоению компетентностного подхода) // Высшее образование в России. – 2004. – № 11. – С.4–13.

2. Дидактика современной школы : Пособие для учителей / Под ред. В. А. Онищука. — К.: Радянська школа, 1987. — 351 с.

3. Лернер И.Я. Методы обучения / И.Я.Лернер. // Дидактика средней школы. – М.: Просвещение, 1981. – 249 с.

4. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : [підручник для студентів філологічних факультетів університетів] / за ред. М.І.Пентиліук. – К.: Ленвіт., 2005 – 399 с.

5. Пометун О. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко.– К.: А.С.К., 2004. – 192 с.

6. Слостенин В.А. Формирование личности учителя советской школы в процессе профессиональной подготовки / В.А.Слостенин. – М.: Педагогика, 1986. – 160 с.

УДК 811.111

А.В. Ткачук

PROBLEMS OF THE UKRAINIAN BANKING SYSTEM COMPETITIVE CAPACITY

The article deals with the essence of the banking system as an integral link national economic mechanism, briefly described the process of its becoming and formation in Ukraine. Determined the necessity of the existence strong banking system and financial markets. Considered the main task of the banking system.

Keywords: bank, banking system, financial position, financial market, liquidity, bankruptcy instability.

Problem statement. Banking systems of different countries are their circulatory system in fact, because ensuring the movement of funds and serve the needs of the real and financial sectors of the economy. Many foreign companies and businessmen are interested in working in Ukraine, and the information about the banking system of Ukraine may be interesting for them.

Banking system of Ukraine is built on the principle of two-tiered. At the first level – the central bank – National Bank of Ukraine (NBU), which controls the banking system of Ukraine and all commercial banks are work on the basis of individual licenses with the permission and under the control of NBU. The main function of NBU is ensuring stability of the national currency, hryvnia (UAH). In addition, NBU has a task of maintaining stability in the banking system and price stability within the limits of their power, control and management of foreign exchange reserves of Ukraine, regulation of the work of payment systems in Ukraine, other forms of banking regulation and supervision.

Analysis of recent research and publications. Analyzing recent publications dedicated to the topic we should mention the research works by O. Bandurko, S. Butkevych, V.Zelenetsky, V. Krotiuk, V. Nekrasov, S. Simov'yana, V. Tymoshenko etc. However, the issues of highlighting the current conditions of the national banking system development have not yet found a good clarification of the issue.

Presentation of the main material. The second level of the banking system is represented by banks, which are directly involved in credit, deposit, settlement and cash services for legal entities and individuals. Currently in Ukraine there are 120 commercial banks, 40 of them – with foreign capital. Balance sheet footing of Ukrainian banks are estimated at 120 billion US dollars at the moment. However, about half of the deposits made in foreign currency, which is further evidence banking system is in the overexposure of the stability of the national currency. Commercial banks are grouping to four groups of banks by criteria NBU:

1. With the state share in the authorized capital (7 banks), which of 3 banks with 100% charter capital of the state (PJSC “Oschadbank”, PJSC “Ukreximbank”, PJSC “UGB”).
2. Banks with the participation of foreign banking groups (19 banks).
3. Banking group with assets of more than 0.5% of the banking system assets (13 banks).
4. Banking group with assets of less than 0.5% of the banking system assets (78 banks).

A significant number of small banks (2/3 of the total number) are indicate to a high proportion of oligopolization banking market and the complexity of competition in the Ukrainian banking market.

However, in terms of settlement and cash services Ukrainian banks have enough qualified and meet modern standards for speed and reliability of bank transfers, security, banking, etc. Almost all commercial banks have joined the system “Society of Worldwide Interbank Financial Telecommunications” (SWIFT), which allows active foreign economic activity Ukrainian enterprises. Also, most of the banks are members of payment systems Western Union, MoneyGram, etc., which enables to provide services to individuals with instant money transfer any or anywhere in the world where is the same bank-member.

Banking Regulation and Supervision in Ukraine is quite rigid and consistent with all modern requirements and trends. For example, at the present time almost all the banks are transparent in terms of the structure of shareholders of financial institutions, and to date, 98.7% of banks’ assets are in bank transparency, which are known, who is the owner. In fact, it is 100%, because the remaining 1.3% is the minority shareholders who own smaller share than is necessary for the disclosure and may not be disclosed. This is a fairly high rate compared with international practice.

Finding. Analyzed the activity of the National Bank of Ukraine for 2018 Discovered revealed a number of borrowers solvency deterioration associated with complex political and economic situation. Described misconduct actions NBU leadership that led to the destabilization of the banking system in Ukraine. Detected a significant risks of the banking system is too slow steps of Ukraine’s accession to the European Union.

Література:

- 1 Banking encyclopedia / edited by doctor of Economics, Professor frost A. M. – C. : El'ton, 2015 – 336.
- 2 Chernetsov S. A. Money, credit, banks: studies. benefit / S. A. Chernetsov. – Moscow : Magistr, 2009 – 494
- 3 Rymar M. V. Banking system of Ukraine: process of hundred- innovation and development problems / M. V. Rymar, A. R. Musnicki [Electronic resource]. Access mode : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/18785/1/12-47-51.pdf>.
- 4 Reverchuk S. K. Banking system: [textbook]/S. K. Re- Marchuk. - Lviv: "Magnolia 2006", 2017 - 399 p.

SMALL BUSINESS IN UKRAINE, STATE AND PROBLEMS OF DEVELOPMENT

Purpose of the article: to establish the role of both local business and medium-sized businesses in the transition economy of Ukraine.

Keywords: small business, development issues, regional level, development efficiency, directions of development.

Summary: In recent years, small business has been actively developing in Ukraine, and its share in the national economy is growing.

In the small and partly average business, the main reserve for job creation and overcoming unemployment.

In a competitive environment and in order to achieve a qualitatively new standard of living, small business is an integral part of a market economy with a regional orientation. Therefore, the effectiveness of the functioning of small enterprises depends to a large extent on their support at both the state and regional levels. The effective development of small enterprises is primarily concerned with territorial communities, because: 1) a large share of this sector of the economy is focused on the local market; 2) an increase in the number of small business entities contributes to the creation of new jobs, which solves the problem of unemployment in administrative-territorial units; 3) together with the growth of the number of small enterprises and entrepreneurs, production volumes increase, and therefore, tax revenues to local budgets increase.

Останніми роками в Україні активно розвивається сектор малого бізнесу, зростає його питома вага у сфері народного господарства.

У малому та частково середньому бізнесі, — головний резерв створення робочих місць і подолання безробіття. Розвиток підприємництва також веде до інституційної перебудови суспільства на основі поширення економічної свободи та становлення «середнього класу» як підґрунтя соціальної стабільності.

В умовах конкуренції та з метою досягнення якісно нового рівня життя населення мале підприємництво є невід'ємним сектором ринкової економіки, який має регіональну орієнтацію. Відтак, результативність функціонування малих підприємств значною мірою залежить від їх підтримки як на державному, так і регіональному рівнях. В ефективному розвитку малих підприємств насамперед зацікавлені територіальні громади, тому що: 1) велика частка цього сектора економіки орієнтована на місцевий ринок; 2) збільшення кількості суб'єктів малого підприємництва сприяє створенню нових робочих місць, що вирішує проблему безробіття в адміністративно-територіальних одиницях; 3) разом із зростанням кількості малих підприємств та підприємців збільшуються обсяги виробництва, а отже, зростають податкові надходження до місцевих бюджетів.

Ключові слова: малий бізнес, питання розвитку, регіональний рівень, ефективність розвитку, напрями розвитку.

The relations of entrepreneurship are mostly realized in the small business, where the direct combination of the owner's independence and the personality of economic

management are found. Based on the above features of the transformational economies, it should be noted that small business performs such functions in the economy:

1. Assistance to the processes of demonopolization, privatization and denationalization of the economy, stimulation of economic competition development, formation of numerous market economy subjects, oriented on demand, competition, etc [2].

2. Involvement in the economic turnover of material, natural, financial, human and information resources that "fall out" from the sight of large companies.

3. Improving the situation in the markets by ensuring the elasticity of their structure, adjusting demand, supply and prices, at least partially compensating for the loss of the offer for the period of restructuring large companies, individualization of supply and demand differentiation, saturation of markets, meeting specific local needs [3].

4. The release of large enterprises from the production of low-volume and artificial products that are not profitable for them, which satisfies individual demand, thus improving the efficiency of their activities. Large companies concluding cooperative agreements with small enterprises can increase the flexibility of production, reduce commercial risk [1].

5. Provision of additional jobs, overcoming hidden unemployment, and providing work to workers released during the restructuring of large enterprises.

6. Stimulating the increase of the business activity of the population and the development of the middle class, which forms the social base of economic reforms, ensures the stability of society [5].

7. Opposition to lumpenization and the spread of retention psychology, the full promotion of human capital development.

8. Mitigation of social tensions through weakening of property differentiation and raising the level of incomes of the population.

9. Increasing the flexibility of the national economy and market offer in accordance with the current conditions of the open economy [6].

10. Promoting the process of democratization of society, rationalization of the system of economic organization and management [3].

At the same time, the back side of the competitive advantages is a series of systemic threats, which determine the instability of small business development. Including [6]:

- limited financial resources, difficulties in acquiring production space and equipment;
- lack of financial reserves and threat of rapid bankruptcy;
- Too narrow range of suppliers, which in some cases may create unwanted business dependence;
- Insufficient development of sales and after-sales service infrastructure;
- location of resources and marketing markets, hence the limits for growth;
- low competitiveness of products, the production of which is important economies of scale, hence - competition from large enterprises;
- high vulnerability to unfavorable economic (inflation, cyclical fluctuations, tax pressure, etc.) and noneconomic (pressure from the authorities, criminality) factors;
- instability of incomes of enterprises and persons employed there;
- the high weight of the personality factor in management and production, which creates favorable conditions for "shadowing" and criminalization of enterprises.

Today in the small business of Ukraine there are more than 5 million people, who produce about 12% of the total gross domestic product. So far, the main slogan of these entrepreneurs was: it is not necessary that the government help us, most importantly, that it does not disturb us. And they added that they have to survive in extremely difficult conditions [4].

The entrepreneurs called their main problems - imperfect legislative framework, bribery and taxation system [3].

In order to establish the legal framework for the legal regulation of the organization and control over the activities of economic entities by the controlling bodies, elimination of the possibility for abuse of the representatives of the controlling bodies, increase of the level of protection of the rights of economic entities by the State Committee of Ukraine on regulatory policy and entrepreneurship in pursuance of the protocol order The Cabinet of Ministers of Ukraine has drafted a draft Law of Ukraine "On the Basic Principles of Controlling Activities under Art dpryyemtsiv in Ukraine. " The project defines a single procedure for organizing and conducting inspections of financial and economic, executive and administrative and other activities of business entities, conducting inspections and providing mandatory regulations for the purpose of all authorities exercising control over the activities of economic entities in Ukraine. Assisting business entities to avoid violations of current legislation by establishing parity relations between control bodies and business entities [2].

Against this background, the following recommendations can be made regarding the priority measures for effective support and identification of the main prospects for the development of small businesses at the regional and local levels:

1. Facilitate the formation of a favorable business climate (bring current regulatory acts of local state administrations and local self-government bodies in line with the principles of state regulatory policy; develop a mechanism for partial reimbursement from local budgets of interest rates on loans attracted by small and medium enterprises for realization of investment projects, to form regional databases concerning investment proposals of small enterprises).

2. To create new jobs, reduce unemployment and stimulate entrepreneurship development (local authorities need to promote self-employment of the unemployed by providing them with one-time cash assistance to start their own entrepreneurial activity, while retraining and improving the skills of the unemployed, special attention should be paid to professions that are not only in demand in the labor market, but also make it possible to start their own business; conduct seminars and advanced training courses for all those who wish to start entrepreneurial activity).

3. Take measures for the development of small business in rural areas (to develop mechanisms for providing material assistance to small enterprises producing environmentally friendly agricultural products, processing and exporting them; promoting redivision of the liberated labor force for new types of activities in agriculture and development "Green tourism"; promote the attraction of unemployed, registered in cities, to employment in newly created workplaces in rural areas).

4. To stimulate the conduct of regional tenders (tenders) for the purchase of goods and the provision of services by small enterprises at the expense of state and local budgets, as well as participation of entrepreneurs in the execution of regional orders.

5. To introduce mechanisms of public-private partnership in the field of support of small business at the local level.

6. To provide information support to small entrepreneurs and to facilitate their access to the necessary information, create in the regions databases that will accumulate and organize information about the norms of the current legislation of Ukraine.

References:

1. Adamov, B. Y. (2008), "Small and medium enterprises as a factor of reforming housing and communal services", *Ekonomichnyj visnyk Donbasu*, vol. 1, pp. 65 – 78.
2. Kampo, H. M. (2009), "Managing the development of small business in the region", Uzhgorod, Ukraine.
3. Marachov, V. (2004), "Small businesses in the region: realities and socio-economic partnership", *Upravlinnia suchasnym mistom*, vol. 1, pp. 120 - 123.
4. Sidun, O. Ya. (2017), "Regional mechanisms for small business development", Uzhgorod, Ukraine.
5. Ljashenko, V. I. (2001), *Jekonomiko-pravovoe obespechenie razvitija subektov malogo predprinimatel'stva*.
6. Varnalij, Z.S. (2008), *Male pidpriemnytstvo: osnovy teorii i praktyky* [Small business: fundamentals of theory and practice], 4rd ed, T-vo «Znannia», KOO, Kyiv, Ukraine.

УДК 811.111

Т.В. Шляхова

HOW GLOBALIZATION AFFECTS DEVELOPED COUNTRIES

This paper deals with globalization. In this paper author discusses are a how Affects Globalization of Developed Countries. The goal of this paper is information for society.

Key words: *globalization , country, world, business, industries, product.*

У статті йдеться мова про глобалізацію. Автор розглядає як впливає глобалізація на розвиток країн . Метою даної статті є інформування суспільства.

Ключові слова : *глобалізація , країна, світ, бізнес, промисловість, продукт.*

The phenomenon of globalization began in a primitive form when humans first settled into different areas of the world; however, it has shown a rather steady and rapid progress in recent times and has become an international dynamic which, due to technological advancements, has increased in speed and scale, so that countries in all five continents have been affected and engaged.

Globalization is defined as a process that, based on international strategies, aims to expand business operations on a worldwide level, and was precipitated by the facilitation of global communications due to technological advancements, and socioeconomic, political and environmental developments.

The goal of globalization is to provide organizations a superior competitive position with lower operating costs, to gain greater numbers of products, services and consumers. This approach to competition is gained via diversification of resources, the creation and development of new investment opportunities by opening up additional markets, and accessing new raw materials and resources. Diversification of resources is a

business strategy that increases the variety of business products and services within various organizations. Diversification strengthens institutions by lowering organizational risk factors, spreading interests in different areas, taking advantage of market opportunities, and acquiring companies both horizontal and vertical in nature.

Industrialized or developed nations are specific countries with a high level of economic development and meet certain socioeconomic criteria based on economic theory, such as gross domestic product (GDP), industrialization and human development index (HDI) as defined by the International Monetary Fund (IMF), the United Nations (UN) and the World Trade Organization (WTO). Using these definitions, some industrialized countries in 2016 are: United Kingdom, Belgium, Denmark, Finland, France, Germany, Japan, Luxembourg, Norway, Sweden, Switzerland and the United States.

Globalization compels businesses to adapt to different strategies based on new ideological trends that try to balance rights and interests of both the individual and the community as a whole. This change enables businesses to compete worldwide and also signifies a dramatic change for business leaders, labor and management by legitimately accepting the participation of workers and government in developing and implementing company policies and strategies. Risk reduction via diversification can be accomplished through company involvement with international financial institutions and partnering with both local and multinational businesses.

Globalization brings reorganization at the international, national and sub-national levels. Specifically, it brings the reorganization of production, international trade and the integration of financial markets. This affects capitalist economic and social relations, via multilateralism and microeconomic phenomena, such as business competitiveness, at the global level. The transformation of production systems affects the class structure, the labor process, the application of technology and the structure and organization of capital. Globalization is now seen as marginalizing the less educated and low-skilled workers. Business expansion will no longer automatically imply increased employment. Additionally, it can cause high remuneration of capital, due to its higher mobility compared to labor.

The phenomenon seems to be driven by three major forces: globalization of all product and financial markets, technology and deregulation. Globalization of product and financial markets refers to an increased economic integration in specialization and economies of scale, which will result in greater trade in financial services through both capital flows and cross-border entry activity. The technology factor, specifically telecommunication and information availability, has facilitated remote delivery and provided new access and distribution channels, while revamping industrial structures for financial services by allowing entry of non-bank entities, such as telecoms and utilities.

Deregulation pertains to the liberalization of capital account and financial services in products, markets and geographic locations. It integrates banks by offering a broad array of services, allows entry of new providers, and increases multinational presence in many markets and more cross-border activities.

In a global economy, power is the ability of a company to command both tangible and intangible assets that create customer loyalty, regardless of location. Independent of size or geographic location, a company can meet global standards and tap into global networks, thrive and act as a world class thinker, maker and trader, by using its greatest assets: its concepts, competence and connections.

Література:

1. Голодін В. Глобалізація як головний чинник впливу : навч. посіб. / В. Голодін, О. Медін. – К. : Еконосвіт, 2012. – 36 с.
2. Ленов О. Соціальна міра глобалізації : навч. посіб. / О. Ленов, Б. Дмитренко. – О : Акродив, 2015. – 58 с.
3. Корінь А. Г. Глобалізація та її особливості / А. Г. Корінь. – К. : АКТ, 2012. – 12 – 18 с.
4. Буря В. І. Глобалізація як феномен / В. І. Бурковський. – Львів КОЛОС, 2011. – 38-40 с

УДК 378.147.091.39: 004.738.5-057.875

О.О. Шеїна

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАОСВІТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ

У сучасному інформаційному суспільстві засоби масової інформації впливають на життя кожної людини, значною мірою визначають характер поведінки та життєдіяльності людей. Вони проникли у всі сфери сучасного світу, у тому числі й у сферу освіти. Протягом останніх десятиліть все більше науковців приділяють увагу проблемі медіаосвіти. Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними.

Медіаосвіта – це частина освітнього процесу, спрямована на формування в суспільстві медіакультури, підготовку особистості до безпечної та ефективної взаємодії із сучасною системою мас-медіа, включаючи як традиційні, так і новітні медіа з урахуванням розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.

Професійна освіта повинна спиратися на наступні медіаосвітні принципи:

- інформаційної відкритості та звертання до позанавчальної інформації, яка розташована у ЗМІ;
- єдності медіаінформованості та медіавиховання;
- використання активних форм медіаосвіти та технології медіаосвітнього проекту.

Технології медіаосвіти залучають до навчального процесу традиційні засоби масової інформації (періодичні видання, радіо, телебачення, кіно тощо) і засоби новітніх інформаційних технологій (програмно-апаратні засоби і пристрої, що функціонують на базі обчислювальної техніки; сучасні способи і системи інформаційного обміну, що забезпечують операції збирання, накопичення, збереження, оброблення й передавання інформації).

Удосконалення процесу професійної підготовки студентів університету передбачає відбір:

- пізнавально-інформаційних фільмів і кіноеккурсів, відповідно до навчальної програми;
- ресурсів мережі Інтернет, що дозволяють ефективно користуватися викладачем під час занять у режимі on-line або off-line;
- комп'ютерних програмно-методичні комплексів, які надають складний комплекс інформації: текст, звук і візуальний ряд;

Правильний вибір та інтеграція мультимедіа у професійну підготовку студентів вищих навчальних закладів дозволять досягти цілей медіаосвіти, пов'язаних із уміннями студентів знаходити, готувати, передавати й отримувати необхідну інформацію.

Зазначимо, що під час самостійного навчання студенти також активно використовують медіаосвітні технології (текстовий редактор, електронна пошта, онлайн словники, навчальні Інтернет сайти, соціальні мережі та ін.)

Висновки. У підсумку необхідно зазначити, що медіаосвітні технології виконують такі основні функції:

- інформатизація навчального процесу;
- активізація навчальної діяльності студентів;
- розвиток пізнавальної самостійності студентів;
- підвищення мотивації студентів до навчання;
- підвищення якості отриманих знань;
- підвищення ефективності засвоєння студентами навчального матеріалу;
- спонукування до самостійної та творчої діяльності;
- розвиток критичного мислення студентів.

Застосування медіатехнологій у професійній підготовці студентів університету надає можливість поліпшити процес викладання матеріалу, урізноманітнити форми подання нової інформації, зацікавити та максимально розкрити індивідуальні особливості кожного студента.

Використання медіаосвітніх технологій у професійній підготовці студентів університету є основою для соціальної адаптації студентів до сучасного соціуму.

Впровадження медіатехнологій у навчально-виховний процес здатне забезпечити вдосконалення навчального процесу та європейську якість вищої освіти.

УДК 378.016:811.111]:17,026

Л.В. Шмуля

МОТИВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Процес глобалізації у сфері вищої освіти поряд з іншими загострив проблему мотивації до вивчення іноземних мов, зокрема англійської. Адже «глобалізація» передбачає зростання ролі особистісних контактів людей, а значить вербальної комунікації, зокрема багатонаціональної.

Центром учбової діяльності студентів є усвідомлення ними мотивів, цілей, прийомів навчання та самих себе як суб'єктів учбової діяльності, який організує, спрямовує та контролює процес навчання.

Джерелом мотивації в найбільш загальному розумінні є потреба, що створюється на основі суперечностей між тим, що людина має, чим володіє, чого досягла і тим, чого не має, чим не володіє, чого не досягла. Бажання мати, оволодіти, досягти становить зміст потреби.

Умовами формування та розвитку мотивів професійного навчання виступають сформоване професійне уявлення студентів; чітко визначена та усвідомлена кінцева мета навчання; розуміння практичної значущості та зв'язку з кінцевою метою кожного окремо взятого заняття, кожного виду роботи;

використання методів емоційної регуляції в учбовій діяльності; відпрацювання системи навчальних дій, що одночасно виступає умовою формування та розвитку пізнавальних мотивів навчання.

Умовами формування і розвитку пізнавальних мотивів навчання визначаються: ведення навчального процесу на рівні функціональних можливостей студента, максимальна опора на діяльність, пов'язану із мисленням; емоційна атмосфера процесу навчання; сприятливе спілкування в навчальному процесі, активізація учбової діяльності студентів.

Важливою умовою формування пізнавальних мотивів навчання студентів є внутрішня вмотивованість викладача.

Найважливішою умовою формування та розвитку комунікативних мотивів навчання можна вважати надання комунікативного характеру всьому курсу навчання іноземної мови, тобто побудова його як моделі процесу міжособистісного спілкування.

Основу мотивації вивчення іноземної мови студентами складають мотиви професійного досягнення, комунікативні, пізнавальні, які досить часто підкріплюються зовнішніми мотивами. Зовнішні мотиви — це вимоги викладачів, батьків, навчальних програм. Вони ґрунтуються на почутті обов'язку перед суспільством, сім'єю, викладачами, товаришами, за основу мають відповідальність, повагу до вимог дорослих, бажання зміцнити репутацію гарного студента. Внутрішні мотиви діяльності учнів зумовлені особистими інтересами, переконаннями, намірами, мріями, ідеалами тощо. Дія зовнішніх і внутрішніх факторів мотивації має бути врівноваженою, крайності тут небажані. Абсолютизація внутрішнього зацікавлення звужує фактичні можливості учня, а сухий підхід з позиції зовнішніх вимог позбавляє процес навчання емоційного забарвлення. Проте у всіх випадках найменшу користь приносять зовнішні негативні мотиви такі як залякування негативними оцінками тощо.

Процес формування і розвитку мотивів навчання повинен бути спрямований не тільки на підвищення загального показника інтенсивності мотиваційного синдрому, а й на формування такої його структури, яка б задовольняла вище згадані умови. Це повинен бути процес формування не якогось одного мотиву, а їх тріади: мотивів професійного досягнення, комунікативних та пізнавальних, та водночас зняття або зведення до мінімуму представленості мотивів уникнення негативного емоційного досвіду, які значною мірою впливатимуть на характер почуттів, які студент переживає під час заняття, та призводять до формування стійкого ставлення до діяльності вивчення іноземної мови.

Нарешті, мотивацію слід розглядати не як короточасний фактор діяльності, який можна відкинути після досягнення мети. Йдеться про те, щоб почуття обов'язку було стабільним і закріплювалось у характері людини у постійне прагнення до діяльності, щоб воно стало рисою людини і впливало на хід її життєдіяльності й тоді, коли самі стимулюючі фактори перестають діяти.

Навчальна мотивація студента визначає рівень його навчальної активності, вказує напрямок цієї активності та організовує роботу щодо подолання труднощів. Завдяки певним методам організації навчального процесу мотивація студентів може підвищуватися, тому формування стійкого рівня мотивації вимагає від викладача врахування особистого досвіду студентів, інтересів та схильностей, емоцій та почуттів, статусу в колективі.

INNOVATIVE STRATEGY IN ECONOMY OF UKRAINE

Changes in the external conditions of business in Ukraine, European integration vector of the country development, and possibilities of import/export operations facilitate foreign trade. Modern methods of strategic management and strategic diagnostics should be developed in line with international requirements and needs of managers in Ukraine and partners abroad. Therefore substantiation of innovation trends for enterprise development strategies on the international arena as a constituent of stable economy is important and necessary [1].

World experience shows that important conditions for achieving a higher level of Ukraine`s competitiveness are as follows: promoting the creation and acquisition of new knowledge as a major basis of effective competition; development of domestic competition which promotes innovative activity; creating competitive advantages through the use of innovation and new technologies, knowledge and information; capability of individual companies and the industry as a whole to innovate, improve and modernize; awareness of the fact that keeping competitive advantages can only be through continuous introduction of new innovations and improvement of existing ones; creating favourable environment to encourage the development of advanced industries, new industries and businesses[2].

The analysis of the critical success factors has shown that the most important among them are: – Promising business idea; – Real development strategy; – Team of talented employees; – Available financial resources. In practice we observe situation that enterprisers are focusing on the two keys for success: finding a promising business idea and financial resources for its implementation. Underestimation of the other two important factors does not allow achieving expected results. Strategic management is an important part of the overall management system in enterprises. It includes strategic analysis, planning, directly elaboration of the development strategy, its implementation, realization and monitoring[1].

In Ukraine`s large companies models similar to the European ones have appeared recently. However, one of the problems lingering the process of economic development of entities in Ukraine is the low level of strategic management culture. Most of the enterprises, institutions and organizations of our country do not have a real strategy that determines the direction of development. A lot of enterprises set themselves a common goal – to gain revenue and they do not want to detail specific areas of this goal achieving [1].

But, integrating institutional and technological innovations into manufacturing process poses a challenge to Ukraine considering apparent flaws of its industrial enterprises` ineffective as well as out-of-date investment strategies. The European Union TNCs` high innovative performance as a result of their up-to-date investment strategies is a vivid instance of successful innovation and investment development management. As there is growing evidence of the European integration prospects of Ukraine, the European Union TNCs` analysis may shine a light on the questions surrounding selection of the best suited investment strategies for Ukrainian industrial enterprises [3].

I think that a quick and effective development of the economy of Ukraine can be achieved by adjusting the import system of our country.

Thus, Ukrainian economy should form a mechanism for strategic. So, the problem of domestic industry should be considered not only in its dependence on imports, but also the under-representation of Ukrainian industry in the system of international labor division. Possibilities for import substitution, weakening industrial dependence on imports are determined by production modernization, i.e. radical intensification of investment and entrepreneurial activity in Ukrainian economy. Strategic import substitution requires consistent displacement of imported raw materials, goods and finished products to lower production levels. Reducing the production dependence of Ukraine's economy on imports will provide effects such as modernization of production, increased value created, mitigation of the impact of exchange rate fluctuations on the production and financial performance of companies. This will also create the grounds for an increase in non-resource exports and attraction of domestic resource production in Ukraine's national production chains, thus becoming the basis for sustainable economic growth of Ukraine [4].

Література:

1. Innovative methods in strategic planning of foreign economic activity of enterprises [Електроннийресурс] // Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University. – 2017. – Режимдоступудоресурсу: file:///C:/Users/Admi/Downloads/2229-6310-1-PB.pdf.

2. Key problems and ways of innovative development of ukraine`s economy [Електроннийресурс] // Odessa National Economic University. – 2006. – Режимдоступудоресурсу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6074/1/Key%20problems%20and%20ways%20of%20innovative%20development%20of%20Ukraine%20s%20economy.pdf>

3. The European Union Investment Strategies Of Innovation Development [Електроннийресурс] // by TetyanaFrolova;VolodymyrTokar. – 2014. – Режимдоступудоресурсу: file:///C:/Users/Admi/Downloads/THE%20EUROPEAN%20UNION%20TNCs%E2%80%99%20INVESTMENT%20%20STRATEGIES%20OF%20INNOVATION%20DEVELOPMENT.pdf.

4. Mechanism Of Strategic Import Substitution In Ukraine's Economy [Електроннийресурс] // Kharkiv Institute of Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine.. – 2015. – Режимдоступудоресурсу: file:///C:/Users/Admi/Downloads/ape_2015_10_22.pdf.

УДК: 811.111

А.О. Якименко

GLOBALIZATION: NEGATIVE AND POSITIVE EFFECTS

The article deals with the essence of the concept of globalization, its negative and positive effects. It is noted that the scientists who engaged in and deal with this issue, and due to the relevance of the study of this issue.

Keywords: *globalization, the effects of globalization, globalization, international economic processes.*

В статті розглянуто суть поняття глобалізація, її негативні та позитивні наслідки. Зазначено вчених, що займалися та займаються цим питанням, та обумовлено актуальність вивчення даного питання.

Ключові слова: *глобалізація, наслідки глобалізації, глобалізм, міжнародні економічні процеси.*

Formulation of the problem. All over the world, globalization as a phenomenon causes controversy and discussion of scientists. Regardless of the assessments that it receives, globalization introduces its own changes, which need to be considered. This process is irreversible, it requires not only changes in the states, but also the formation of a new thinking from the leadership of each country.

Analysis of recent research and publications. This issue is considered in the writings of such domestic and foreign scientists as: O.Bilorus, O.Mozgovy, S.Shmuckler, J.Stiglitz, U. Beck, Yu. Yakovets, V.Vlasov, M.Delyagin, I.Osadcha.

The purpose of the article is learning of the essence of the concept of globalization, and its negative and positive sides

Introduction. By the beginning of the XXI century, the world economy entered a qualitatively new phase in the internationalization of economic life, which is defined as the globalization of the world economy. Globalization represents the interpenetration, interconnection and interconnection of economies of the world, when the economic processes taking place in one country are reflected in other countries, based on new information technologies and represent the whole world as a whole. The development of information technologies, on the one hand, is the determining factor in the modern process of globalization, and on the other hand, together with globalization, affects the structural evolution of the economy, economic growth and the competitiveness of national economies[3].

Under current conditions, globalization has a significant impact on all spheres the life of society, but the most important in the twenty-first century. This phenomenon plays a part in the global economy. Globalization of the world economy provides a powerful impetus and creates new conditions for the functioning of international economic relations in general, and national economies in particular. The transformation of the world space into a single zone where the freely moving factors of production requires from the subjects of this system a correct understanding of the essence of the process of globalization and its main characteristics, which will ensure the appropriate formation of the priorities of economic development[3].

Like any other phenomenon, globalization has its own positive and negative features. The main positive aspects of globalization are:

- globalization contributes to the specialization and the international division of labor. In its conditions, resources and resources are more effectively distributed;
- globalization can save on scale of production, which leads to lower costs and lower prices, that is, to economic growth;
- globalization involves free trade on a mutually beneficial basis, which satisfies all parties;

- stimulates the further development of new technologies and their distribution among countries;
- contributes to the intensification of international competition, and can lead to perfect competition;
- globalization can lead to increased productivity as a result of rationalization of production at the global level and the spread of advanced technologies;
- globalization enables countries to mobilize a significant amount of financial resources, as investors can use wider financial instruments in an increasing number of markets;
- creates a serious basis for solving general problems of mankind, first of all, ecological.

In other words, globalization promotes international cooperation, freely divides information and technologies, coordinates its efforts to address the serious problems of humanity.

At the same time there are a number of negative sides that slow down the process of globalization in the world. The main ones are:

- there is a likelihood of increasing the control of a particular region, country or international company over the economy of individual countries;
- interconnection of economies of different countries potentially can lead to instability of the world financial sphere. For example, the financial crisis in one country will be reflected in the development of other countries;
- possible de-industrialization of national economies;
- the division of the advantages of globalization processes can be different in different spheres of the national economy.

The majority of scientists consider it lawful to speak about the formation of a single world civilization, which is being built in the context of the processes of globalization. The increased interest in this topic is determined by the latest advances in the fields of technology and technology, transport and communications, technological advances in the defense industry, the growth of internationalization of finance, etc. The modern global world is transforming, losing its previous properties, becoming more dynamic, chaotic, virtual, swift and individualized, requiring human viewing of its own systems and world outlook. A global person creates new structures, measurements, situations, classifications, forms, variants, spatial-temporal configurations, processes, etc. Therefore, the development of these phenomena and processes will constantly be revised terminology, approaches and concepts to the phenomenon of globalization [2].

References:

1. Карасьова Н.А. Глобалізація світового господарства та її сучасні характеристики / Н.А. Карасьова // Інноваційна економіка. – 2015. – №56.
2. Сидоренко С.В. Глобалізація як головна тенденція ХХІ століття / С.В. Сидоренко // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2006. – №24.
3. Тарханова Н.О. Глобалізація світового господарства та її вплив на економічний розвиток України / Н.О. Тарханова // Вісник Донбаської національної академії будівництва і архітектури. – 2013. – №2.

INTERNATIONAL INVESTMENT

The article studies modern trends and perspective directions of attracting investment resources to the implementation of large-scale infrastructure projects. Various forms of infrastructure investments, which are effected by the state, the private sector, banking institutions, pension funds and insurance companies are analyzed.

Key words: *direct foreign investments, investors, investment climate, investment attractiveness.*

Problem setting. Foreign investment is an important resource for the functioning and development of the economy, especially for developing countries, which do not have sufficient equity. World practice shows that foreign investment is not only a source of financing for production, but also its growth based on factors of intensification, modernization of innovations, increase of resource efficiency and management.

Analysis of recent researches and publications. Analysis of recent publications and publications, allocation previously unresolved parts of the general problem. This problem has paid a lot of attention domestic scientists, namely: V. Antonov, L. Galan, T. Grinov, M. Diha and A. Rudenko, T. Zayats, V. Martsin, V. Motrichenko, A. Peresada, S. Onikienko and Yu. Kovalenko, Y. Romusik, V. Typanov, L. Chernyshova and others. However, despite the numerous works of scientists and their significant contribution to the study of this problem, further research requires a mechanism for attracting foreign direct investment into the Ukrainian economy taking into account world experience. In particular, it is worth paying attention further increase the efficiency of attraction of foreign direct investment. Now there are no clear directions for increasing the investment attractiveness of the country with taking into account international experience, and ways to increase the attraction of foreign one's investment in Ukraine. Imbalance in terms of attracting foreign direct investment. The investment that has been observed across the world has led to research tendencies of attraction of investments.

Presentation of the main material. The modern world and national economy cannot develop successfully without attracting foreign investment. Many countries of the world are actively investing in the economy of other countries, receiving certain gains and developing their separate sectors of the national economy. It should be noted that foreign investment - the investment of foreign legal entities and individuals and foreign states, international governmental and non-governmental organizations [1]. They have become a major factor in the globalization of the world economy. Regarding the situation in Ukraine, the slowdown in the attraction of foreign investment is due not only to the fact that the domestic economy has become less attractive to foreign investors, but also because many of these investors during the crisis sent their money to domestic markets to maintain their economies and sharply reduced investment investments abroad [2, c.70]. And some investors generally suspended the implementation of investment projects for a certain time.

In recent years, in practical and theoretical work, experts and scholars have paid considerable attention to the problems of building an effective system of attraction of foreign investments. At the same time, the investment climate of our state, which is characterized by low attractiveness, deserves attention. Experts associate this

unsatisfactory situation with an unstable political situation, a combination of the legal and shadow economy, distrust between business and government, and the impact of the global crisis. A potential investor will not be interested in investing in a country with a high level of corruption, an unstable political situation and low investment efficiency.

Low growth rates of FDI in the Ukrainian economy over recent years, due to the following reasons:

- the last financial and economic crisis, which significantly influenced the access of Ukrainian enterprises and banks to external lending;

- a significant outflow of non-resident capital from the Ukrainian economy, which is

- provoked a shortage of funds in the domestic financial market, which significantly limited the offer of investment objects for sale to potential investors;

- the instability of the macroeconomic situation as a whole, which manifested itself in increasing consumer prices, the formation of a negative balance of payments, a significant and unpredictable change in the exchange rate of the national currency;

- political crisis, bureaucratic corruption at the regional and local levels, lack of tax incentives for investment.

The main tools in the struggle for investment are real rather than declarative improvement of the investment climate, reducing bureaucratic procedures, simplifying regulatory requirements and taking radical measures for effective investment protection [3]. The way out of the situation is the rationale for a rational investment concept, which will ensure an increase in investment activity in the presence of certain economic preconditions. In order to overcome all these problems and improve the investment climate in Ukraine, the following measures should be taken:

- balancing the structural distribution of FDI flows into the national economy, namely, increasing the share of FDI in the real sector of the economy;

- simplification of the system of obtaining permits for reduction time and number of inspection services;

- introduction of management with the elimination of all bureaucratic obstacles risks;

- simplification of the procedure for registration of property rights by non-residents;

- attraction of investments on the rights of public-private partnership;

- investment of attracted investment funds in priority and priority projects of investment development, prevention of shadow capital outflow from countries;

- structural reforms, taking into account international ratings research.

Conclusions. During the study of the impact of the investment factor on the development of the national economy of Ukraine and economic activities were obtained the following results:

- investment activity is not crucial for the economic development of the national economy and the economic activities of Ukraine, due to lack of stable investment trends and chaotic capital investments into economic activity of Ukraine, in the same time investments in the national economy of Ukraine and economic activities unevenly grow annually with rate of more than 120%;

- high investment growth rates do not provide a significant accumulation of investment in economic activities of Ukraine;

- industry (mainly processing industry), construction, transport and communication are types of economic activities, that are priority for the economic

development of the national economy and development of which indirectly influenced by investment activity;

– under the terms of the post-industrial society in economic activities of Ukraine education and health have potential opportunity to become the basic economic activities for the stable development of the national economy.

Література:

1. Peresada A. A. Investment analysis: teaching method. manual / Peresada AA, Onikienko SV, Kovalenko Yu. M. - K.: KNEU, 2003. - 134 p.

2. Grinov T. T. Foreign investments in Ukraine: the state and prospects of development / T.T. Grinov [Electronic resource]. - Mode of access: <http://vlp.com.ua/node/5688>.

3. Dika MV Ways to improve the investment climate and intensify investment processes in Ukraine / MV Dika, A. Yu. Rudenko // Bulletin of the Khmelnytsky National University. - 2011. - №1. - with. 146-149.

Наукове видання

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в контексті міжнародного співробітництва України. General Aspects of Innovation Development of Education in the Context of International Cooperation of Ukraine»

м. Миколаїв,
25 – 26 квітня 2019 р.

Технічний редактор: А.Ю. Ракова

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 12,5
Тираж 100 пр. Зам. №__

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.